

Editörden

بسم الله الرحمن الرحيم

“De ki: “Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?” Zümer:9

“De ki: Rabbim ilmimi arttır!” Tâhâ:114

“Hikmeti (ilmi) dilediğine verir. Hikmet verilen kimseye çok hayır verilmiştir. Bunu ancak sağduyu sahipleri düşünüp anlarlar.” Bakara:269

“Kulları içinden ancak alimler, Allah’tan gereğince korkar.” Fâtır:28

“Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki, onların yanından (hiç düşünmeden) yüz çevirerek geçersin.” Yûsuf:105

“Allah, sana Kitab’ı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediğin şeyleri öğretti.” Nisa:113

“Evlerinizde okunan Allah ayetlerini ve hikmeti hatırlayın.” Ahzâb:34

“Geceyi, gündüzü, güneşi ve ay’ı sizin hizmetinize verdi. Yıldızlar da O’nun emriyle (size) boyun eğdirilmiştir. Şüphesiz bunda aklını kullanan aklını kullanan bir toplum için ibretler vardır.” Nahl:12

“Allah bilendir, hikmet sahibidir.” Nur:58

“Aklınızı kullanmıyor musunuz?” Bakara:44

“Size ayetlerini gösterir ki düşünesiniz.” Bakara:73

“Bilmiyorsanız ilim erbâbına sorunuz.” Nahl:43

“Yaratan Rabbinin adıyla oku! (O) insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku, Rabbin nihayetsiz kerem sahibidir. O (Rab) ki, kalemle (yazı yazmayı) öğretti. İnsana bilmediğini öğretti.” (Alak Sûresi: 1-5)

İslam Dininde eğitim, içiçe daireler şeklinde dar daireden geniş daireye doğru sıralanmıştır. Bu da Peygamber efendimiz’in (asm) metodudur. Peygamber efendimiz (asm) ilk önce Kur’an-ı Kerimden indirilen ayetlerin manasını önce kendi nefinden başlayarak sonra en yakınlarına ve daha sonra başkalarına anlatmıştır. Çünkü “Nefsini ıslâh etmeyen başkasını ıslâh edemez.” Bundan dolayıdır ki; büyük insanlar sürekli kendi nefislerine dönük öğütlerde bulunarak nefis terbiyesine vurgu yapmışlar.

İçinde yaşadığımız toplumun üzerine cehaletin kara bulutlarının bütünüyle çöktüğü ve toplumu bir baştan öteki başa sardığı bir gerçektir. **Asırlardır bu toplumdan İslami eğitim esirgenmiş ve özellikle bu son bir asırlık dönemde de zorla engellenmiştir.** Eğitim kurumları lağv edilmiş ve binalarına el konulmuştur. **Evlerinde İslami kitap bulunduranlar, en ağır cezalarla cezalandırılmışlardır. Resmi belgelerle de sabit olduğu üzere, cenaze namazı kıldırarak insanlar bulunamamış ve günlerce cenazeler yerde kalmışlardır.** Bugün bile Müslümanlar, İslami eğitim konusunda birçok zorlukla karşılaşmakta, eskisi gibi olmasa bile yine de birçok sıkıntılar yaşanmaktadır.

Gençliğin içinde bulunduğu bunalım ve toplumun bir bütün olarak yaşamış olduğu travmayı da işin içine kattığımızda, Müslümanların işlerinin ne kadar zor olduğu daha açık bir şekilde anlaşılır. İçinde yaşamış olduğumuz toplumda, İslami ilim kalkmış ve âlimler yokluğa kadem basmışlardır. **Âlimi olmayan bir toplumun ölü bir toplum olduğu** gerçeğiyle meseleye baktığımızda, İslami hassasiyeti olan Müslümanların, nasıl büyük güçlüklerle karşı karşıya oldukları bir gerçek olarak karşımıza çıkar. **Toplumun yeniden İslam’la dirilmesi, cehalet bulutlarının dağıtılması, insanlarımızın yeniden İslami ilimlerle donatılması, Kur’an ve Sünnetle yeniden ruh bulması için, Müslümanların İslami bir eğitim seferberliği içine girmeleri, üzerlerine ilahi bir vazife ve sorumluluktur.** Evet, seferberlikten söz ediyoruz! Seferberlikten kastımız ise şudur: **“Ya âlim ol ya da müteallim (öğrenci)”**. Yediden yetmişe bütün kardeşlerimizin –kadın, erkek, yaşlı, genç- bu seferberlik ruhu ve eylemi içinde yer almalıdır. İmkânı olan Müslümanların da, bu eğitim seferberliğine ciddi katkı sunmaları gerekir. **En temel ve zaruri ihtiyaçları dahi kısıp, imkânlarını bu hayırlı iş için değerlendirmeleri lazımdır.** Öyle ki, **bütün evlerimiz, sokaklarımız, mahallelerimiz, şehirlerimiz ve bir bütün olarak bölgemiz, Kur’an’ın nuru ile aydınlansın, onun ruhu ile dirilsin.**

Allah’a emanet olun.

İçindekiler

AYLIK İLİM KÜLTÜR DERGİSİ

Yıl: 12 Sayı: 144

Eylül 2017

SAHİBİ

Burhan Basın Yayın

Eğitim ve Tur. Ltd. Şti.

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Talha AKA

YAYIN DANIŞMANLARI

Prof. Dr. İbrahim BAYRAKTAR

Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN

Yard. Doç. H. Murat KUMBASAR

YAYIN KURULU

Yusuf ELİBOL

Ramazan ÇAKIR

Aydın BAŞAR

Salih AYDIN

Musa KARACA

GRAFİK TASARIM

Burhan Ajans

DAĞITIM ORGANİZASYONU

Gsm: 0541 580 1969

Tel: 0(216) 498 94 00

Fiyatı

Tek Sayı: 8 TL

1 Yıllık (12 Sayı) Abone: 96 TL

Yurtdışı

1 Yıllık Abone: 75 Euro

Abonelik İçin Hesap Numaraları

Posta Çeki No: 5091167

Burhan Basın Yay.Eğt.Tur.Ltd.Şti.

Kuvettürk Sultanbeyli Şubesi

Hesap No: 826718 - 1

İBAN: TR51 0020 5000 0008 2671 8000 01

Türkiye Finans Sultanbeyli Şubesi

Müşteri No: 291928

IBAN:TR67 0020 6000 6300 2919 2800 01

Ziraat Bankası Sultanbeyli Şubesi

Hesap No: 1673-44165588-5002

IBAN:TR690001001673441655885002

YAYIN VE İLETİŞİM ADRESİ

Mehmet Akif Mah.

Kuran Kursu Cad.No: 87

Sultanbeyli / İST.

Tel: +9 (0216) 498 94 00

Faks: +9 (0216) 398 94 69

İNTERNET ADRESİ

burhandergisi@hotmail.com

www.burhandergisi.com

BASKI

Milsan A.Ş. 0212 697 1000

YAYIN TÜRÜ

Aylık Süreli Yayın

Gönderilen yazılarda editör ve yayın kurulu değişiklik yapabilir. Gönderilen yazılar iade edilmez. Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yayınlanan reklamlardaki ürün ve hizmetlerin sorumluluğu reklam verene aittir.

Yetimlerin Elinden Turalım **4**

Prof. Dr. Mustafa Ağırman

Mekke, Kâbe Ve Hac **8**

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABACAK

Annelerin Eğitimi

Nesillerin Kurtuluşunun Garantisidir **12**

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Sami YILDIZ

Eğitim Önce Kendinden Başlar **16**

Hatice FURHAN

İslam'ın Kızının Evlilik Kriterleri **20**

Dr. İhsan ŞENOCAK

Yeminli Asırdaysız **28**

Nureddin YILDIZ

Kendinizi Kurtarın!!! **39**

Fatih Sultan SEMİZ

Kur'an'ın Ticârî Yol Haritası **44**

Prof. Dr. Ali AKPINAR

Genetik Kodların

Eğitim ve Öğretimdeki Rolü **48**

Necmi ATİK

Fedakârlıklar Başarı Getirmezse... **52**

M. Emin Karabacak

Hız. Aişe (r.anha) **56**

Salih AYDIN

Eleştiri Ahlakı **60**

Abdullatif ACAR

İslam, Laiklik Ve Nikah **65**

Av. Bahaddin ELÇİ

Burhan Çocuk **70**

Musa KARACA

Virdlerdeki Fazilet ve Müjdeler **72**

Mekke, Kâbe Ve Hac
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABACAK

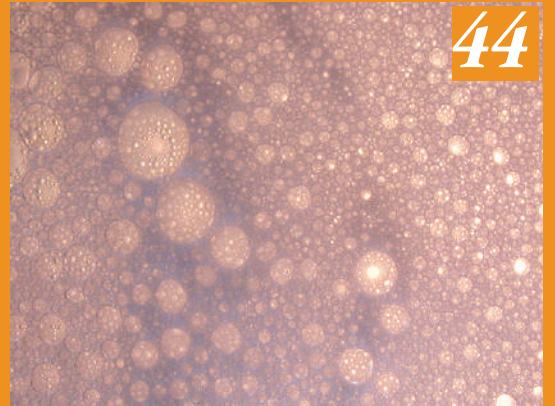
**Annelerin Eğitimi Nesillerin
Kurtuluşunun Garantisidir**
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Sami YILDIZ

İslam'ın Kızının Evlilik Kriterleri
Dr. İhsan ŞENOCAK

Kur'ân'ın Ticârî Yol Haritası
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN

Yetimlerin Elinden Turalım

// Hayatını kısaca okuduğumuz Zeyd b. Sâbit ile Hz. Peygamber efendimizin boşuna ilgilenmediğini öğrenmiş oluyoruz. Hz. Peygamber efendimiz, onda bir cevher olduğunu keşfetti ve elinden tuttu. Bizim çevremizde de içinde cevher bulunduran elinden tutacağımız nice yetimler var.

H z. Peygamber efendimiz, Mekke'den Medine'ye hicret ettikten iki sene sonra Bedir savaşında Mekke müşrikleri ile karşılaştı. Bu karşılaşma **Ramazan ayının on yedinci gününde** (14 Mart 624) oldu. Hz. Peygamber efendimiz, **yolda orucunu sonra kaza etmek üzere bozunca müslümanlar da oruçlarını bozdular.** Bu karşılaşmada **müşriklerin sayısı ve silah gücü Müslümanların sayısından ve silah gücünden üç misli fazlaydı.** Buna rağmen **müslümanlar müşriklere gâlip geldiler. Müşrikler savaş meydanında yetmiş ölü, yetmiş de esir bırakarak Mekke'ye kaçtılar.** Müslümanlar sadece on dört şehid verdiler. Hz. Peygamber efendimiz, **bu savaşta şehid düşen Müslümanların cenaze namazlarını kılarak onları defnettirdi;** müşriklerin ölümlerini de gömdürdü. Esirleri de Medine'ye getirdi.

H. Peygamber efendimiz, esirlere karşı iyi davranılmasını emretti. Onlardan sadece ikisini, **Ukbe b. Ebû Muayt ile Nadr b. Hâris'i, vaktiyle müslümanlara yaptıkları işkenceye karşılık ölüme mahkûm etti.** Diğer esirlere yapılacak muâmele hususunda da ashâb-ı kirâm ile istişâre etti. **H. Ömer ve Sa'd b. Muâz gibi sahâbiler, bunların en yakın akrabaları tarafından öldürölmelerini, H. Ebû Bekir ise fideye karşılığında serbest bırakılmalarını teklif etti.** H. Peygamber efendimiz, ikinci teklifi benimseyerek **esirlerin maddî durumlarına göre bin ilâ dört bin dirhem arasında para ödemelerini şart koştu.** Bu parayı ödeme imkânı olmayan **bazı esirlerin karşılıksız olarak, okuma-yazma bilenlerin ise on müslümana okuma yazma öğretmeleri şartıyla serbest bırakılmaları kararlaştırıldı.**

Câhiliye döneminde ve İslâm Tarihi boyunca Arap yarımadasının Hicaz bölgesinin Mekke, Medine ve Tâif olmak üzere üç büyük önemli şehri vardı. Dördüncü şehir olan Cidde, bunlar kadar eski değildir; bir liman şehri olarak sonradan kurulmuştur. Câhiliye döneminde ve **İslâm'ın ilk yıllarında Mekkeliler ticâretle, Medineliler ziraatla, Tâifliler de hayvancılık ve ziraatla uğraşırlardı.** Mekke merkez olmak üzere Ortadoğu'nun ticâretini ellerinde tutan Mekkeliler, çevrelerindeki üç büyük imparatorluk ile irtibât halindeydiler. Doğudaki Sâsânî İmparatorluğu, kuzeydeki Bizans İmparatorluğu ve batıdaki Habeş

İmparatorluğu ile ticâret yapıyorlardı. Yani **bu bölgelerin ticâreti, ithâlât ve ihrâcâtı, Mekke'de oturan Kureyş kabilesine mensup tüccârların elindeydi.**

Uzak doğudan deniz yoluyla Yemen'e gelen ticâret mallarını oradan aldıktan sonra tüm Arap yarımadasına ve adı geçen üç imparatorluğa pazarlayan Mekkeliler, gittikleri yerlerin örf, âdet ve kültürleri hakkında bilgi ve görgü sahibi oluyor ve böylelikle kültürel seviyelerini devamlı yükseltiyorlardı. Bu durum gittikçe onların ticâret hacmini de büyütüyordu. Hem ticâret hem de bilgi alışverişi yapıyorlardı. Bu da onların okur-yazar olmalarını gerekli kılıyordu. Yaşadıkları şehir olan Mekke, hem para sahiplerinin hem de bilgi sahiplerinin yaşadığı bir şehirdi. **Yüce Allah, bu sebepten dolayı onları muhâtab aldı. İlâhî mesajı anlayanlar anladı; anlamayanlar da paralarının ve bilgilerinin kurbanı oldu ve cehenneme yuvarlandılar.**

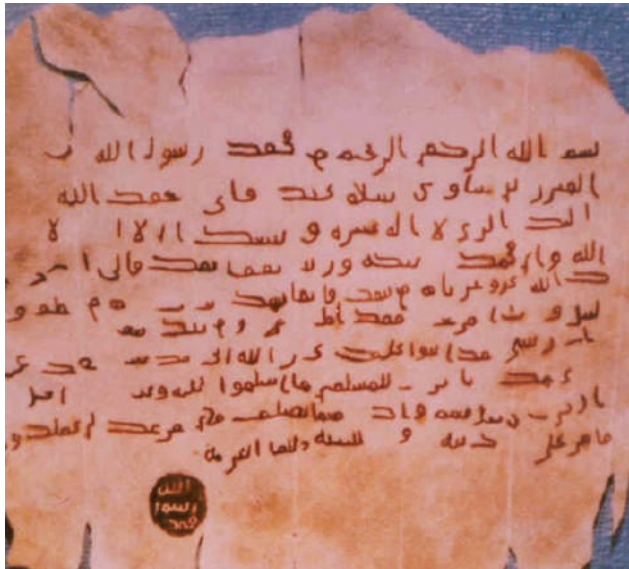
H. Peygamber efendimiz, **Bedir savaşında esir düşen Mekkelilerin verecekleri fideye ile İslâm devletinin ekonomik yapısını güçlendirirken, okur-yazar olan esirlerden her birinin Medineli on müslümana okuma-yazma öğretmesi ile de Müslümanların kültür seviyelerinin yükseltilmesini sağlıyordu.** Bu okuma-yazma seferberliğinde, okuma-yazma öğrenenlerden biri de **Medineli yetim çocuklardan biri olan Zeyd b. Sâbit'tir.** H. Zeyd, hem Peygamber efendimiz za-

Vahiy inmeye başladığında H. Peygamber'in kendilerine haber gönderdiği kâtipler arasında Zeyd de vardı. Aynı zamanda H. Peygamber hayatta iken Kur'an-ı Kerim'in tamamını ezberleyen ensara mensup dört kişiden biriydi

Ebû Bekir'in emriyle Zeyd b. Sâbit'in başkanlığında kurulan heyet Kur'an âyetlerinin yazılı olduğu sayfaları bir araya getirip Kur'an'ı cemetmekle görevlendirildi.

manında hem dört halife döneminde hem de sonraki dönemde çok büyük hizmetleri görülen bir sahâbîdir.

Zeyd b. Sâbit, hicretten on bir yıl önce 611 yılında Medine'de doğdu. Hazrec kabilesinin Neccâr-ğulları kolundandır. Babası Sâbit, Buâs savaşında öldüğünde Zeyd altı yaşındaydı. Annesi Nevvâr bint Mâlik'tir. **Çok akıllı ve hâfızası güçlü bir çocuk olan Zeyd, Hz. Peygamber efendimiz Medine'ye gelmeden önce müslüman olmuş ve on yedi sûreyi ezberlemişti.** Hicretten hemen sonra akrabaları tarafından Hz. Peygamber'e tanıtıldı, ezberlediği sûreleri ona okudu ve onun takdirini kazandı. **Rasûlullah (s.a.v.) yahûdilerle yaptığı görüşmeler ve yazışmalar sırasında kendisine yardımcı olması için Zeyd'in İbrânîce (veya Süryânîce) yazmayı öğrenmesini istedi; o da kısa sürede bu yazıyı öğrendi.** Bedir savaşında esir düşen müşriklerin okur-yazarlarından okuma yazma öğreneneler arasında Zeyd de vardı. **Zeyd b. Sâbit'in ayrıca Farsça, Rumca, Kıptîce ve Habeşçe bildiği, Farsça'yı Kisrâ'nın elçisinden, Rumca'yı Rasûlullah'ın hâcibinden ve Kıptîceyi de yine**

Rasûlullah'ın hizmetçilerinden öğrendiği rivayet edilmektedir. Yaşı küçük olduğundan Uhut savaşına katılmasına izin verilmedi ve şehirde kalanları korumakla görevlendirildi. Hendek savaşında hendek kazılırken çıkan toprağı taşımaya yardım etti. Hz. Peygamber, onun bu gayretini görünce **“Ne kadar iyi bir çocuk!”** diye takdirlerini bildirdi. Hayber'in fethi sırasında kendisine müslümanların sayısını tespit etme görevi verildi. Vahiy inmeye başladığında Hz. Peygamber'in kendilerine haber gönderdiği kâtipler arasında Zeyd de vardı. Aynı zamanda **Hz. Peygamber hayatta iken Kur'ân-ı Kerim'in tamamını ezberleyen ensara mensup dört kişiden biriydi**

Hz. Ebû Bekir döneminde de kâtiplik yapan Zeyd'in bu dönemde üstlendiği ilk önemli görev Kurân-ı Kerim'in cem'idir. Yemâme savaşı ile diğer bazı savaşlarda hâfız sahâbîlerden bir kısmının şehid olması üzerine Kur'ân'ın toplanması fikrini Halife Ebû Bekir'e açan Hz. Ömer bu hususta onu ikna etti. **Ebû Bekir'in emriyle Zeyd b. Sâbit'in başkanlığında kurulan heyet Kur'an âyetlerinin yazılı olduğu sayfaları bir araya getirip Kur'an'ı cemetmekle görevlendirildi.** Yanlarında yazılı Kur'an metinleri bulunanların bunların âyet olduğuna şahitlik edecek iki kişiyle birlikte heyete başvurmaları ilan edildi. Heyet üyeleri ashâbın getirdiği yazılı metinleri kontrol edip yazıyordu. Böylece **Kur'an yazılı malzeme ve ezber yardımıyla eksiksiz olarak toplandı ve Hz. Ebû Bekir'e teslim edildi. Cemedilen Kur'an, başta Hz. Ömer ve Ali olmak üzere bütün sahâbenin onayını aldı.** Abdullah b. Mes'ûd'un tavsiyesine uyularak derlenen metne **“el-mushaf”** adı verildi.

Yermük savaşı günü Zeyd'e ganimetleri taksim etme görevi verildi. Hz. Ömer, Zeyd'i kendisine danışman tayin etti. Hem bazı nasların anlaşılması ve uygulanmasında hem de hakkında nas olmayan

yeni mes'elelerin çözümünde ona danıştı. Yine **H. Ömer döneminde dâvâlara Zeyd bakar, halife şehirde bulunmadığı zaman ona vekâlet ederdi.** Hz. Osman döneminde halifeye vekâletin yanı sıra beytül mâle bakmakla görevlendirildi. **Aynı dönemde Ebû Bekir zamanında cemedilen mus-hafı çeşitli şehirlere gönderilmek üzere istin-sah eden** (çoğaltan) **heyetin başkanlığını yaptı.** Hz. Osman'ın evi kuşatıldığında halifenin evine girdi, dışarıdaki muhâsaracıları teskin etmeye çalıştı ve en-sardan bazılarını muhâsaradan vazgeçirdi. Zeyd'in 45, 51 veya 55 yılında vefat ettiğine dair rivayetler vardır. Bunların içinde en çok 45 yılıyla ilgili rivayet tercih edilmektedir. Cenaze namazını Emevîler'in Hicaz valisi Mervân b. Hakem kıldırması, Medine'de birçok kişi üç gün yas tutmuştur. **Zeyd birkaç evli-lik yapmıştır.** İlk eşi Ümmü Cemîl bint Mücellil'den bir, Ümmü Sa'd Cemîle bint Sa'd b. Rebî'den on üç, Amre/Umeyre bint Muâz b. Enes'ten dört, adı bi-linmeyen bir hanımdan dört, bir diğerinden ise yedi olmak üzere yirmi dokuz çocuğu dünyaya gelmiştir.

İslam tarihi boyunca Zeyd b. Sâbit'in adı Hz. Ömer, Ali, Abdullah b. Mes'ûd, Übey b. Ka'b ve Ebû Mûsâ el-Eş'arî'yle birlikte ilim ve fetva ehli olan sahâbiler arasında zikredilmiştir. Zeyd fikhî konular üzerine görüş bildirir, kendisine sorulan bir olayın vuku bulup bulmadığını sorar, ger-çekleşmeyen olaylar hakkında cevap vermezdi. **Zeyd b. Sâbit hadisleri anlama ve sünnetleri tesit etme hususunda uzman bir sahâbîydi.** Ayrıca geniş ferâiz bilgisine sahipti. Bu husus, onu bi'set dö-neminde ön plana çıkaran önemli bir özelliktir. Sonra-ki yıllarda fıkıh alanında belli başlı isimler arasında yer alması Zeyd'in bütün alanlarda kendisini yetiştirdiği-ni göstermektedir. Ferâiz konusundaki derin bilgisini bizzat Hz. Peygamber, **"Ümmetim içinde ferâiz konusunu en iyi bilen Zeyd'dir."** Sözüyle dile ge-tirmiştir. (Tirmizî, "Menâkıb", 32). (Bünyamin Erul, DİA, XLIV,321-322)

Hayatını kısaca okuduğumuz Zeyd b. Sâbit ile Hz. Peygamber efendimizin boşuna ilgilenmediğini öğren-miş oluyoruz. **H. Peygamber efendimiz, onda bir cevher olduğunu keşfetti ve elinden tuttu.** Bizim çevremizde de içinde cevher bulunduran elinden tuta-cağımız nice yetimler var. Peki, biz ne yapıyoruz? Bu sorunun cevabını herkes kendisi versin!

KUVEYTÜRK

Burhan Basın Yay.Eğt.Tur.Ltd.Şti.

**İban No:
TR51 0020 5000 0008 2671 8000 01**

**Hesap No:
826718 - 1**

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARABACAK

Mekke, Kâbe Ve Hac

// Rabbimiz, çağrısını duyan insanların imkanları ne şekilde olursa olsun gelmelerini istemektedir. “(Ey Peygamber) İnsanlar arasında haccı ilân et ki, gerek yaya olarak, gerekse nice uzak yoldan gelen argın develer üzerinde sana gelsinler.” (Hac, 22/27).

Allahu Teâlâ hazretleri insanlar içinde Hz. Muhammed (S.a.v.)’i, aylar içinde Ramazan ayını (Bakara, 2/185), geceler içinde Kadir Gecesi’ni (Kadir, 97/1-5), günler içinde Cuma gününü (Cuma, 62/9), şehirler içinde de Mekke’yi (Âl-i İmrân, 3/96; el-En’am, 6/92; et-Tin, 95/3) seçmiştir. Şehirler içinde Mekke’yi seçti; çünkü yeryüzünde insanlar için kurulan ilk ev (mabet) Mekke’deki Kâbe’dir. “**Şüphesiz, âlemlere bereket ve hidayet kaynağı olarak insanlar için kurulan ilk ev (mâbet), Mekke’deki (Kâbe) dir.**” (Âl-i İmrân, 3/96).

Mekke şehrinin ilk kurucusu Hz. İbrahim’dir. “**Bir zamanlar İbrahim’e Beytullah’ın yerini hazırlamış ve (ona şöyle demiştik): Bana hiçbir şeyi eş tutma; tavaf edenler, ayakta ibadet edenler, rûkû ve secdeye varanlar için evimi temiz tut.**” (Hac, 22/26).

Mekke, Kur'an'da Mekke, Bekke ve Ümmü'l-Kura olarak isimlendirilmektedir. **"O sizi onlara kar-şı muzaffer kıldıktan sonra, Mekke'nin içinde onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlar-dan çekendir. Allah, yaptıklarınızı görendir."**

(Fetih, 48/24). **"Şüphesiz, âlemlere**

bereket ve hidayet kaynağı

olarak insanlar için kuru-

lan ilk ev (mâbet), Mek-

ke'deki (Kâbe)dir."

(Âl-i İmrân, 3/96). **"Şe-**

hirlerin anası (olan

Mekke'de) ve onun

çevresinde bulunan-

ları uyarman ve asla

şüphe olmayan toplan-

ma günüyle onları kor-

kutman için, sana böyle

Arapça bir Kur'an vahyettik.

(İnsanların) bir bölümü cennet-

te, bir bölümü de çılgın alevli cehen-

nemdedir." (Şurâ, 42/7. Ayrıca bkz. Kasas, 28/59).

İbrahim (A.s.) Mekke'nin güvenli bir yer olması için dua etmiştir. **"Hatırla ki İbrahim şöyle de-mişti: "Rabbim! Bu şehri (Mekke'yi) emniyet-li kıl, beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!"** (İbrahim,14/35).

Mekke Hz. İbrahim'in (A.s.) duası sebebiyle gü-venli kılınmıştır. **"Çevrelerinde insanlar kapılıp götürülürken, bizim (Mekke'yi) güven içinde kudsî bir yer yaptığımızı görmediler mi? Hâla bâtla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?"** (Ankebût, 29/67). **"İncire, zeytine,**

Sina dağına, ve şu emîn beldeye (Mekke'ye) yemin ederim ki, biz insanı en güzel biçimde yarattık." (Tîn, 95/1-4).

Mekke aynı zamanda harem beldesidir. "(De ki:)

Ben ancak, bu şehrin (Mekke'nin) Rabbine

-ki O burayı dokunulmaz kılmıştır-

kulluk etmekle emrolundum. Her

şey de zaten O'na aittir. Bana

müslümanlardan olmam em-

redildi." (Neml, 27/91).

Mekke, Hz. Peygam-ber'den önce uyarıcı gelme-miş bir şehirdir. **"Halbuki biz onlara okuyacakları kitaplar vermediğimiz gibi senden önce onlara bir uya-rıcı (peygamber) de gönderme-miştik."** (Sebe', 34/44).

Mekke'de yapılan ibadet diğer yerlerde yapılan ibadetlerden kıyaslanamayacak derecede fazla sevaptır. Hatta diğer yerlerde sabah ve ikinci namazla-rından sonra nafil namaz kılmak mekruh iken Mekke bundan istisna tutulmuştur. Ebû Zer Kâbe'nin basama-ğına çıkıp şöyle demiştir. **"Beni bilen bilir, bilme-yen de bilsin ki, ben Cündüb'üm. Rasûlullah'ı şöyle derken işittim: 'Sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar namaz yoktur. İkinci namazından sonra da güneş batıncaya kadar; Mekke'de hariç, Mekke'de hariç, Mekke'de ha-riç.' "** (İbn Hanbel, el-Müsned, V, 165).

Kâbe

Mekke şehrinde Mescid-i Haram'ın ortasında bulunan Kâbe yaklaşık 1,5 m genişliğindeki temeller

Mekke şehrinin ilk kurucusu Hz. İbrahim'dir. **"Bir zamanlar İbrahim'e Beytullah'ın yerini hazırlamış ve (ona şöyle demiştik): Bana hiçbir şeyi eş tutma; tavaf edenler, ayakta ibadet edenler, rükû ve secdeye varanlar için evimi temiz tut."** (Hac, 22/26).

Mekke, Kur'an'da Mekke, Bekke ve Ümmü'l-Kura olarak isimlendirilmektedir. “O sizi onlara karşı muzaffer kıldıktan sonra, Mekke’nin içinde onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çekendir. Allah, yaptıklarınızı görendir.” (Fetih, 48/24).

üzerine inşa edilmiştir. Dıştan dışı 10, 70 x 1 2 m ölçüsünde ve 15 m yüksekliğinde olan duvarlar 1,25 m kalınlığındadır. (Ünal, Sadettin, “Kabe”, DİA, İstanbul, 2001, XXIV, 14-21).

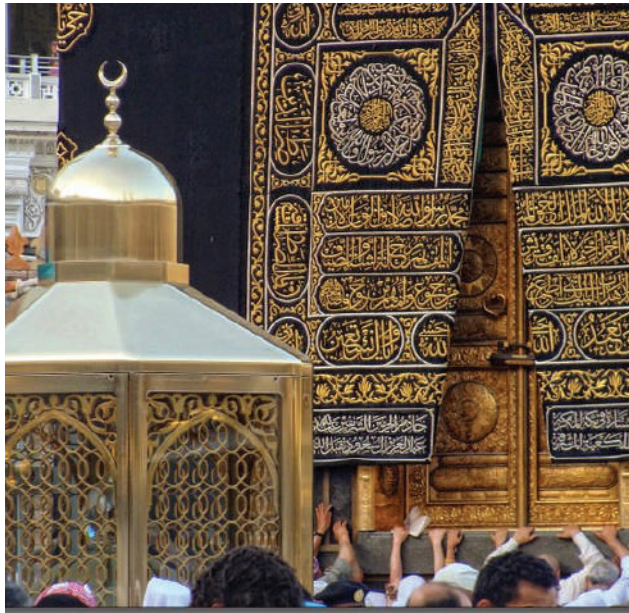
Kâbe yeryüzünde kurulan ilk ev/mâbet (Âl-i İmrân, 3/96) olmanın yanında Allah’ın güvenli kıldığı bir yerdir. “Biz, Beyt’i (Kâbe’yi) insanlara toplanma mahalli ve güvenli bir yer kıldık. Siz de İbrahim’in makamından bir namaz yeri edinin (orada namaz kılın). İbrahim ve İsmail’e: Tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için Evim’i temiz tutun, diye emretmiştik. İbrahim de demişti ki: Ey Rabbim! Burayı emin bir şehir yap, halkından Allah’a ve ahiret gününe inananları çeşitli meyvelerle besle. Allah buyurdu ki: Kim inkâr ederse onu az bir süre faydalandırır, sonra onu cehennem azabına sürüklerim. Ne kötü varılacak yerdir orası! Bir zamanlar İbrahim, İsmail ile beraber Beytullah’ın temellerini yükseltiyor (şöyle

diyorlardı:) Ey Rabbimiz! Bizden bunu kabul buyur; şüphesiz sen işitensin, bilensin.” (Bakara, 2/125-127).

Hacerü'l-Esved

Hacerü'l-Esved, Kâbe’nin güneydoğu köşesinde tavafın başlangıç noktasını belirlemek amacıyla yerleştirilen bir taştır. el-Hacerü'l-esved terkihi Arapça’da “siyah taş” anlamına gelir. Yerden 1,5 m kadar yükseklikte bulunan, yaklaşık 30 cm çapında ve yumurta biçimindeki bu taşın siyaha yakın koyu kırmızı renkte olması sebebiyle böyle adlandırıldığı anlaşılmaktadır. Kaynaklar, Hacerü'l-Esved’in Hz. İbrâhim tarafından Kâbe’nin inşası esnasında tavafın başlangıç noktasını belirlemek amacıyla yerleştirdiği konusunda ittifak olmakla birlikte menşei ve mahiyeti hakkında farklı rivayetler vardır. Bu rivayetlerde umumiyetle Hacerü'l-Esved’in cennetten indirildiği, Nûh tûfanı sırasında Ebû Kubeys dağında korunduğu ve Hz. İbrâhim’in Kâbe’yi inşası esnasında oradan getirilerek yerine konulduğu ifade edilmektedir. (Öğüt, Salim, “Hacerülesved”, DİA, İstanbul, 1996, XIV, 433-435).

Tabir uygunsa, Hacerü'l-Esved, Allah’ın yeryüzündeki sağ elidir. Bundan dolayı bu el öpülür. Veya Hacerü'l-Esved Allah’ın yeryüzüne yerleştirdiği kameradır. Eğer kameraya yaklaşıyorsan uzaktan dahi poz verip görüntüye girmek gerekir ki kıyamet gününde bize şahitlik yapsın. “Allah, sağ elini sana uzatmış; sen de sağ elini uzat, O’na biat et. Elini, para ve baskı ile, hile ile biat için uzatmaktan, yeryüzü ilahları, kabile reisleri, Kureyş eşrafı, patronlar ve köşk sahipleriyle anlaşmaktan, evet bunların hepsinden uzak dur; bırak onları, özgür ol. “Allah’ın eli, onların ellerinin üzerindedir.” (Fetih, 48/10). “ Allah’ın

elini, kendi elinin üzerine koy. Bu el, onların elinin üstündedir, senin elinle kendilerine biat alanların elinin üstündedir” (Şeriatî, Ali, Hac, (Tercüme: Ejder Okumuş), Fecr Yayınları, Ankara, 2016, s.62).

Hac

İbadetler, ferdi ve sosyal yönü ağırlıklı ibadetler olarak bir taksimat yapılabilir. Hac ve kurban ibadetleri sosyal yönü ağır basan ibadetlerden sayılabilir. Hac mevsiminde Allah Teâlâ, imkânı olan bütün Müslümanları hiçbir sınıf, makam ve sosyal statü farkı gözetmeksizin aynı zaman ve mekânda görmek istemektedir. Rabbimiz, çağrısını duyan insanların imkanları ne şekilde olursa olsun gelmelerini istemektedir. **“(Ey Peygamber) İnsanlar arasında hacca ilân et ki, gerek yaya olarak, gerekse nice uzak yoldan gelen argın develer üzerinde sana gelsinler.”** (Hac, 22/27).

Hacda özellikle Arafat'ta Zilhicce ayının dokuzunda safiyeti temsil eden bembeyaz elbise ihramla sanki mahşerin provası yapılmış olmaktadır. Hac aynı zamanda dünyanın farklı ülkelerindeki Müslüman dini ve siyasi liderlerin, bakanların, akademisyenlerin, doktorların, mühendislerin bir araya gelerek kendi alanları ile ilgili gelişmelerin ve Müslümanların sorunlarının görüşüldüğü, tartışıldığı bir zamandır.

“Kur'an ve sünnet bizi İslâm'a bağlayan bilgi kaynaklarıysa Mekke ve Medine de bu bilgi kaynaklarının coğrafi boyutlarıdır. Hac, birçok hikmetinin yanında, belki de inanan her bireyi İslâm'ın doğum yeriyle ilişkilendirmesi sebebiyle İslâm'ın beş şartından birisi olmuştur. Küreselleşen dünyada mekânlar çok daha yakınlaşmakta, insanoğlu daha fazla seyahat etmektedir. Müslümanın, seyahat fırsatını imanını canlandıracak kutsal mekânlarda kullanmasından daha doğal bir şey olamaz.”

(Bedir, Mürteza, İslâm'ın Yolu Sünnet, 5. Basım, İsam Yayınları, İstanbul, 2012, s. 116).

“Hacda özellikle Mina'da dünyanın dört bir yanından gelerek burada toplanmış, aynı aşk ve aynı imanla yoğrulmuş olan fikirdaşlarımızla, dert ortaklarımızla, yoldaşlarımızla, dert, acı, ihtiyaç, sıkıntı, güçlük ve ülkülerimizi orta yere serip konuşalım. Müslüman ülkelerin âlimleri, dünyanın bütün kıtalarından sorumlu aydınlar, ülkelerinde sömürü, zulüm, fakirlik, cehalet, hurafe, nifak ve fesatla mücadele halinde olan Müslüman mücâhitler, birbirleriyle tanışmalı, söyleşmeli, birbirlerinden yardım istemelidirler. Dünya Müslümanları kendi çağlarındaki İslâm dünyasını ve İslâm'ı incelemeli, süper güçlerin ve onların yerli işbirlikçilerinin tehlike, tuzak, komplo ve düşmanlıklarını ortaya koymalı, çözüm yolu aramalıdır. Üm-

İbrahim (A.s.) Mekke'nin güvenli bir yer olması için dua etmiştir. “Hatırla ki İbrahim şöyle demişti: **“Rabbim! Bu şehri (Mekke'yi) emniyetli kıl, beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!”** (İbrahim,14/35).

meti tehdit eden, bölücü, tefrika çıkartıcı çabalarla, kör taassuplarla, yoğun kara propaganda dalgalarıyla, cehâlet kokan hurafeciliklerle, kin tohumlarıyla, fırkacı ruhla, bidatçilikle, sapma eğilimleriyle, mezhepçilikle, kültürel yıkımla, kısacası yüzlerce hastalıkla, ortak bir eylem planı ortaya koymalıdır. Müslüman

ülkeler arasında birliktelik ruhu oluşturulmalı, anlayış, fikir ve duygu birliği ruhu icat edilmeli, ortak düşmana karşı saflar birleştirilip sağlamlaştırılmalı ve İslâm mezheplerinin ihtilaf ettikleri ilmi, fikri ve fıkhi meseleleri, ortaya koyarak söz konusu ihtilafları azaltma yolunda çalışılmalı, mezhepler arasındaki mesafeler azaltılmalı, mezheplerin birbirlerini doğru ve tam tanımaları için çaba harcanmalı, farklı teori ve görüşlerin serbestçe tartışılması, konuşulması ve incelenmesi yoluyla, inanç ve düşüncelerin buluşma aydınlığında hakikat aranmalıdır.” (Şeriatî, Ali, Hac, (Tercüme: Ejder Okumuş), Fecr Yayınları, Ankara, 2016, s.166).

Allah Rasûlü'nün Arafat'ta ve Mina'da bütün insanlığa yaptığı çağrıya ve mesajlara can kulağıyla yeniden kulak vermek temennisiyle.

Selam ve dua ile...

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Sami YILDIZ

Annelerin Eğitimi Nesillerin Kurtuluşunun Garantisidir

// Sahip olduğu bu evrensel değerleri annesi olduğu her iki cinsiyete de öğretir. Böylece dünyayı evrensel değerlerle, evrenin ve insanın yaratılışına uygun bir anlayışla okuyan nesiller yetişir. Ayrılığın yerini birlik ve beraberlik savaşların yerini barış, kan ve göz yaşının yerini güler yüz, kin ve nefretin yerini sevgi ve saygı alır.

Dünyanın geneline baktığımızda ülkelerin eğitim sistemlerinin içinde bulunduğu ülkenin siyasi, ekonomik vb. stratejilerine uygun iyi vatandaş yetiştirmek üzere kurgulandığını görürüz. Birtakım ülkeler kendi stratejilerine uygun vatandaş yetiştirmekte başarılı olurken birtakım ülkeler ise başarılı olamamaktadırlar. **Halbuki eğitimin amacı evrensel değerleri özümsemiş, insani yeteneklerini en iyi şekilde kullanabilen insan yetiştirmek olmalıdır.** Böyle bir insan modelini yetiştirmekte bugün dünya ülkelerinin büyük çoğunluğunun başarısız olduklarını söyleyebiliriz. Bunun nedeni ise ülkelerin kendine özgü değerlere sahip vatandaş yetiştirmeye gayret ederken yani lokal değerlere sahip insan yetiştirirken evrensel değerleri ihmal etmelerinden kaynaklanmaktadır. Diğer taraftan bugün başat medeniyet olarak gözüken batı medeniyetinin eğitiminde bütün bilgileri tek bir çizgide toplayacak değerlerin oluşmadığını görüyoruz.

İslam'ın insan yetiştirme modeline baktığımızda ise, dünyanın neresinde olursa olsun evrensel değerleri içselleştirmiş, düşüncesine, üslubuna ve davranışlarına bunu yansıtan insanlar yetiştirmeyi önceliğini müşahade ederiz. **İlk Müslümanların mücadelesine baktığımızda bunu ayrıntılarıyla görmek mümkündür.** İslam'ın indiği toplumda kabileciliğin, ırkçılığın ve cinsel ayrımcılığın hâkim olduğunu görürüz. Kuran'ın iniş sürecinde Hz. Peygamberin mücadelesine baktığımızda Ebu Cehil, Ebu Leheb gibi bütün düşmanların bu olumsuz değerlerin temsilcisi olduğunu gözlemliyoruz. **Ve bu olumsuz değerleri yıkmaya Hz. Peygamber en yakınlarından başlamıştır.** Bu konuda Ebu Leheb örneği çok çarpıcıdır. Kuran'da ilk lanet, Hz. Peygamber ile 3 bağı bulunan (akrabalık, hısımlık, komşuluk) ve kabileciliği ön plana çıkaran Ebu Leheb üzerine inmiştir.¹ Bu örnekler elbette çoğaltılabilir. Ancak tek başına bu örnek bile İslam'ın evrensel değerler üzerine oturduğunu göstermeye yeterlidir.

Ayrıca gerek dinler gerekse medeniyetler tarihi açısından herkesi kapsadığını iddia eden tek din İslam'dır. İslam dininin tevhit öğretisiyle bütün bilgileri tek bir merkeze bağladığını görmekteyiz. Allah'ın sıfatlarını da kapsayan vahiy bilgisi tek bir merkezde toplandığı için bütün bilgileri birbirine bağlayabiliyor. **Bu durumda dünya kardeşliğinin tek sağlayıcısı yüksek değerlerin bütünlüğünü ortaya çıkaracak İslam öğretidir.** Dünyayla barış içerisinde dünyayla, kendisiyle, diğer insanlarla ve çevreyle uyumlu insan tipinin, İslam'ı doğru öğrenen, aktaran ve uygulayan kişi olduğu ortaya çıkarılmalıdır.

Çünkü İslam dinin kaynağının vahiy olması, yani bilgisiyle ve gücüyle her şeyi kuşatmış her yaptığını hikmetle yapan Allah Teâla olması nedeniyle değer sistemi evrenseldir. Evrensel değerlerin eğitimini doğru olarak alan Müs-

lüman bu değerlerden yerel değerlere geliyor. Bu gelişte bir çatışma olmuyor. **Dolayısıyla evrensel değeri zihninde hazır bulan vatandaş evrensel değerle uyumlu ama kendi yerel değerleri ile uyuşmayan yerel değer görünce onu hoşgörüy-le karşılıyor.** Çünkü kendi yerel değerini alternatifsiz görmüyor. Gerek İslam'ın taşıdığı niteliklerden gerekse insanlığın geldiği tecrübelerden yararlanarak dünya vatandaşı eğitimi konusunda düşündüğümüz zaman dünyayla barış içerisinde, kendisiyle, diğer insanlarla ve çevreyle uyumlu insan tipinin İslam'ı doğru öğrenen, aktaran ve uygulayan kişi olduğu görülür. **O zaman Hz. Peygamberin şahsiyetinde kendini bulmuş, İslam'ın öngördüğü model insanın sahip olduğu, model insanı yetiştiren değerlerin tespit edilip bu değerlerin çağa yansıyan izdüşümlerini bulup, bir eğitim modeli olarak uygulamak biz Müslüman eğitimcilerin sorumluluğunda olmalıdır.**

Diğer taraftan İslam dini açısından insanın yeryüzündeki bulunuş nedenine baktığımız zaman; insanın halife² olarak yeryüzünü imar³ etmekle sorumlu tutulduğunu görmekteyiz. Yaratıcı, insanı, halifelikini gerçekleştirecek donanımlarla (özgür irade, akıl, beden vs.) yaratmıştır. Böylece insan verilen görevi yerine getirebilecek bir fitrata sahip olarak var edilmiştir. **Fitratındaki donanımlara göre insana farklı sorumluluklar yüklenmiştir. Bu farklılıkların başında cinsiyet ayrımı gelmektedir.** Bu farklılıklara göre Allah kadın ve erkeği fitratına uygun farklı görevlerle sorumlu tutmuştur. **Cinsiyetin bizzat kendisi bir üstünlük sebebi değildir. Cinsiyetine göre rolünü en iyi şekilde gerçekleştirebilen kimse Allah katında en üstündür.**⁴ Kadına verilen annelik rolünden yola çıkarak, kadının her iki cinsiyetin de annesi olması hasebiyle kadın eğitiminin önceliğinin önemi ortadadır. **Dünya barışını sağlayacak yüksek değerleri yeni nesillere aktaracak insan yetiştirme projesinin**

Müslüman kadın vahiy bilgisi açısından tam eğitilmelidir. Böylece insan kendini yaratan Rabbini ve onun buyruklarını doğru bilir ve tanımlar. Doğru vahiy eğitimiyle kadın kendisi başta olmak üzere eşyayı da doğru okuyacak ve bu okuduğuyla uyumlu davranış sergileyecek bir üstünlük kazanır.

kadının doğru ve yeterince eğitiminden başlaması gerektiğini düşünüyoruz. Bu durumda İslami eğitimin neticesinde en öncelikli değer anneye verilmesi gerekir. Çünkü herkes ilk okumaya anneyle başlar. İyi bir annenin yetiştirilmesi bize aynı zamanda iyi bir neslin yetiştirilmesini, kendisiyle ve çevresiyle uyum içerisinde yaşayan, Rabbiyle barışık insanlar yetiştirilmesini sağlar.

Tam donanımlı iyi bir annenin şu dört alanda donanım sahibi olması gerekir:

1. Müslüman kadın ve vahiy ilişkisi: Müslüman kadın vahiy bilgisi açısından tam eğitilmelidir. Böylece insan kendini yaratan Rabbini ve onun buyruklarını doğru bilir ve tanımlar. Doğru vahiy eğitimiyle kadın kendisi başta olmak üzere eşyayı da doğru okuyacak ve bu okuduğuyla uyumlu davranış sergileyecek bir üstünlük kazanır.

2. Müslüman kadın sosyal ve beşerî bilimler ilişkisi: Müslüman kadınların sosyal ve beşerî bilimler açısından doğru ve yeterli eğitim alması sağlanmalıdır. Çünkü insanın kendini tanıması, diğer insanları tanıması ve doğru iletişim kurabilmesi ve bu iletişimi doğru anlamlandırabilmesi için sosyal ve beşerî bilimlerden yararlanması zorunludur. Eğitim açısından da baktığımız zaman bu süreçte **kadının muhatabını tanıması, muhatabına uygun bir dil geliştirmesi ve muhataplarının yaşadığı sosyal, ekonomik ve kültürel özellikleri iyi analiz edebilecek seviyede olması gerekir.**

3. Müslüman kadın fen bilimleri ilişkisi: Kadının Allah'ın kendine verdiği halifelik görevini yerine getirme mekanı olan evreni iyi tanıması gerekir. İnsan varlığını devam ettirecek ekonomik kaynaklar açısından evrene bağlı olduğu gibi biyolojik açıdan da varlığını devam ettirebilmek için tabiat kurallarını bilerek, yaşamı için

gerekli olanları elde etme, zararlı olanlardan korunma bilgi ve becerisi kazanması gerekir. Çünkü insan biyolojik olarak tabiat kanunlarına bağlıdır. İnsanın sağlığı da her şeyin başında gelmektedir. Dolayısıyla insanoğlunun evreni iyi tanıması hayati bir öneme sahiptir.

4. Müslüman kadın teknoloji ilişkisi: Müslüman kadın 21.yüzyıl becerilerini, araç ve gereçlerini iyi tanıyıp etkin kullanabilmesi için eğitilmelidir. Kadın içinde bulunduğu çağın imkanlarını doğru okuyabilme, yorumlayabilme ve etkin kullanabilme becerilerini kazandırsa modern çağda kısıtlı zamana sahip olan Müslüman kadın zaman ve ekonomik kaynakları da verimli kullanabilir.

Sonuç

Vahiy eğitimi açısından yeterli bilgileri kazanmış, Yaratıcı, kendisi ve evren arasındaki ilişkiyi doğru okumuş, dünyaya geliş amacının farkında, üstlenmiş olduğu halifelik/yöneticilik görevinin bilincinde, elde ettiği bütün bilgileri tek bir amaçta toplayabilen, sosyal ve beşerî bilimler alanında doğru bilgilendirilmiş, kendisinin ve neslinin bir parçası olduğu evreni, fen bilimleriyle yorumlayabilen ve bu tabiata karşı doğru tavır alabilen, çağını en güzel şekilde tanıyarak araç ve gereçlerini kullanabilen Müslüman kadın dünya insanı olma yolunda bir değere sahip olur. **Sahip olduğu bu evrensel değerleri annesi olduğu her iki cinsiyete de öğretir. Böylece dünyayı evrensel değerlerle, evrenin ve insanın yaratılışına uygun bir anlayışla okuyan nesiller yetişir. Ay- rılığın yerini birlik ve beraberlik savaşların yerini barış, kan ve göz yaşının yerini güler yüz, kin ve nefretin yerini sevgi ve saygı alır.**

Dipnotlar

1. 111 Tebbet 1-5
2. 2 Bakara 30
3. 11 Hud 61
4. 49 Hucurat 13

*Rabbim!
Bana göndereceğin her hayra muhtacım.
(Kasas 24)*

Eğitim Önce Kendinden Başlar

// Tüm uyuyanları uyandırmaya bir uyanık yeterse o bir kişi olabilmek için gayret etmek zorundayız. Nebevi bir metod ile sevdirerek önce kendimizi sonra ailemizi sonra da çevremizi sosyal medyanın, çevrenin, diziler ile pompalanan rezaletlerin esaret ve karanlığından, imanın aydınlığına çıkarmak zorundayız.

Her zaman gençlerin eğitiminden bahsederiz. **Eğitim dendiğin de aklımıza ilk gelen çocukların eğitimidir.** Oysa ki kendi henüz eğitilmemiş olan bizler nasıl olur da çocukları eğitmekten bahsedebiliriz ki?

Aile içi iletişimin internet sayesinde de dibe vurduğu, herkesin elin de teknolojik bir aletle kendi köşesin de komşusunun, arkadaşının, akrabasının neler yaptığını stokladığı, gezmenin tefekkür için değil sosyal ortamlar da paylaşmak için yapıldığı şu zaman da kim kimi ne kadar eğitebilir ki?

Önce eğitilmesi gereken kitle yediklerini, içtiklerini pervasızca sosyal ortamlar da paylaşan ebeveynlerdir. Çektikleri ve paylaştıkları resmin kadrajın da çocukları var. Ve o çocuklar bilmiyor ki bizler komşusu eğer yemiyorsa

aynı şeyden, boğazından geçmeyen bir neslin evladıyız. Nerede onu paylaşmak, sergilemek.

Bize altın tepside sunulan teknoloji zehrini bu kadar sorumsuzca kullanmaya devam ettiğimiz sürece ne kendimizin ne de çocuklarımızın talim ve terbiyesini sağlıklı bir şekil de yapmak asla mümkün olmayacaktır. Teknoloji ve kitlesel iletişim araçlarının bu kadar yaygın ve kolay ulaşılabilir olması aslın da bir nimettir. Ama bu kadar sorumsuzca kullanılması sebebi ile adeta bir mihnete dönüşmüştür.

Düşünelim! Biri gelse, hiç tanımadığımız biri, yediğimize, içtiğimize, giydiğimize, konuşmamıza, evlerimize kısacası tüm hayatımıza karışsa, müdahale etse, yönlendirmeye çalışsa, bunu böyle şunu da şöyle yap dese bunu asla kabul etmez kendimizi o kişiye teslim etmeyiz. Kendi doğru ve kabullerimizden taviz vermeyiz. Hele de bu kişi bizim örfümüzü, adetlerimizi ve her şeyden önemlisi dini değerlerimizi baltalayacak şekil de telkinler veriyorsa, çocuklarımızın ahlakını dejenere etmeye çalışıyorsa o kişiyi kovmaktan beter ederek uzaklaştırırız. Ancak medya aracılığı ile işte tam da böylece her şeyimize müdahale ediliyor. Her davranışımız adeta uzaktan bir kumanda ile kontrol altına alınıyor. Biz ise çocuklarımızdan daha beter bir kabullenme ile bu çarkın dişlileri arasında eziliyoruz.

Eğer bugün bir dede torununa internet çizgi filmi olan elsa ismin de son derece kötü örnek olan bir karakterin kıyafetini almaktan bahsediyorsa biz kontrolü iyiden iyiye teslim etmişiz demektir. **Oysa ki evvel den dedeler torunlarına peygamber hikayele-**

ri anlatır nasihat ederdi. Onlara örnek olarak peygamber hanımlarını gösterir sana Hz. Aişe'nin başörtüsünden alayım mı derdi. Şimdi eğitime çocuktan önce dededen başlamak gerekiyor.

Birine teslim olmak için sevmek gerekir. Biz çocukları en ufak bir hatada cehenneme atan, yakan bir Allah inancı ile büyüttük. Onları durdurmak için Allah yakar dedik. **Bunca verdiği nimetle-**

ri hatırlatarak sevdirmek yerine hep korkuttuk. Çocuklara peygamberi örnek olarak gösteremedik. Teknolojiyi kullanarak medya vasıtası ile domuzu fareyi bile sevdirdikleri günümüz de biz çocuklara Rasulullah (S.A.V.)'i sevdiremedik. Anelerin, dizilerin adını, yayın saatlerini, oyuncuların hayatını ezber etmekten bir ayet ezber etmeye vakitleri kalmadı. Babalar ise futbolcuların adlarını ezber etmekle meşgul. **Düştükleri geçim kaygısından vakit buldukça. Zira onca teknolojik aleti alıp sonra da onların faturalarını ödeyebilmek için daha çok çalışmaları gerekiyor (!)**

Ya çocuklar! Ya çocuklarımız! Ya yeni nesil! Onlar nerede? Başöğretmenleri olan internetin ağında takılı

Önce eğitilmesi gereken kitle yediklerini, içtiklerini pervasızca sosyal ortamlar da paylaşan ebeveynlerdir. Çektikleri ve paylaştıkları resmin kadrajın da çocukları var. Ve o çocuklar bilmiyor ki bizler komşusu eğer yemiyorsa aynı şeyden, boğazından geçmeyen bir neslin evladıyız. Nerede onu paylaşmak, sergilemek.

kalmışlar. Aynı ebeveynleri gibi. Rahmetli şair Mehmet Akif Ersoy ne güzel demiş;

Müslümanlık nerde! Bizden geçmiş insanlık bile...
Adem aldatmaksa maksad, aldanana yok, nafile!
Kaç hakiki Müslüman gördümse, hep makberdedir;
Müslümanlık, bilmem amma, galiba göklerde dir;

Filistin için kahrolsun paylaşımın ardından yediğimiz içtiğimiz şeylerin resmini paylaşabiliyorsak bugün, evet insanlık artık bizden geçmiş demektir.

Ancak elbette umutsuz, elbette çaresiz değiliz. Düştüğümüz batakları derin ancak çıkılmaz değil. Uyuduğumuz gaflet uykuları derin ancak ölüm haricinde hiçbir uyku uyanılmaz değil. Malcolm X in dediği gibi; Bütün uyuyanları uyandırmaya bir tek uyanık yeter.

Rasulullah (S.A.V.)’de tek başına çıkmadı mı yola?

Hiz. Ömer i cehaletin karanlığından kurtarıp adalet timsali yapan sır neydi? Hiz. Mus’ab ı zenginliğin şımarık debdebesinden kurtarıp Medine’nin öğretmeni, hicretin mimarı yapan sır neydi, kölelerin insan bile kabul edilmediği dönemde Bilal’i Habeşi kardeş kabul ettiren sır neydi, cehalet asrını saadet asrına çeviren sır neydi?

Eğitimdi elbette. Sevdirecek eğitmek. Yaşayarak eğitmek. Hoşgörü ile eğitmek. Sabırla eğitmek.

Tüm uyuyanları uyandırmaya bir uyanık yeterse o bir kişi olabilmek için gayret etmek zorundayız. **Nebevi bir metod ile sevdirecek önce kendimizi sonra ailemizi sonra da çevremizi sosyal medyanın, çevrenin, diziler ile pompalanan rezaletlerin esaret ve karanlığından, imanının aydınlığına çıkarmak zorundayız.** Aksi halde bu karanlık zindanlar da yaşamaya mahkum olacağız. Hem çocuklarımız hem de bizler.

Camiyi kirleten bedeviye dahi sabır ve hoşgörü ile muamele eden Peygamberin ümmeti olan bizler

aynı sabır ve hoşgörüyü kalkan yaparak yine Rasulullah s.a.v. gibi bıkmadan usanmadan önce kendimiz sonra insanlığın kurtuluşu için gayret etmek zorundayız.

Ebu Hureyre'nin anlattığı bu olay bizim için yol gösterici olmalı;

Ebû Hüreyre (r.a.) anlatıyor:

Bedevinin biri, Peygamberimiz (S.A.V.)'in mescidinin içinde küçük abdestini bozdu. Mescitte bulunanlar kızdılar, bağıştılar, yerlerinden kalkıp adamın üzerine yürümeye başladılar. Nerdeyse adamı döveceklerdi... Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (s.a.v.) onlara şu emri verdi:

“Onu bırakın. İdrarını yaptığı yere bir kova su dökün ve temizleyin. Sizler kolaylaştırıcı olarak gönderildiniz, zorlaştırıcı olarak değil.... Buhârî, Vudû 58.

H. A. İ. (r.a.), Peygamberimizin (s.a.v.) şöyle dediğini nakle-

der: “Şüphesiz ki Allah çok hoşgörülü ve yumuşaktır, her işte yumuşaklığı sever.”

Öncelikle sabır ve hoşgörü bizim şiarımız olacak ki; uyandırma eylemi başarılı olsun. Önce kendimiz yaşayacağız ki; Kelamdan önce halimiz tebliğci olsun, kelimamız etkili olsun.

Bakara suresi 44. Ayette Rabbimiz buyuruyor: “İnsanlara iyiliği emreder de kendinizi unuttur musunuz? Halbuki kitabı okuyorsunuz. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?”

Elinden telefon düşmeyen bir annenin babanın çocuğuna bu konu da uyarı yapması ne kadar etkili

olabilir? **Anne babasının elin de kitap görmemiş bir çocuk ne kadar kitap okuyabilir?** Nasihat önce kendinden başlar.

İşitsel eğitim görsel eğitim den sonradır. İnsan öncelikle gördüğünü alır kabullenir. Tek kelime konuşulmayan çizgi filmleri var internette. Özellikle küçük çocuklar için hazırlanmış. Tek kelime konuşulmadığı halde sadece görsel metotla çocuklar yönlendiriliyor. Demek ki sözlü anlatım yerine, sürekli nasihat yerine kendimiz yaşasak, halimiz ile örnek olabilesek en iyi eğitim metodunu kullanmış olacağız.

İmam Gazali; “Ağaç doğrulmadan gölgesi doğrulmaz.” der. Yahya bin muaz da; “Halinle örnek olmuyorsan, sözlerinden fayda bekleme” diyor.

Oysa ki evvel den dedeler torunlarına peygamber hikayeleri anlatır nasihat ederdi. Onlara örnek olarak peygamber hanımlarını gösterir sana Hz. A. İ. 'nin başörtüsünden alayımı derdi. Şimdi eğitime çocuktan önce dededen başlamak gerekiyor.

En etkili tebliğ yolu, insanın benimsediği kendi hayat tarzıdır. Kişi, söyledikleriyle uyumlu bir yaşantı içindeyse, onun çok söz söylemesine ihtiyaç bile kalmaz. **Çünkü o, hâl ve tavırlarıyla konuşmaktadır. Yaşadığı güzel ahlâk, o insanın en etkili ve**

güvenilir sözcüsü durumundadır.

Allah aze ve celle mübarek kitabımızda şöyle buyuruyor;

“İnsanları Allah’a dâvet ve kendisi de iyi amel ve hareket eden ve ‘Ben şüphesiz Müslümanlardanım’ diyen kimseden daha güzel söz-lü kimdir?” (41/Fussilet, 33)

Özü güzel, sözü güzel, fiili güzel insanlardan olmak ve çocuklarımızı da bu şekilde yetiştirebilmek dua ve temennisi ile.....

Gayret bizden Tefvik Allah tan.... Sefer bizden zafer Allah tan.....

Dr. İhsan ŞENOC AK

İslam'ın Kızının Evlilik Kriterleri

// Fukaha da velinin, genç bir kızı yaşlı bir adamla ya da çirkin bir damatla evlendirmemesini, denk bir damat bulduğunda ise nikahın tehir edilmemesini söylemiştir. Saray dışardan bakarı, içerden ise onda yaşıyanı yakar. Eğer içinde “adam” yoksa ipekler içindeki çöl kadınları aba giydikleri günleri hasretle anar.

İnsan, muhatabına, onun fikrî ya da imanî durumuna göre bir kıymet verir. Bir ateistin nazarında ulema, “**Ol-masa daha iyi olurdu**” nevinden bir zümre olarak görülürken, Müslümanlar nazarında “**Varlığımız onların varlığına bağlıdır.**” derecesinde bir değere sahiptir. Eşya ve hadisenin kıymeti de aynı bakış açısına bağlıdır. Kimisi antika bir arabayı hayatta sahip olacağı en önemli dünyalık olarak görürken, kimi trafikte onların varlığından rahatsızlık duyar. Evlenirken kimi zarfa, kimi mazrufa; kimi boya, kimi soya bakar. Kimi ahlakı, kimi de serveti öncelikli görür. Hayat yolunun taşıını insanın bizzat kendisi döşer. Herkes maksuda ulaşır. Lakin kimi Mevlasını, kimi de belâsını bulur.

Damadın Zengini mi, Dindarı mı Makbûl

Müslüman evlenirken de, çocuğunu evlendirirken de hem zarfa, hem mazrufa bakar. Kadın da, erkek de, yük olan değil, yük alan eş arar. Biri hayatın dışı, diğeri iç yükünü omuzlar. Birbirlerinin varlıklardan değil, yokluklarından hüznü duyarlar. Erkek kadına denk, kadın da erkeğe muvafık olur. Hayatın yükünü birlikte omuzlar; birlikte sevinir, birlikte hayıflanırlar. **Bir binanın duvarları gibi, kara da, yağmura da, sıcağa da, soğuğa da aynı tepkiyi verirler. Birbirinin dilinden de, derdinden de anlarlar. Muhabbette, hesabî değil, hasbidirler.**

Kendi başına evlenen bir kız, **“Velisiz nikah olmaz.”** hadisine muhalefet etmiş olur. O muhalefet de bereketi ortadan kaldırır. Eğer bir yuva daha kurulmadan dağılmanın işaretini veriyorsa ailesi, oluşabilecek zararları defedebilme adına evliliğe itiraz ederek onu bitirebilir. Kızı bizzat babası evlendirecekse damadın malından, makamından ziyade ahlakına ve takvasına bakar. Salih bir eşin en mühim vasfı muttaki olmasıdır. **Çünkü Allah’tan korkan bir damat eşine zulmedemez. Kıyafetinde, ibâtesinde, iaşesinde onu hayat standardının altına düşürmez.** Onu, Allah’ın korunmasını bizzat emrettiği bir emanet olarak görür. Hiçbir hakkını ne ihlal, ne de

ihmal eder. Bunun içindir ki Allah Rasûlü üstün ahlak sahibi bekarların evlendirilmesini emretmiştir. Zira fadıl bir millet yapısı ancak üstün ailelerin çoğalmasıyla kurulur: **“Size dinini ve ahlakını beğendiğiniz biri geldiğinde onu evlendirin. Böyle yapmazsanız, yeryüzünde büyük bir fitne ve fesat olur.”**

Allah Rasûlü de damadın dindar olmasına bakmış, sahabe kızlar da evlenirken dindar damatlar tercih etmiştir. Peygamber-i Ekber, azâd edilen Habeşli köle Bilal-i Habeşî’nin Ensar’dan birinin kızına talip olduğunu fakat reddedildiğini öğrenince Bilal’e, **“Git ve onlara Peygamber size, beni evlendirmenizi emreliyor.”** de, buyurmuştu. Beyâde oğullarından kız isteyen Ebû Taybe de benzer nedenlerle reddedilince, Allah Rasûlü **“Ebû Taybe’yi evlendirin! Eğer bunu yapmazsanız yeryüzünde büyük fitne ve fesat olur.”** buyurmuştur.

Cüleybîb

Allah Rasûlü geldiğinde insanlar arasında binlerce yıldır ayakta duran statü duvarları vardı. Zalim, zulmü hakkı; mazlum da kaderi görmekteydi. Soyluyla köle arasında, insanla hayvan arasında olandan daha fazla mesafe vardı. **Allah Rasûlü insanları bölen, ötekileştiren, ölçü haline gelen ne kadar ölçüsüzlük varsa topyekün hepsiyle savaştı, yeni bir dünya kurdu.** Tabuları bizzat fiili uygulamalarıyla yıktı. Kureyşli bir kızı azâdlı bir erkekle

Allah’tan korkan bir damat eşine zulmedemez. Kıyafetinde, ibâtesinde, iaşesinde onu hayat standardının altına düşürmez. Onu, Allah’ın korunmasını bizzat emrettiği bir emanet olarak görür. Hiçbir hakkını ne ihlal, ne de ihmal eder. Bunun içindir ki Allah Rasûlü üstün ahlak sahibi bekarların evlendirilmesini emretmiştir.

evlendirdi. Köleyi sofrasına kabul etmeyen bir toplumda bir anda azadlı eşler oluştu. Lakin bu inkılabın tahakkuku hayli uzun bir zaman aldı. Nihai tahlilde sahabenin İslâm millet yapısıyla münasebeti etle tırnak gibi bir bütün oldu.

İslâm, kefaati kabul etmekle birlikte fakir olmak gibi hususiyetlerin evlilikte öncelikle reddedilen bir konu olmadığına özellikle işaret etti.

İslâm'la, fakirlikten ya da soydan dolayı evlilik teklifi reddedilen erkeklere moral geldi. Cüleybîb gibi dünya malı cihetiyle de, güzellik cihetiyle de fakir olanların önü açıldı. İnsanlardan da, evlenme teklifinde bulunduğu kadınlardan da bir rağbet görmeyen Cüleybîb bu yüzden evlenememişti. Allah Rasûlü Onu evlendirerek insanların hayata bakışlarında fiili bir mevzi daha kazanmış oldu. Bu yüzden bir gün En-sar'dan birine **"Kızına talibim!"** dedi.

Allah Rasûlü'nün, kızını kendisi için istediğini zanneden sahabî,

– Emrin başım gözüm üstüne Ya Resulallah! diyerek sevincini izhar etti.

Allah Rasûlü ise şöyle devam etti:

–O halde kim için Ya Rasulallah.

–Cüleybîb için...

– Annesiyle istişare etmem gerekir.

Sahabî daha sonra kalkıp hanımının yanına gitti. İçeri girer girmez hanımına şöyle dedi:

– Allah Rasûlü kızını nişanlamak ister.

– Tabii ki, başım gözüm üstüne.

– Kendine değil. Cülevbîb'e...

– Cüleybîb'e mi? Cüleybîb'e ha! Demek Cüleybîb'e... Hayır! Allah'a yemin olsun ki kızımı onunla evlendirmem.

Sahabî, Allah Rasûlü'ne varıp eşinin bu ifadelerini bildirmek için ayağa kalkmak istediğinde, konuşmaları duyan kız, **"Bana kim talip oldu?"** diye sordu. Annesi kızını durumdan haberdar edince Peygamber-i Ekber'in ölçülerine göre neş- u nema bulan kız şöyle karşılık verdi:

"Allah Rasûlü beni birine münasip görüyor, siz de buna karşı çıkıyor, O'nun teklifini geri mi çeviriyorsunuz? O beni kime uygun gördüyse, siz de Onunla evlendirin. Zira O bana kıymaz." Kız, Allah Rasûlü'nün teklifinin geri çevrilmesinin nasıl bir felaket olacağını ifade noktasında şu ayeti okudu: "Allah ve Rasûlü bir

iş hakkında hüküm verdiğinde, mü'min olan bir erkekle mü'min olan bir kadına, artık o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah'a ve Rasûlü'ne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."

Kızının; kavmiyetçilik ruhunu gömen, İslâm aşkını diriltten ifadeleriyle kendine gelen baba, Allah Rasûlü'ne gidip, olanlardan Onu haberdar etti: **"Sizin 'Münasiptir.' dediğiniz, bizce de münasiptir. Kızımızı Cüleybîb'le evlendirebilirsin, ya Rasulallah!"** dedi.

Allah Rasûlü, **"Allahım! Onun üzerine hayırlar yağdır. Kendisine sıkıntısız bir hayat nasib et!"** diye dua etti.

"Size dinini ve ahlakını beğendiğiniz biri geldiğinde onu evlendirin. Böyle yapmazsanız, yeryüzünde büyük bir fitne ve fesat olur."

Efendimiz o günlerde bir gazvedeydi. Allah Teala kendisine ganimet ihsan etti. Savaş bittikten sonra ashabına,

– **Kayıplarınız var mı? Bir bakın!**, buyurdu. Ashab-ı Kiram:

– **Evet! Falan, falan, falan sahabîler şehit oldu**, dediler. Sonra Allah Rasûlü:

– **Bir daha bakın, başka kaybınız var mı?** diye sordu. Sahabe,

– **Evet! Falan, falan, falan sahabîler şehit oldu**, dediler. Sonra,

– **Kayıplarınız var mı? Bir daha bakın!**, buyurdu. Ashab-ı Kiram:

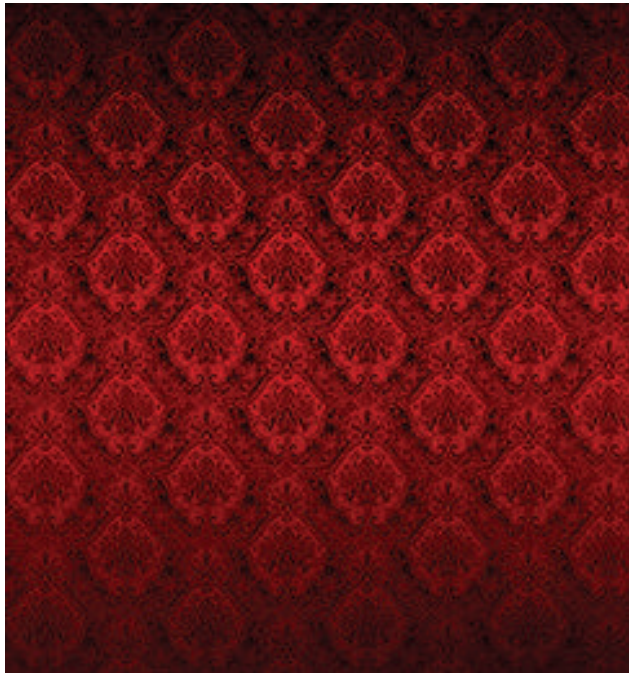
– **Hayır**, dedi. Allah Rasûlü,

– **Fakat Cüleybî'i göremiyorum, onu arayınız**, buyurdu.

Sahabe, harb meydanını bir daha dolaştı; ölüler arasında Cüleybî'i aradı. Naşını öldürdüğü yedi kafirin arasında gördüler. Dönüp Allah Rasûlü'ne durumu haber verdiler.

O da oraya geldi. Başucunda durdu ve şöyle dedi,

– **“Yedi kişi öldürmüş. Sonra da onu şehit etmişler. Bu gördüğünüz zat bendendir; ben de ondanım. Evet! Bu gördüğünüz zat bendendir; ben de ondanım.”** buyurdu. Sonra Cüleybî'i kollarıyla aldı. Zaten onun için Allah Rasûlü'nün kollarından başka tabut da yoktu.

Peygamber-i Ekber, azâd edilen Habeşli köle Bilal-i Habeşî'nin Ensar'dan birinin kızına talip olduğunu fakat reddedildiğini öğrenince Bilâl'e, **“Git ve onlara Peygamber size, beni evlendirmenizi emrediyor.”** de, buyurmuştu.

Cüleybî için bir kabir kazıldı. Oraya defnedildi.

Allah Rasûlü'nün, **“Evlilikte ahlak ve dindarlık mi'yar olmazsa yeryüzünde büyük bir fitne zuhur eder.”** şeklindeki ikazı sahabe tarafından büyük bir dikkatle yerine getirildi. **Anne ve babanın uygulamakta zorlandığı bu ölçünün Müslüman yürekler tarafından kabullenilmesi zor olmadı. Böylece hem gençlerin fakirlikten dolayı bekar kalıp fuhşa sürüklenmesinin, hem de kızların ahlak ve maneviyattan yoksun erkeklerle evlenmesinin önüne geçildi.** Zengin bir eşle izdivaç etmek için yıllarca bekleyen, bulamayınca da evde kalan kızlar, İslam'ın yaşandığı yerlerde nadirattan oldu.

Sultanlara Kız Vermeyen Alimin, “Velîme”ye Para Bulamayan Damadı

Cahiliyye'nin yük olarak gördüğü ve bu yüzden kuyulara attığı kız çocuklarını İslam, kendilerini koruyanları Cennet'e ulaştıran ilahî bir emanet olarak kıymetlendirdi. Babanın ya da annenin Cennet'e girmesine ya da ondan ebediyyen mahrum olmasına sebep olabilecek bir emanet hükmünü aldı bütün kızlar...

Tek ölçüsü zenginlik olan bir baba, dünyalıklara tamah ederse Allah Teala'dan kendisine emanet olan kızını ömür boyu acı çekeceği dipsiz bir kuyuya atar. **Kız çocuklarını diri diri gömülmekten kurtaran Peygamber-i Ekber aynı zamanda onları servetin ve şöhretin esiri olmaktan da muhafaza etti.** En mesud hanelerin nasıl kurulacağını bizzat zengin sahabilerden evlilik teklifi alan Fatıma binti Kays'a,

Beyâde oğullarından kız isteyen Ebû Taybe de benzer nedenlerle reddedilince, Allah Rasûlü **“Ebû Taybe’yi evlendirin! Eğer bunu yapmazsanız yeryüzünde büyük fitne ve fesat olur.”** buyurmuştur.

“Kölenin oğlu Usama b. Zeyd’le evlen!” diyerek gösterdi. Onun izinden yürüyen babalar damatların parasına değil ahlakına baktı. Sultanları, veliahtları geri çeviren babalar, kızlarını velîme vermeye parası olmayan ahlak ve fazilet sahibi damatlarla evlendirdi:

O mübarek babalardan olan allame Said b. Müseyyeb’in alime bir kızı vardı. Bir gün Medine’ye bir alay geldi. Herkes nereye gidecek ve Emevi Sultanı’nın oğlu Veliahd Velid için kimin kızını isteyecek diye merak ediyordu. Alay Mescid’e girdi, bir kenarda ders okutan Said b. Müseyyeb’e yöneldi. Heyet, İbn Müseyyeb’le karşı karşıya geldi fakat onda saraydan gelen heyete karşı hiçbir şekilde bir alaka yoktu. **Medine’de pek çok babanın kapısına gelmesini arzuladığı bir heyet İbn Müseyyeb’in önündeydi fakat o dersle meşguldü.** Heyet araya girip meramını ifade etti: Abdülmelik b. Mervan’ın İbn Müseyyeb’in kızını oğlu Veliahd Velid’e istediğini bildirdi. Said b. Müseyyeb bir müddet durdu. Çevredekiler, **“Başım, gözüm üzerine.”** diye mukabele etmesini beklerken Said, **“Hayır! Benim saraya verecek kızım yok!”** dedi. İnsanlar, **“Said b. Müseyyeb, halifenin heyetini geri çevirdi, kızını Ona ver-**

medi, kimi bulacak ki?” diyorlardı. Bunun üzerine Abdülmelik hısım olma teklifini reddeden Said’i tuzağa düşürüp ondan intikam almak için fırsat kolladı. Soğuk bir günde Ona yüz kırbaç vurdurup başına bir testi su döktü ve ceza olarak kendisine yünden yapılmış bir cübbe giydirdi.

Kim bilir Said b. Müseyyeb’in kaç talebesi, **“Velid’e vermediği kızı bize verir mi hiç!”** diye hocalarının kerîmelerine talip olmaktan vazgeçmişti.

Saîd b. Müseyyeb’in ders halkasına devam eden Abdullah b. Ebî Vedaa, o sırada bir müddet ders halkasına katılamadı. Nihayet hocasının yanına varınca aralarında şöyle bir konuşma cereyan etti. Said:

–Sen neredeydin?”

–Ailem vefat etti. Onunla meşguldüm.

–Niçin bize haber vermedin ki? Biz de onun cenazesine katılmış olurduk. Peki tekrar evlendin mi?

–Üstat! Allah sana rahmet etsin! İki ya da üç dirhemim var, bana kim kız verir ki?

–Ben, ben veririm.

Said b. Müseyyeb’in, **“Ben veririm”** ifadesi karşısında şaşırان, İbn Ebî Vedaa, **“Siz mi bana kız vereceksiniz?”** diye mırıldandı. Hayretteydi. Sultan’ın, oğlu için yaptığı evlilik teklifini geri çeviren bu ulu hoca, bütün sermayesi üç dirhem olan bir ilim talebesine kız mı verir, diye düşündü. Lakin **“Evet”** demişti Said b. Müseyyeb, **“Ben sana kız veririm.”** Belki böyle bir damada sahip olacağından, belki sahip olduğu nimetlerden, belki de ona saraydan uzak durabilme iradesi verdiğiinden dolayı Allah’a hamdetti; Allah Rasûlü’ne salât ve selâm okudu. Sünnet-i Seniyye’ye uygun bir şekilde evlilik üzerine konuşmalar yapıldı. Rızalar alındı. **Ders halkasındakilerinin şehadetiyle nikah kıyıldı. Sultan’ın veliahdını**

Örfe riayet edilmez de 17 yaşındaki bir kız 50 yaşındaki bir erkekle evlendirilirse evde duyguların, hislerin, heyecanların, eşya ve hadiseye bakışların aynı ya da birbirine yakın olması mümkün değildir.

Ayrıca bu izdivac, Allah Rasûlü'nün doğrudan talebiyle olmamış; Hz. Hatice'nin vefatından sonra uzun zaman altı çocuğa hem annelik, hem de babalık yapmasına şahit olan yakınları yeni bir izdivaç noktasında O'na telkinde bulunmuş; bu bağlamda Havle Binti Hakîm (Ümm-u Şerîk) de Hz. Aîşe ile evlenmesini teklif etmiştir.

Allah Rasûlü de, Hz. Aîşe tarafına evlilik teklifi götürdüğünde, Hz. Aîşe çoktan evlenecek çağa gelmişti. Zira muteber siyer kitaplarında da belirtildiğine göre Hz. Aîşe Allah Rasûlü'nden önce Cübeyr b. Mut'im ile nişanlanmıştı.

O günkü örfte bir kızın evlilik çağına gelip gelmediği takvimle değil, fiziksel gelişimle takdir edilirdi. Tıpkı bir çiftçinin, ürünün hasad vaktinin geldiğine, bizzat gelişimine bakarak karar vermesi gibi, Cahiliyye'de de evlilik için bizzat kızın fizikî durumuna bakılırdı. Havle, Hz. Aîşe'de bu gelişimi gördüğünden dolayı Allah Rasûlü'ne onunla evlenmeyi teklif etmişti. Çünkü Hz. Aîşe o yıllarda çocukluk dönemini geride bırakmış, Mekke örfüne göre evlenecek kızlar arasına girmişti.

Örfler asırdan asra olduğu gibi, bölgeden bölgeye de değişir. 50-60 yıl önce Anadolu'da kızların evlenme yaşı 15-16 iken bugün üniversite okuyan kızlarda bu ortalama 25-26'ya yükselmiştir. Ayrıca bilinmelidir ki, sıcak iklimlerde kız çocuklarının gelişimi, soğuk memleketlere göre daha erken olmaktadır.⁸

Örfe riayet edilmez de 17 yaşındaki bir kız 50 yaşındaki bir erkekle evlendirilirse evde duyguların, hislerin, heyecanların, eşya ve ha-

diseye bakışların aynı ya da birbirine yakın olması mümkün değildir. Biri A programını izlerken diğeri B programını tercih edecektir. Biri telefonda tweet atacaktır, diğeri namazdan sonra yatıp uyumak isteyecektir. Birine tatlı gıdalar dokunacak, diğeri tatlısız sofrayı eksik bulacaktır. Allah Teala'nın üstün aile için takdir buyurduğu, "aşk ve merhamet" ancak tarafların aynı dili kullanmalarıyla mümkündür.

Babası yaşında bir erkekle evlenen kadın, evde akranı olan gençlerle birlikte yaşayacaktır. Adamın 20 yaşındaki oğlu, babasının benzer yaşlardaki eşini yatak kıyafetiyle, o da diğeri pijamayla görecektir. Bunların hiçbirisi sahabe asrında yoktu. **Oysa İslam bütün zaman ve mekanların dinidir. Her dönemde ve her asırda, varolmuştur, var olacaktır. Def-i mefâsid celb-i mesâlihten evladır.** Buna göre yaşlı bir erkeğin genç bir kadınla evlenmesinde erkek tarafı için birtakım faydalar mülâhaza edilse de, kadına ve aileye vereceği zararlar çok daha büyük olacağından, zarar dikkate alınarak bu nev'i evliliğin bu asırda olması doğru değildir.

Fukaha da velinin, genç bir kızı yaşlı bir adamla ya da çirkin bir damatla evlendirmemesini, denk bir damat bulduğunda ise nikahın tehir edilmesini söylemiştir. Saray dışardan bakanı, içerden ise onda yaşayanı yakar. **Eğer içinde "adam" yoksa ipekler içindeki çöl kadınları aba giydikleri günleri hasretle anar.**

Dipnotlar

1. Ebû Davûd, H. No: 2087
2. Tirmizî, H. No: 1085
- 3, 4. Serahsî, el-Mebsût, V, 23; Kâsânî, Bedaiu's-Sanâi, II, 317
5. Ahzab: 36
6. Müslim, Fedâilu's-Sahabe 27.
7. Bkz. Zehebî, Siyer-u A'lami'n-Nübelâ, IX, 233-4
8. Bkz. Merkezu't-Tenviri'l-İslâmî, Redd-ü İftirââtı'l-Münessirin Havle'l-İslâm, 86-7
9. İbn Nüceym, el-Bahru'r-Râik, III, 143

**“Sahip olunacak
şeylerin en faziletlisi,
zikreden bir dil,
şükreden bir kalb,
din hususunda
yardımcı olan mümin
bir hanımdır.”**

(Hadis-i şerif, Sünen-i Tirmizî)

Yeminli Asırdayız

Nureddin YILDIZ

Bismillahirrahmanirrahim. Elhamdü lillahi Rabb'il âlemin. Vessalatu vessalamu alâ Resûlina Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Değerli Mü'min Kardeşlerim,

Kur'an'ımız bizi cennete götürmek, cennette ebedi kalmak için Allah'ın gönderdiği kılavuzumuzdur. **Kur'ansız Müslüman olmamız, Kur'an'ı kendimize kılavuz edinmeden cennete girmemiz mümkün değildir.** Bugün elhamdülillah Müslüman olan, Allah'a iman eden imanının şartlarında sorunu olmayan insanlarız. Bunun için Rabb'imize hamd ediyoruz. Kur'an ve Kur'an'ın emrettikleriyle nefeslerimizi bitirip Rabb'imizin huzuruna mü'min olarak gitmek istiyoruz.

Kardeşlerim,

Biz böyle istiyoruz, Allah böyle murat etti. Ancak bulunduğumuz dünyada Rabb'imizin cennete girme şartlarımızı belirlerken koyduğu kanunlardan biri de “**şeytanın tuzaklarına kapılmamışlar-**

dan olmaktır.” Evet, biz ve pek çok insan yeryüzünde Müslüman olarak yaşayıp ölmeyi ve cennete gitmeyi istiyordur. “**Madem istedin, öyle olsun**” diyen bir kanun yoktur. Allah Teâlâ, “**istedin, istediğin şeyin gereklerini yerine getir**” demiştir. Bu gereklerin hepsinin belki de özeti; şeytanın tuzaklarına takılmamaktır.

Kur'an'ımız kitabımızdır. Kur'an'ımıza göre yaşarsak Müslüman oluruz. O'na inanmak pratiğe dökülmediği zaman yeterli olmuyor kardeşlerim. **Şeytanın karşımıza çıkardığı, özellikle bu asırda çok yaygınlaşan bir tuzağı var. Kur'an'ı Kerim'i iman olarak elimizden alacak işler yapmıyor.**

Dikkat ederseniz okuyanı okumayanı, namaz kılmanı kılmayanı, herkes Kur'an'ı kutsal kitap kabul ediyor. Belki dünyada Kur'an kadar diğer din sahiplerinin de “**Allah'ın kitabıdır**” diye kabul ettikleri başka bir kitap yoktur. **Müslüman olmayanın gözünde de Kur'an kutsaldır.**

Anlaşıyor ki şeytan: **“Kur’an Allah’ın kitabı değildir”** demekten vazgeçti. Şeytan buna inandıramayacağını anladı. **Ama elimizdeki Kur’an’ı ne yapacağımız konusunda bizi gaflete düşürme planı devam ediyor.** Bu plan belki de ilk Müslümanlık yıllarındaki **“Şu Kur’an’a inanmayın”** propagandasından daha güçlü ve yaygın hâle gelmiştir.

Bugün Kur’an’ımızın bir sûresini sizlere hatırlatmak istiyorum. Ben bu sureyi hatırlatayım. Sonra da bu sureyi belki beş yaşımdan beri bildiğimiz hâlde, anlamını da yüzlerce defa dinlemiş olduğumuz hâlde, tefsirlerinden de okuduğumuz hâlde bu surenin hayat pratiğimizde ne kadar yeri olduğuna bakalım. Ondan sonra da **“bu tespitim doğru mu, değil mi”** onu değerlendirelim.

Kur’an, iman kitabımızdır. Bunda bir sıkıntı yok. Ama bu iman kitabının hayatımızda, hareketlerimizde, konuşmalarımızda, tavırlarımızda yeri olması gerekir. Bakara Sûresi iki yüz seksen altı ayettir. Bir Müslüman’ın Bakara Sûresi’ndeki yüzlerce Şeriat’a ait hükmü anlayıp okuması, öğrenmesi, tatbik etmesi belki de ancak âlim olmasıyla mümkün olacak kadar zordur. **Ama Kur’an’ı Kerim’in en kısa sûrelerinden biri olan Asr Sûresi’ni belki beş altı yaşında ezberledik. O zamandan beri de namazlarda okuyoruz.**

Asr Sûresi’nde de Allah Teâlâ iman eden kullarının hayat tarzını belirleyen kuralları koymuştur. Bu sûrenin günlük hayatımızda ne kadar yeri var? Sorumuz budur. Bakara Sûresi çok uzun, içinde yüzlerce hüküm var. Şüphesiz içinde gücünde çalışan bir Müslüman, beş sene, on sene Kur’an medresesinde kalmamış bir Müslüman, Bakara Sûresi ile baştan sona kadar bir ilim adamı gibi içli dışlı olmayabilir. Olmaz da hakikat budur. **Ama Asr Sûresi Müslüman’ın genel çizgilerini çizen bir**

sûredir. Yer yer, bu sûreyi, hoca efendi olmayanlar bile vaaz konusu olarak işleyebilecekleri kadar bilirler. Buna rağmen bugün nefis muhasebesi yapıp yarın Rabb’imizin huzuruna çıktığımızda muhakkak sorulacak olan bir soruyu, **“Asr Sûresi’ni duymamış mıydın”** sorusunu bugün kendimize sormak zorundayız.

Kardeşlerim,

Asr Sûresi bugün evlerimizde var mı? Bu sûre bugün çocuk yetiştirirken, çocuklarımızı yetiştireceğimiz standartları mü’minlik, Müslümanlık ölçülerini belirlediği hâlde, bu sûre üzerinden çocuklarımızı kontrol ediyor muyuz? Vakıflar, dernekler kuruyoruz. Derneklerimizin, vakıflarımızın tüzükleri, senetleri bu

sûreye uygun mu değil mi? Bu hepimizin sorusudur. Biz, bir medresede okumuş çocukları imtihan ederken

“oku bakalım Kur’an’ın filanca yerinden” diyoruz.

“Abdest almayı tarif et, guslün şartlarını say” diyoruz. Ki bunlar gerekli şeylerdir. Ama bunların kitaplarda bulanabileceğini, test sorularında bile çözülüp cevap verilebilecek olduğunu biliyoruz.

Çocuklarımızın karakteri abdestten ölçülemez. Abdest almayı bir Müslüman da bilir, bir ajan da bilebilir. Abdest karakter değildir, eylemdir. **Mü’min ise karakteri ile farklıdır. Karakteri üzerinden mü’min kimlik belirler.** Asr Sûresi, mü’minlerin dünya toplumları içerisindeki karakterlerini gösterir.

Ashabı Kiram, -Allah onlardan razı olsun- Asr Sûresi karakterli insandılar. Bu sebeple, bugün biz nefsimizin ne kadar mü’min karakterli olduğunu, ne kadar da Müslümanlık eylemlerini yaşayıp o eylemlere göre kendisini cennete aday gördüğünü Asr Sûresi’nden test edebiliriz. **Çocuklarımızı yetiştirirken hafız, şu okul mezunu, şu vasıflı, şu diplomalı, şu bilgi sahibi olarak yetiştirdik diye teselli bulurken mü’min karakterli, Müslüman şuurlu,**

Allah'ın huzuruna Müslüman olarak çıkmak için çalışan bir nesil, bir evlat yetiştirip yetiştirmediğimizi test edebiliriz.

Çocuğumuzun hocasını **“acaba iyi bir hoca efendi midir, iyi bir öğretmen midir”** diye test ederken **“filan okul mezunu, filan yüksek yeri bitirmiş gelmiş, filan vasıfta diplomaları var”** diye avunabiliriz. **“Çok seri öğretiyor, on ders anlatılacak şeye üç derste çocuklara hazmettiriyor”** diye övünebiliriz veya kendimizi teselli edebiliriz. Ama hocası, talebesi Allah'ın iman nimeti ile şereflendikten sonra karakter olarak, şahsiyet olarak, mü'min karakteri ve mü'min şahsiyetin sahibi midir bunu test etmemiz gerek.

Kardeşlerim,

Haklı olarak sorabilirsiniz. Namaz kılan, oruç tutan, hacceden, Kur'an okuyan cennete giriyor mu? Giriyor. **“Mü'min karakterli, Müslüman şuurlu ifadelerini sen nereden çıkardın”** diye sorabilirsiniz. Bu ilave bir şart gibi görünüyor mu? Hayır, öyle değil. El-hak ben de diyorum ki **“namaz kılan, oruç tutan, cennete girer Müslüman olur ama 'yüzüne baka baka nasıl yalan konuşuyor bu Müslüman' bu sorunun cevabını bulamazsın.”**

Yeğenini sana damat veya gelin adayı olarak kırk yalan söyleyerek nasıl kazıkladığını anlayamazsın, **“tam sizin aradığınız bir gelin”** derken bu adamın imanını neredeydi? **“Buna kız verilir, da-**

mat budur işte, evlat olarak al” derken bu adam mü'min miydi? Hatalarını da adı soyadı gibi biliyordu üstelik. Evlenilmesi değil bir apartmanda bile oturulması uygun olmayan biri olduğunu bildiği hâlde başından savmak için o yalanları sana nasıl söylediğini çöz bakalım şimdi.

Namaz kılmak, oruç tutmak, Kur'an okumak, Ramazan'da fitre vermek, bir yerde sel olunca oraya yardım göndermek bunlar Müslüman olmayanın da dışarıdan izlediğinde Müslümanlık işaretleri dediği şeylerdir. **Ama Müslüman işçisine nasıl zulmeder? İşçisinin maaşını ödemediği hâlde filan yerdeki yapısını nasıl büyötmeye çalışır? Hiç mi Allah'tan korkmaz? Müslüman mahşer yerinde dirileceğini bildiği hâlde kul hakkından nasıl feragat eder? İşte karakter budur.** Ashabı Kiram namazlarıyla, oruçlarıyla Müslüman'dılar. Hayat tarzlarıyla; evlenirken, boşanırken, iş kurarken, işçi çalıştırırken, patronken, işçiyken de karakterli Müslüman'dılar. **Kırk kere kılıçla doğranmaya razı olurlardı da kimse onları kırk kelime yalan konuşturamazdı.**

Müslümanlığın bir sembolik değerleri var, bir de karakter olarak içe sinmiş şekli vardır. Asr Sûresi, Müslüman karakteri standartlarını koyan sûredir. Çocuklarımızın beş yaşında ileride kılacakları namazlarda zammı sure okumak için bu sureyi ezberlemeleri gerekiyor. Ama anne sütünü, aşığı çocuğa gelecekteki sağlığı açısından verdiğimiz gibi filanca işlemini, sünnet ettirmeyi gelecekteki şahsiyeti için çocuğa verdiğimiz gibi doğurduğumuz, büyüttüğümüz çocuklarımızı, medreselerimize, vakıflarımıza, derneklerimizi eğitmek için aldığımız gençleri Asr Sûresi standartlarında yetiştirdiğimiz zaman İslami bir hayata doğru yürüdüğünü Allah'tan umutla bekleyebiliriz.

Sadece Kur'an'a ait bilgileri aritmetik rakamları sayar gibi saymış olmak, hepimizin gördüğü gibi, Müslüman nesil yetiştirmiyor. İslam'ı da bilen, internetten de istediğini yapan nesiller yetiştiriyor. Bilgi olarak İslam var ama karakter Müslüman karakteri olmayınca elli-altmış sene beraber kalacakları evlilik ve nikâh ahdi yaptıkları aile

kurulurken yalan üstüne yalan konuşabiliyor. **“Evlendikten sonra bu yalanlar ortaya çıkarsa ne olacak?”** deyince **“bakarız çaresine”** diyor. Savsaklamaya alışmış. Yalan söylüyor, hile yapabiliyor, faizle irtibat kurabiliyor, siyaset uğruna mü'min kardeşini çiğneyebiliyor. O kazansaydı emrine girecekti, kendisi kazandığı için emrine sokmaya çalışıyor. **“Allah en büyüktür” diye iman ettiği hâlde en büyük parayı, koltuğu görüyor.**

Aslında, bunlar karakter sorunudur. Anne-baba Allah'tan sonra en büyük hak sahibi oldukları hâlde bir insanın üzerinde, bir arkadaş statüsüne kadar düşürülebiliyorlarsa, ondan sonra da Ramazan'da iftar verdiği için insanlar kendisini bulunmaz bir Müslüman zannediyorlarsa karakter sorunumuz içten içe kemirerek büyüyor demektir. Özellikle, bütün İslami görüntülerine rağmen, **“Müslüman mı, değil mi”** diye sorgulanacak olsa dışarıdan üç günlük bir izlemeden sonra **“olmaz bundan iyi Müslüman zaten, ne Müslümanı ya melek sanki”** denecek vasıfları olduğu hâlde kendisinden başkalarının cehenneme girmesi için bin bir tuzak kuran, kimse Müslüman kalmamış gibi herkese bir kâfir kulpu takıp gitmekten hoşlanan insan, Müslümanlık hakkında çok şey bilen ama karakteri Ashabı Kiramın karakteri olmayan insandır.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem **“iki Müslüman silahlarıyla karşı karşıya geldikleri zaman öldüren de ölen de cehennemdedir”** dediğini bildiği hâlde **“Allahuekber”** diyerek Müslüman öldürmeyi tekbir konusu hâline getiren insan, Müslüman olabilir ama karakteri Müslüman karakteri değildir. Üsame, **“lailahe illallahı”** sadece canını kurtarmak için, hile olarak münafıkça söylediğini bildiği bir Müslüman'ı öldürdüğü zaman Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ona **“kalbini yardım da mı baktın”** demişti. Resûlullah'ın **“sanane onun diliyle sahtekârca söylediğinden, kalbini yardım da mı baktın, ne yapacaksın kıyamet günü”** diye onu ikaz ettiğini bildiği hâlde -bilgisi var, bu hadisın ayrıntılarını bile biliyor. Çok şey biliyor- Müslüman'a silah doğrultuyor, sorduğunda da zaten dünyada ondan daha iyi Müslüman yok. **İşte Müslümanlığın görüntüsü var, karakteri yok ortada.**

Kur'an'ımız kitabımızdır. Kur'an'ımıza göre yaşarsak Müslüman oluruz. O'na inanmak pratiğe dökülmediği zaman yeterli olmuyor kardeşlerim. Şeytanın karşımıza çıkardığı, özellikle bu asırda çok yaygınlaşan bir tuzağı var. Kur'an'ı Kerim'i iman olarak elimizden alacak işler yapmıyor.

Kardeşlerim,

Bugün bizim ne kadar Müslümanca aile kurduğumuzun, arkadaşlarımızın, kardeşliklerimizin, derneklerimizin ve vakıflarımızın ne kadar Müslümanca olduğunu, **“Allah'ın rızasına uygun mu, değil mi”** diye test etmek istiyorsak eğer, Asr Sûresi'nin içindeki maddelere dönmek zorundayız. Asırlarca Asr Sûresi İslam'ın temel Müslüman karakterlerini koydu.

Bu sebeple bugün biz, iyi bir Müslüman olarak yaşamak ve Müslüman nesil yetiştirmek, İslam'a hizmet eden kurumlarımız, kuruluşlarımız, teşkilatlarımız olsun istiyorsak, elbette uzun uzun fıkıh bilgilerimiz, ilmiyal bilgilerimiz olacak, tefsirler okuyacağız, binlerce hadis okuyacağız. Ama **“ne kadar Allah bizden razıdır, ne kadar da kendi kafamıza göre iş yapıyoruz”** bu Asr Sûresi'nin testidir.

Kardeşlerim,

Bunun için Beyhakî'nin Şuabu'l İman'ında rivayet ettiği bir hadisi sizinle paylaşmak istiyorum. Diyor ki; **“Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ahabından iki kişi bir araya geldikleri zaman ne konuşacaklarsa konuşurlar, ayrılırken de biri diğerine ‘Asr Sûresi’ni okuyayım sana’ der, okur. Asr Sûresi bittikten sonra ‘selamünaleyküm’ deyip ayrılırlardı”** diyor.

Dikkat ediniz. Bu çok önemli olan, ihmal edilmesi gereken öğle namazının sünneti gibi bir sünnet değil. Ama sahabi kafası. Konuştuk, ettik, temel test ölçümüzü, Asr Sûresi'ne göre olup olmadığımızı şöyle bir ikaz edelim. Bizde ise **“Allah'a emanet ol”** deyip gitmek vardı eskiden, **“kendine iyi bak”** demeye

başladık. Asr Sûresi'ne göre test etmek, test olmak yok. Allah'a emanete razıydık ki razıyız. O da geçti, kendine iyi bak gitsin.

Hasbunallahu ve ni'mel vekil!

Bizim kavramlarımız eriyor, gözümüzde büyümüyor olduktan sonra Kudüs Yahudi'nin elinde olsa ne olacak, Hıristiyanların elinde olsa ne olacak? Asr Sûresi karakterini kaybetmiş Müslümanların elinde olsa ne olacak? Mescidi Aksa'ya takılıp kalmaktansa kalplerimize bakalım, test edelim, kontrol edelim. Biz Rabb'imizin razı olacağı mü'minler olduktan sonra Allah'ın izniyle gerisine Allah zaten yardım edecek.

Kardeşlerim,

İki sahabenin birbirleriyle konuşup muhabbet ettikten sonra **“hadi ayrılalım, sen işine git ben filan yere gidiyorum”** derken **“وَالْعَصْرِ!”** diye birbirlerini ikaz ettiği bir ortamdan şu geldiğimiz hâle bakın. On-on beş yaşında çocuk, yetmiş yaşında dedesi yaşında adama **“kendine iyi bak”** deyip eyvallah demiş oluyor. Zaten herkes kendine bakıyor, kimse-nin başkasına baktığı yok. Biz birbirimize **“kendine iyi bak”** derken Asr Sûresi **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** diye bitiyor. Birbirine Hakk'ı tavsiye eden **“Hakk'tan ayrılmayasın, Allah'tan yana olasın”** demeyi Müslümanlık karakteri hâline getiren, bu şuurla yaşamayı planlayan Asr Sûresi'ne bak! **“Kendine iyi bakmış.”** Biri nereye bakıyor diğeri nereye bakıyor.

Kardeşlerim,

Nesiller arasındaki farkları izleyebiliyor muyuz? Nesiller arasındaki fark da bize ait kavramların ve duyguların nasıl eridiğine dair işaret de budur. Evet, şehirlerin merkezlerine büyük büyük camiler varılıyor. Hele kalabalık cenaze-

lerde de çok faydalı oluyor. Küçük camilerden cenaze kaldırmak zor oluyor. Büyük büyük camiler, koca koca laflar ayrılırken de **“kendine iyi bak sen.”** Yeter ki sen kendine iyi bak. Betonlar mı cennete girecek. Biz cennetlik olarak camilerin betonlarını mı cennete götüreceğiz?

Kardeşlerim,

وَالْعَصْرِ (١) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (٢) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

Rabb'imiz bu sûreyi indirdi. Ümmeti Muhammed'e kılavuz olarak koydu. Bizden önceki kuşakların, bu Ümmet'in önder insanların bunu anladıklarını Aşhabı Kiramdan anlıyoruz. Şafii Mezhebinin İmamı Muhammed bin İdris eş-Şafii rahmetullahi aleyh bir sözünde diyor ki: **“Sadece şu Asr Sûresi inseydi, Kur'an'ın diğer ayetleri olmasaydı iyi bir Müslüman olmak için bu yeterdi.”** Demek ki İmam Şafii'ye göre karakter açısından senelerce tefsir dersine gerek yokmuş.

Elbette Kur'an'da fıkıh ahkâmı da diğer meseleler de var. Demek ki mü'min şuuru, Müslüman şuuru karakterli, vasıflı, Allah'ı hiçbir şeyden daha az olacak şekilde sevmeyen aksine **“Allah ve bütün kâinat”** diye ayırım yapan şuurlu Müslüman için Asr Sûresi yeterliymiş. Hâlbuki korkarım ve Allah'tan hayâ ederim ki bizde bu sureler çocuklara ezberletme sûreleri gibi görülüyor. Çocuk suresi. **“Hafız efendi bir Kur'an oku dinleyelim”** dense o da burayı okusa **“Koca hafız burayı mı okudu? Başka sure kalmadı mı? Bakara'dan okusana, ne biçim hafız bu, herhalde zayıf hafız ki Asr Sûresi okuyor”** deniliyor. Muhammed bin İdris eş-Şafii rahmetullahi aleyh de **“Asr Sûresi yeterdi”** divor. Bakışlardaki farka bak!

Kur'an, iman kitabımızdır. Bunda bir sıkıntı yok. Ama bu iman kitabının hayatımızda, hareketlerimizde, konuşmalarımızda, tavırlarımızda yeri olması gerekir.

Kardeşlerim,

Asr Sûresi'ni yeniden yenilenmek için, şuurlanmak için bir başlangıç noktası olarak kullanabiliriz. Ola ki Rabb'im rahmetiyle muamele buyurur da ufkumuz açılır. Ailelerimizde, derneklerimizde, vakıflarımızda, Müslümanlar olarak topluca bulunduğumuz yerlerde inşaallah yeni bir hamle, yeni bir şuur, içten yapıyı kuvvetlendirme seviyesine yükselmiş oluruz. وَالْعَصْرِ 'ın hepinizin bildiğini tahmin ettiğim manası var. **"Asra yemin olsun"** demektir. Kim **"Asra yemin olsun"** diyor?

Allah niye yemin eder? Yeminsiz olan ayetlerini anladık, iman ettik. Yeminsizler ayrı mı, bu yeminin bir farkı mı var? Hayır, yemin etsin veya etmesin Allah'ın buyurduğu haklıdır. Ama **"Asra yemin olsun"** diye başladiysa bir ayet, mü'min olarak **"Rabb'im buyurdu diye dinliyorsun ama bir daha bir hamle yap. Gözünü bir daha aç, bu daha önemli! Bundan önce Tekâsür Sûresi vardı. O sûreyi dinledin. Bu sureye geçerken asra yemin olsun."** "Ey Rabb'im sen أَلْهَأَكُمُ التَّكَاثُرُ dediğinde yemin etmemiştin, ben yine de iman etmiştim." deriz. Ona da iman et ama bu yirmi dört saat senin önünde dursun. Bu acil. Bunun üzerinde kırmızı çizgi var. **"Asra yemin olsun!"**

Kardeşlerim,

Asır ne demek? Biz şimdi bir asırdayız. Yüz sene önce de bir asırdaydılar. İnsanın dünyada yaşadığı bütün zamanlar bir asrın içindeki zamandır. Yani وَالْعَصْرِ demek **"yaşadığınız zaman yemin ettiğim bir kıymettir haberiniz olsun"** demektir. وَالْعَصْرِ **"Zamana yemin olsun."**

Bugün ben, Rabb'immin yemin ederek bana ih-san ettiği bir asırda yaşıyorum. Ebubekir radiyallahu anh da وَالْعَصْرِ 'a iman ettiği için Resûlullah sallallahu

aleyhi ve sellem mübarek cenazesini orada bırakıp **"Ümmeti'nin lideri kim olacak, bu Ümmet'in geleceği ne olacak"** diye toplantıya gitmişti. **"Asra yemin olsun."** Buyur ya Rabb'i. Kalplerimiz, kulaklarımız açıktır, buyur ya Rabb'i.

Şimdi Allah niye yemin ettiğini açıklayacak; إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ **"İnsanlar zarar ediyorlar."** Allah Âzze ve Celle bu sureyi;

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (١) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَّوْا بِالصَّبْرِ diye başlatsaydı yine bir eksiklik yoktu. Genel ayetlerden bir ayet olurdu. Ama Allah asra yemin ettikten sonra إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ **"İnsanlar zarardadırlar"** buyurdu. Demek ki insanın temel yapısı zararlı. Ancak istisna ettiği **"Bunlar hariç"** dediği kulları zarar etmeyecekler.

وَالْعَصْرِ (١) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (١) إِلَّا الَّذِينَ

Bu ayetleri buraya kadar anladığımız zaman: **"Asra yemin olsun. Ben Rabb'iniz olarak yemin ederek söylüyorum, şunlar hariç hepiniz zarardasınız."** Kimmiş onlar? وَعَمِلُوا "iman edenler", الصَّالِحَاتِ "imanın gereği olarak sâlih amel yapanlar" ve وَتَوَّصَّوْا بِالْحَقِّ "Hakk'ı yani Allah'ın doğru gördüklerini birbirlerine öğütleyenler, tavsiye edenler, وَتَوَّصَّوْا بِالصَّبْرِ bir-birlerine sabır aşısı yapanlar hariç insanlık zarardadır."

Kardeşlerim,

İmanın altı şartını biliyoruz. **"Kendine iyi bak"** sözünden dolayı bunları konuşuyoruz. Kendine iyi mi bakacaksın, aynaya mı bakacaksın o sonra anlaşılacak. وَالْعَصْرِ iman edenler, الصَّالِحَاتِ sâlih amel yapanlar. Sâlih amel; namaz, oruç, Ramazan'da iftar vermek, Ramazan fitresi vermek, sel, deprem, afet olursa yardım etmek.

Çocuklarımızı yetiştirirken hafız, şu okul mezunu, şu vasıflı, şu diplomalı, şu bilgi sahibi olarak yetiştirdik diye teselli bulurken mü'min karakterli, Müslüman şuurlu, Allah'ın huzuruna Müslüman olarak çıkmak için çalışan bir nesil, bir evlat yetiştirip yetiştirmedığımızı test edebiliriz.

Elhamdülillah, Müslümanlığın imansız olmayacağını biliyoruz. Elhamdülillah, iman ediyoruz. Sâlih ameller de var. Cami üstüne cami yapılıyor, neredeyse caminin içine cami yapılacak. Elhamdülillah. Camilerin yavruları bile var. Koca Şehzadebaşı Camii dört bin kişilik yanında kırk kişilik yavrusu da var. Yirmi metrelik bahçesinin içinde cami var. Hamdolsun, camilerin içinde camiler var. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** ne demek? **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** nerede? Yanlış karşı örgütlenmiş Müslüman yokken zarar ziyan dosyası kapatılamaz. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** “**Hak konusunda yardımlaşınlar**” demektir. **Eğer Müslümanlar filan uyuşturucuya müptela olmuş çocuklarını götürüp nasihat ettirecekleri bir tekke, bir imam efendinin oturma odası, Allah dostu bir insanın nasihat etmek için kullandığı ofisi gibi bir yer bulup birbirlerinin çocuklarına nasihat edemiyorlarsa, Hakk'ı ayakta tutmak için örgütlenmiş Müslümanlar değilse -namaz ve oruç sâlih amellerden; meleklerle inanmak, kadere inanmak imanın şartlarından ama- Asr Sûresi'nde Müslümanlara karakter tablosu çizirken Allah dört şey sayıyor.**

Bu dört şeyi gerçekleştirmeyenler için **لَفِي خُسْرٍ** “zarardadırlar” diyor. Koca koca camiler var, sokak başı bir İmam Hatip Lisesi açılmış ama İmam Hatip Lisesi'ne giden çocuk sigara içiyor. “**Sigara içme**” diye nasihat etmek için götürecek bir hoca efendi, hacı efendi, yaşlı dede bulamıyorsun; psikoloğa mı götürüyorsun? Para vererek psikoloğa mı götürüyorsun? **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** yok bu sûrenin demektir o zaman. Pratikte yok. Rabb'imiz bu sûrede “**bir doğru puanı bulun yeter**” deseydi **وَأَمْنُوا** da iman şartlarımız vardı, **عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** da yüzde elli onları topluyordu, gerisi kolaydı. Allah dört şartın dördüne de

toplam zarardan kurtuluş şartı getiriyor. **لَفِي خُسْرٍ** “gerisi hep zararda...”

Kardeşlerim,

Onun için oturup da mevlit okuma törenlerinde, cenazelerde salya sümük ağlamakla, ölümlere Kur'an okutmakla ve Ramazan'da fitre vermekle, Kurban Bayramı'nda poşet poşet pirzoları değil de yağlı etleri vermekle Müslümanlığımızı karakter hâline getirdiğimizi ispat edemeyiz. وِتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ nerede? Allah, otuz yıllık yuva yıkılırken erkeği dinleyen, kadını dinleyen **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** yapsın istiyor.

Bir genç, bir senelik yuvasını yıkmaya cüret ederken eğer “**şu mahalledeki mü'min kardeşlerimin bana yapacakları baskıdan dolayı hicret etmek zorunda kalırım. Müslümanların olmadıkları yere gitmek zorunda kalırım**” diye Müslümanların **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وِتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** karakterinden çekinip “**kahrını çekeyim bu hayatın. Yeter ki Müslümanların tamamı benim başıma bela olmasın**” demiyor da “**bu kadın benden tazminat ister. Maaşımın üçte birine el koyar. İyisi mi kahrını çekelim**” diyorsa Allah'ın yemini pratikte önümüzde yok demektir kardeşlerim.

Bu kadar basit. Bunu boşayacağım, avukata dilekçe vereceğim, camiye gideceğim. İmam ‘Allah’tan korkmadın mı’ demeye başlayacak, arkadaşına ‘selamünaleyküm’ diyeceğim ‘sen ne yaptın, nasıl Allah’tan korkmazsın’ diyecek, işe gideceğim iş arkadaşlarım ‘Allah’tan hayâ et, herkes çile çekti sen niye çekmiyorsun. Bu kadar kelepür mu bu hayat’ **diyeceğini bildiği için Müslüman'ın dilekçe vermeye korkması وِتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وِتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** boyutudur.

Hayır, etrafındaki binlerce Müslüman'ın ona bir şey demeyeceğini bilakis **"iyi ettin kurtuldun"** diyeceğini bildiğinden herhangi bir şekilde de maaşını da önceden kestirip **"nasıl olsa nafaka da alamaz"** deyip dilekçeyi imzalıyorsa o zaman biz koca koca camileri meleklerin gözlerine sokamayız.

**İşte bunun için her sokakta bir İmam Hatip Lisesi açılır. Caminin içinde caminin yavru-
luları olur. Herkeste Müslümanlığın edebiyatı
bol ama bunun için hüsranda bir toplum ola-
rak yaşamaya devam ederiz.** Çünkü Müslümanlık olarak **"ne yapıyorsun sen, Allah'tan korksana"** deme hakkını kimse kimsede görmediği gibi tam aksine **"ne karışıyorsun kardeşim, adamın özel hayatı"** deniliyor.

Ne özel hayatı? Onun üzerine inen bereketsizlik bizim mahallemizi batırdı. Bunun yaptığı haramlardan dolayı lanet yağıyor. Onun özeli toplumda tüzele dönüştü. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** 'ın yeniden amentünün şartlarından olduğu unutmayalım. Çünkü amentümüz bize Kur'an'a iman mecburiyeti getirdi.

Kur'an'ın yüz on dört suresinden biri de Asr Sûresi'dir. Asr Sûresi; **"bu dört şey gerçekleşince zarardan kurtulursunuz"** diyor. Onun için camilerimizde hoca efendiler, uyuşturucuya bulaşmama, boşanmama hutbeleri okuyacakları yerde bunun için çalışmalılar. Adam kafasına kadar dolmuş, kadın kafasına kadar dolmuş, delirmiş. **"Boşanma"** demekle olur mu? **"Sen kendi eşinle idare et"** deyip o bildiğine devam edecek. Onun yerine başta anneleri babaları, dayıları, akrabaları, mü'min kardeşleri, aynı vakıfta, aynı dernekte oturduğu, aynı iş yerinde çalıştığı mü'min kardeşleri **"sen bu aile şartlarını düzeltinceye kadar, sen bu uyuşturucuyu bırakıncaya kadar biz seni bırakmayacağız"** sözüne onu inandırmak zorundalar.

Kardeşlerim,

Ayetteki **"iman edenler ve sâlih amel işleyenler"** kısmı Allah'ın sözü de **"birbirlerine Hakk'ı ve sabrı tavsiye edenler"** herhangi bir sahabenin yorumu mu? Herhangi bir müçtehidin içtihiadı mı? Bu da Allah'ın sözüdür.

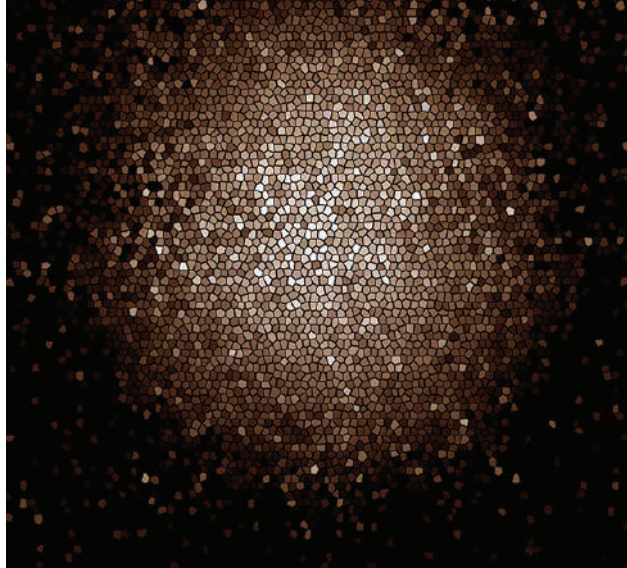
Allah Ashabı Kiramdan razı olsun. Herkesin ödünün patladığı Ömer'in insanlara konuşma yaptığı bir yerde ayağa kalkıp **"Ömer, senin bu koca cübbeyi alacak kadar maaşın yok. Bu cübbeyi nereden aldın"** diyen Selman'a Allah gökler, yerler dolusu rahmet etsin. Ne yürek!

Ümmet'in fakirleri sefalet içindeyken Ömer yeni cübbe giymiş. Sonra da **"Asım, oğlum!"** demiş. **"Buyur babacığım"** deyince **"senin harçlıklarınla, benim maaşımı biriktirip bu cübbeyi yaptım şahitsin dimi oğlum"** demiş. Selman'ın sorusuna bak, çocuğunun harçlığı ile Pers İmparatorluğu'nu yıkmış mü'minlerin emirinin cübbe almasına bak!

Ebubekir, Ömer **"Ey Müslümanlar, yanlış yaparsam yanlışımı ikaz edin tamam mı"**

dediklerinde ayağa kalkıp **"senin bunu demene gerek yok, şu kılıcı görüyor musun, bu seni düzeltir merak etme."** **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** standardı bu!

Milletvekilinin arkasından yetmiş yedi çeşit küfrü, kalayı bas, önüne geldiğinde **"Hoş geldiniz efendim, nasıl gidiyor Ankara'da işler"** diyen ruha bak, o karaktere bak, bu karaktere bak! **"Şu kılıç seni düzeltir, sen merak etme"** diyenler Asr Sûresi'nin çocuklarıydılar radiyallahu anhum cemian. Arkasından konuştuğu sözlerin yüzde birini önünde söyleyeme, söylesen bile o seni susturmayı bilince **"Abi, senin yeğene iş bulacaktık zaten. Tabi canım biz yanlış anlamıştık"** de kapansın gitsin.

Asr Sûresi, karakterin adıdır. O karakter, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemın naaşını orada bırakıp **“Önce Ümmetim’in derdi”** diye düşünceye sevk etmiştir.

İmanın şartları altıdır, İslam’ın şartları bellidir, namazın farzları belli kardeşlerim. Mü’min karakterin şartı da Asr Sûresi’ndedir. İmanın olacak, sâlih amel yapacaksın, Hakk’ı tavsiye için örgütlenmiş aktif Müslüman olacaksın, sabrı tavsiye edeceksin.

Filanca mü’mini filanca hastalıktan tedavi görüyor diye ziyarete gittiğinde **“ne dedi doktor”** diye sorduğunda **“çok riskli bir tedavi”** dedi cevabını alınca **“zaten bundan kalkan yok, çok tehlikeli bir hastalık”** diyen uyduruk doktor beye bak, hastayı ziyarete gitmiş ama ona ölümü tavsiye ediyor.

Bir de **“Eyyüb aleyhisselamı Allah bize neden örnek veriyor? Öldürmedikçe Allah kimse ölmez, korkma kardeşim sen, tedavi-ne bak”** diyen, **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** düzeyindeki Müslüman’a bak! Çocuğu yaramazlık yaptığı için onunla beraber sigara tütüren kafaya bak, **“Bu çocuk senin imtihanın, ben de yardım edeceğim, beraber bu imtihanı kazanacağız. Hem çocuk büyütüğün için Allah’ı memnun edeceksin hem bu imtihanı kazandığın için kazanacaksın, haydi git çocuğunla ilgilen”** diyen mü’min kardeşe bak!

Lütfedip mahallesindeki derneğe üye olan Müslüman başka, **“Mü’minler burada bir iş yapmak istiyorlar, Rabb’im beni bir araya gelmiş mü’minlerle beraber bulunmadığım bir gün görmesin”** diye kurulduğunda hemen gidip üye olup **“Bana bir görev verin”** diyen mü’mine bak! Biri Asr Sûresi’nin eğitiminden geçmiş bir mü’min, diğeri de kelepür cennet arayan mü’min!

Kardeşlerim,

Buradan net bir şey ortaya çıkıyor. Mü’min iyidir, iyilik için uğraşan insandır. İyi olmak yetmez. Çocuklarımızı istemeye gelenler, kızlarımıza talip olanlar, damat adayı getirenler **“Süt gibi çocuk”** demesinler. Süt bebeği ne yapayım ben? Adam gibi çocuk getirin bana. **Firavun’un karşısında dikilecek ruhu var mı bunun?**

Müslüman’ın kızı zaten namuslu olur, ilave bir şart değil ki bu. **Bebeğinin bezleriyle ömrü mü geçecek, Ümmetim’in çocukları onun yüreğinde yara gibi mi olacak?** Bana bunu söyle sen! Bebeğinin idrarlı bezlerini ütölüyüp onları âdeta tapınır gibi yalayıp duran anayı ben ne edeyim?

Yedi milyarı doğurmuş gibi sahiplenecek birisi gerek. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** Mü’min kadının da karakteri çünkü.

Aylardır dışarıda olan kocasının çocuğu ölünce adam üzülmesin diye çocuğu iki gün önce gömmesine rağmen, yerine bir yorgan koyarak uyuyor numarası yapan, kocasını yatağa alıp rahatlattıktan sonra **“Bizim çocuğu Rabb’imiz aldı”** diyen kadına bak. Şu kadına bak!

Kocasına kurduğu tuzağa bak, bunu sen doğurmadın mı? Ama **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** Sabırda örgütlü kadın! Sabır örgütü üyesi! **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ**

Bir de kazara çocuğun ileride ishal olma ihtimali var diyelim. Çünkü yedi-sekiz şehir ötede bir ishal salgını olduğunu telefonda duyduysa, **“filan şehirde ishal salgını var, beş-altı ay sonra buraya da ishal gelebilir, sen bu çocukla ilgilenmiyorsun, tek doğurdum”** diye kıyamet koparan kadına bak! Ona bak, ona bak! Asr Sûresi’nin kadını, bir de kavga etmek için yaratılmış kadın. *Anti sabır mübarek, özelliği anti sabır.*

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

İmanın içini dolduruyor. Yoksa müşrikler de “Allah vardır” diyorlardı. Zaten **“Allah yoktur”** diyen müşrik olmaz. Müşrik **“Allah yoktur”** diyen demek değildir. **“Allah vardır”** diyor ama ameli sâlih yapmıyor, putların etrafında örgütlenmişler. Acelecilik örgütü kurmuşlar, sabır örgütleri yok. Mü’min iyidir, iyiliğin aktif çalışanıdır.

Yaşlı mü’min kardeşlerimiz elbette bir yaştan sonra emekli olacaklar. Ama emeklilikleri şöyle olmalıdır; **“şimdi elhamdülillah, rızkımın geleceği kadar maaşım da var. Şimdi ben tek tek akrabayı dolaşayım, onlara Allah’tan korkmalarını tavsiye edeyim. Eşlerine sabretmelerini tavsiye edeyim, yeğenleri bir dolaşayım. Allah’tan korkun, faize bulaşmayın, bu dünya geçer merak etmeyin. Biz yetmiş sene yaşadık gördünüz ne oldu, biz bulaştık siz bulaşmayın”** diyen mü’min **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** konusunda hâlâ aktif mü’mindir.

Ona bunu teklif ettiğinde de **“devletin düzeltmediği işlere ben ne karışacağım? Devlet sabredemiyor, uyuşturucuyu devlet önleyemiyor. Emniyet müdürünün çocuğu bile kullanıyormuş, ben ne yapayım?”** diyen **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** mezarıda görürsün!

“Hasbunallahu ve ni’mel vekil!” Ölünce mübarek, bulunmaz bir evliya olarak görülür ama hüsranda öleceksin. Niye? **إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** İmanın var, namazı aksatmıyorsun, Ramazan’da fitre o biçim, Kurban’da bir koç kesmesen olur mu? Dedelerinden beri hiç kesmedikleri olmamış, tabi koç keseceksin. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** senin yeğenlerinden birisi iki lakırdıdan dolayı küsüp boşandı bir sene sonra neredeydin sen **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** nerede?

Üstelik de sen sevilen bir dedesin, sevilen bir amcasın. **“Ben söyledim telefonda yine boşandılar”** diyemezsin. Bu iş telefon ile oluyor mu? Şeytan onun yanından kırk gün, kırk gece gitmemişti. Sen de gitseydin **“bu dilekçeyi geri almadıkça ben evinizden ayrılmıyorum”** diyerek evde bekleyip dedelik yapsaydın. O aileyi kurtarsaydın da ondan sonra o aileden doğacak çocuklar secde ettikçe, Allah sana mezarında secde yazsaydı!

Ashabı Kiram namazlarıyla, oruçlarıyla Müslüman’dılar. Hayat tarzlarıyla; evlenirken, boşanırken, iş kurarken, işçi çalıştırırken, patronken, işçiyken de karakterli Müslüman’dılar. Kırk kere kılıçla doğranmaya razı olurlardı da kimse onları kırk kelime yalan konuşturamazdı.

وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ bedel istiyor şüphesiz. **وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** bedel istiyor, bedava yok. Namazı hocalara devret, çocukları öğretmenlere devret, fakir fukarayı da tanıdığın bir hayır kurumuna devret, Ramazan’da da fitreyi ona ver, rahmet getirmeyi de kargo işini de meleklerle devret, cennette seni bekliyorlar zaten. **Bu ne kadar kolay Müslümanlıktır?**

Kardeşlerim,

Dinimiz insanoğlunu cennete sokmak için gelmiş olan İslam dinidir elhamdülillah. Ama İslam; **“barkot numarası alan herkes gelsin”** diye barkot makinası olarak kullanılacak bir din değildir. Karakter ve şekil vererek insanları cennete sokan bir dindir. Allah: **“Bu karakteri, bu şekli almayanlar hüsrandadırlar”** buyuruyor. **وَالْعَصْرِ (١) إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** İnsanlar hüsrandadırlar, **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** kaybolur, iş psikologlara kailırsa, bizim vay hâlimize.

Kardeşlerim,

Bir eş, eşiyle geçinemiyor. Niye geçinemediklerini kendileri de anlamıyorlar. **“Bir terslik var”** diyorlar. Bu civata mıdır ki **“On numarası, beş numaraya olmuyor”** diyeceksin sen, ne demek geçinmiyorsun? -İnsanoğludur olabilir- Ne yapalım? Bir psikoloğa, aile danışmanına gidelim. Parayı verip gidiyorlar. **“Biz geçinemiyoruz, niye geçinemediğimizi söylesene bize”** dediklerinde o da **“bir tanışalım bu seans”** desin. **“Bir dahaki seansa gelin, zannıma göre siz şundan dolayı geçinmiyorsunuz, üçüncü ve dördüncü seansta toparlarsınız bu işi.”** Aylık oraya gidiyorlar. Üst katta baba ve anne beş-altı çocuk, yedi-sekiz torun sahibi

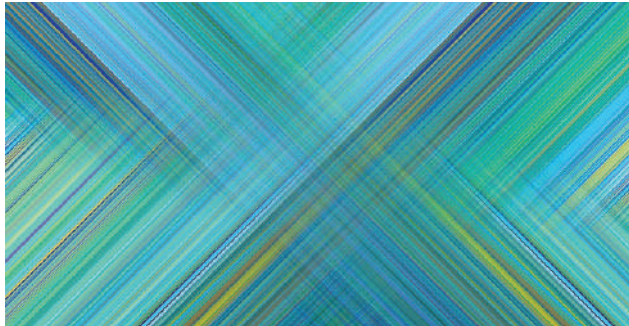
Ne biçim annesin sen? Büyü yapmışlar bağlamışlar, kilitlemişler, sandığa koymuşlar ne demek? Yalan bunlar! Git desene **“Yavrum, hamile olan kadında bu sıkıntılar olur, sen iki-üç ay her şeyi görme, kapat bir kulağını, işine git sen, akşam çiçek getir bir şeyler getir.”** Nasıl babasınız siz? Aile danışmalığına, psikoloğa ihtiyaç bırakıyorsunuz. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ**

olarak oturuyorlar. Yazıklar olsun! Görmüyor musun? Hamile olduğu için bu kadın fiziki olarak zorlanmaya başlanmış, huysuzlanmış, adam da **“iyiydi bozuldu, nazar ettiler, büyü yaptılar, muska yaptılar”** diyor.

Ne büyüğü ne muskası, sen de iki canlı olsan sen de böyle huysuz olursun, tecrübe yok. Ne biçim annesin sen? Büyü yapmışlar bağlamışlar, kilitlemişler, sandığa koymuşlar ne demek? Yalan bunlar! Git desene **“Yavrum, hamile olan kadında bu sıkıntılar olur, sen iki-üç ay her şeyi görme, kapat bir kulağını, işine git sen, akşam çiçek getir bir şeyler getir.”** Nasıl babasınız siz? Aile danışmalığına, psikoloğa ihtiyaç bırakıyorsunuz.

وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

Alt kata kadar sirayet etmeyen mü'minliğin var senin. Vay hâline senin! Mü'minliğin alt kata sirayet etmiyor. Filancanın çocuğu namaz kılmıyormuş, insanoğludur, olur. Bu afetler Müslüman toplumda da olur. Filancanın çocuğu alkol kullanıyormuş. Adam, annesi ve babası söyledikçe daha fazla müptela oldu. **Mü'minler olarak siz neredesiniz? Senin iman duygun harekete geçsin diye illa İsrail'in bir mahalleyi bombalaması mı gerekiyor? Şeytanın bombası bomba değil mi?**

Kardeşlerim,

Rabb'imizin indirdiği Kur'an, yüz on dört sûredir. Bu yüz on dört sûrenin bir tanesi Asr Sûresi'dir. Rabb'imiz bu sûrede ciddiye alalım, ikaz edildiğimizi bilelim diye zamana yemin etmiştir. Ve her mü'min dün, bugün, yarın yemin edilmiş bir zamanda yaşıyor. Kıyamet günü **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ** 'ı ihmal edenler, Allah'ın huzuruna dikildiklerinde sıradan bir cürmün şahitleri olarak değil, Allah'ın yemin ederek ikaz ettiği bir suçu işlemişler olarak dirileceklerdir. Kenara çekilip, gitmek yok.

İnsanlık uçurumun kenarına geldi, aileler dağılıyor, gençlik gidiyor, **“ticaret haramsız kazanılmaz”** diye bir inanç yayıldı, siyaset **“çirkeflik”** demek oldu, insanlar birbirlerinin kuyusunu kazıyorlar, annelik-babalık mefhumu gitti, yardımlaşma gidiyor. Her şey kötüye doğru gidiyor, mü'min de camiye gidiyor, yetmez! **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ**

Cami Asr Sûresinin ikinci şartı. **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** Yardımlaşacaksın, örgütler, vakıflar, dernekler kuracaksın. Bir tabela olması da şart değil, biz zaten örgütlüüz. Camiler örgütümüz bizim elhamdülillah. Camide kiminle görüştüysen aynı örgüte üyeyiz demektir.

Beraber yardımlaşacağız. Haramlara düşmeye çalışan, haramlara cazip bir şekilde aldanan gençler **وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ** politikası ile kurtulacaklar, yaşlılar **“sabret yavrum helale az kaldı”** diyecek. Yaşlılar, gençler hepimiz görevliyiz. Hepimiz dinimizin görevlisiyiz, eğitimi öğretmenlere, namazı hocalara, vatani da siyasetçilere devredip gittiğinde seni de melekler başkasına devreder giderler.

Vel'hamdülillahi Rabb'il âlemin.

Fatih Sultan SEMİZ

Kendinizi Kurtarın!!!

// Gözlerimizin önünde cereyan eden durumumuz için çok söze hacet yok herhalde. Bankalarımızın evlerimizi istila etmiş olması, zinanın ayıp olarak telakki edilmemesi, kız arkadaşı veya erkek arkadaşı olmayan gencin ayıplanıyor olması mevcut durumumuzu izah ediyordur sanırım.

İnsanlara kalemle veya kelamla bir şeyler anlatmaya çalışanlar, birilerini irşad etmeye çalışanlar, birilerini İslam'a davet etmeye çalışanlar farkında olsa da olmasa da doktorluk yapıyorlardır. **Maddi doktorların yanında bu kişiler toplumun manevi doktorlarıdır. O yüzden çalışmalarını da doktorluk mesleğine uygun şekilde yürütmeleri gerekiyor.** Nasıl doktorlar önce hastalığı teşhis ediyor, daha sonra bu hastalığa yakalanma nedenlerini hastaya bildiriyor ve daha sonra da reçetesini yazıyorsa toplumun manevi doktorları olan davetçilerde bu metod üzerinden insanlara yaklaşmalıdırlar. **Sadece teşhisi yapıp bırakmak veya sadece bu duruma nasıl gelindiğini uzun uzun anlatmak veya tek başına reçete yazmak hiçbir hastalığa çare olmaz.** Bataklıkta ki sinekleri öldürmekten ileri gitmeyen bir metod olarak kalır. **Oysa biz Müslümanlar olarak işini sağlam yapmamız gereken ve meseleyi kökünden ele almamız gereken kişileriz.** Sinekleri öl-

dürerek bir İslam medeniyeti kuramayacağımız kesindir. O yüzden bataklığı kurutacak şekilde iş yapmalı ve teşhis, tahlil ve reçete üçlüsünün aynı anda işlediği mekanizma ile insanları İslam'a davet etmeliyiz.

Yazdıklarımı daha anlaşılır kılmak için şöyle bir örnek vereyim. **Namaz hakkında yazan veya konuşan biri önce mevcut durumu muhatabının gözünün önüne sermeli.** Müslüman olduğumuz halde camilerimizin boş olduğundan, gençlerin camiye yaşlandığında geldiklerinden ve o zamanda genç olmadıklarından, ezanın hoparlörlerden okunduğu halde kulaklara nüfuz etmediğinden, cemaatle kılınacak bir namazın bir futbol maçına feda edildiğinden cümlelere başlayıp teşhisi koymalı. **Yani muhatabına önce hasta olduğunu kabul ettirmeli ki tedaviye cevap alabilsin. Hasta olduğunu kabul etmeyen birine fayda verecek ilaç yoktur.**

Muhatabımız hasta olduğunu kabul ettiği anda ikinci aşama olan bu duruma nasıl geldiğimizin izahını yapmaya başlarız. Bu izahı da bir daha bu hastalığa aman ha yakalanma diye yaparız. Bunu yapmadığımız takdirde aynı hastanın aynı sebeplerden karşımıza gelmesine bizim sebep olacağımız aşikârdır. **Ve cümlelerimiz şöyle devam eder. Bak kardeşim, bizim namazsız bir toplum veya namazı hayatı kılan bir toplum olamayışımız dünyevileşme hastalığından, namazsızda Müslüman kalabileceğimizden, camiye gitmeyen ayaklarımızın bizi cennete götürebileceğini düşünmemiz-**

den, şeytanın bizi Allah'ın rahmeti ile kandırıyor olmasından kaynaklandığı gibi cümlelerle bizi mevcut duruma gelmemize neden olan sebepleri sayarız. Sayarız ki muhatabımız namaz kılmama hastalığına yakalandığını hissettiği dakikalarda sorunun nereden kaynaklandığını bilsin. Sahte ilaçlara değil de doğal ilaç-

larla tedavi olsun diye bunu yaparız.

Yan etkiye maruz kalmayacak şekilde hastalığından kurtulsun diye bunu yapmak zorundayız. **Ve son olarak reçetemizi sunarız. Reçetemizin içerisinde de namazlı adamlarla beraber olması gerektiği, abdestli bir hayat yaşamak gerektiği, her an ölebileceğini ve ilk sorgunun namazdan olacağını akıldan çıkarmamasını gerektiği gibi maddeler olur. Teşhis, tahlil ve reçete üçgeni...**

Mevcut Durumumuz

Gözlerimizin önünde cereyan eden durumumuz için çok söze hacet yok herhalde. **Bankalarımızın evlerimizi istila etmiş olması, zinanın ayıp olarak telakki edilmemesi, kız arkadaşı veya erkek arkadaşı olmayan gencin ayıplanıyor olması mevcut durumumuzu izah ediyordur sanırım.** İnsanların kimi niye öldürdüğünü bilmeden sinek öldürür gibi cana kıyıyor olması, erkeklerin kadınlaşması, kadınların erkekleşmesi gibi her an bir köşe başında gözümüze çarpan durumlar seviyemizi tespit etmek için yeterlidir. **Camilerimizin boş olması, herkesin kendi tarikatına, cemaatine,**

İnsanların kimi niye öldürdüğünü bilmeden sinek öldürür gibi cana kıyıyor olması, erkeklerin kadınlaşması, kadınların erkekleşmesi gibi her an bir köşe başında gözümüze çarpan durumlar seviyemizi tespit etmek için yeterlidir.

partisine din muamelesi yapması, evlenmekten daha fazla boşanma oranlarına sahip olmamız, aile kurumunun televizyonlarda ki adı evlilik kendi rezalet programları ile dinamitleniyor olmasını en alttan en üste kadar herkes görüyor ve biliyor. Televizyona evlatlık verilen çocuklarımızı, bereketsiz ömürlerimizi, teknolojinin ellerimize kelepçe vurmuş hali olan telefona bağılılığımızı, tartışmadan iki bardak çay içemeyecek kadar yıpranmış kardeşlik mefhumunu söylemeye gerek yok herhalde. Futbolun ve siyasetin tasallutu altında ki zihinlerimizi Kur'an'a açamıyor oluşumuzu, internetten baktığımız iki satırlık yazılarla büyük hocaefendi triplerine giriyor olmamız mevcut durumumuzun sosu mesabesinde. **Ama esas mevcut durumumuzu bunlar izah etmeye yetmeyebilir. Bunların hepsinin oluşmasına neden olan ve mevcut durumuzu tam da gözler önüne seren ama kimsenin itiraf etmek istemediği veya gözünden kaçıdığı şeyi sizlerle paylaşmak istiyorum.**

Biz, artık İslam'ı yaşanabilir bir din olarak görmüyoruz. Allah'ın haşa bugün ki ortamı düşünmeden bir din gönderdiğini düşünüyoruz. O'nun helal dairesine bağlı kalarak bir dünya hayatının yaşanamayacağını o yüzden haramların azaltılması gerektiğini aşikâr olmasa da sürekli deklare ediyoruz. Faizsiz ev almanın zor olduğundan kim bahsediyorsa şeytan sinsi sinsi bir şekilde onun zihnini bu duruma getiriyordur. Çünkü faizi haram kılan Allah'ın, ev alın diye bir emri yok. Ama İslam'ın sun-

Televizyona evlatlık verilen çocuklarımızı, bereketsiz ömürlerimizi, teknolojinin ellerimize kelepçe vurmuş hali olan telefona bağılılığımızı, tartışmadan iki bardak çay içemeyecek kadar yıpranmış kardeşlik mefhumunu söylemeye gerek yok herhalde.

duğu imkânları beğenmeyenler evde mi almayalım diyerek kredi kuyruklarında ki yerlerini alıyorlar.

Artık vazgeçemeyeceğimiz yanlışlarımız var. O yüzden İslam'ın bunlara uygun bir din haline gelmesini istiyoruz. **Yanlışlarımızdan değil, İslam'dan vazgeçiyoruz. Kusuru kendimizde değil de dinimiz de arıyoruz. Değişmesi gerekenin biz değil dinimizin olduğunu düşünüyoruz.** Okunan ayetlere ve hadislerle, bize yapılan nasihatlere madde madde bahaneler bulurken İslam'ı yaşamak için bir bahane bulamıyoruz. Ama, şimdi, yani, ne derler gibi itiraz cümlelerinin bol miktarda ortalığa serpiştirildiği hayatlar yaşıyoruz. Müslümanın teslim olan demek olduğunu unuttuk. İslam'ı teslim almak istiyoruz. Seküler bir İslam istiyoruz. Paramıza karışmayan, aile hayatımıza müdahale etmeyen, siyasetimizi teğet geçen, arkadaşlık ilişkilerimizi programlamayan bir arzumuz var artık ne yazık ki. Yormayan, yıpratmayan, fedakârlık istemeyen İslam algısı mevcut durumumuzun gözlerden kaçan ama her şeyi cem eden izahıdır. **Günahlarla bu kadar kolay karşılaşılıyor olmamız ve bu kadar kolay işliyor olmamız hep bu yüzden. O yüzden günahlara karşı başkaldırmıyor ve itiraz cümleleri kurmuyoruz. Çünkü istenilen gibi değil istediğimiz gibi yaşayıp cennete gitmek istiyoruz.**

Evet, Müslümanız ama İslam'ı istemeyen Müslüman olduk. Bu halimiz ümmetin şu yüzyıla kadar yaşamadığı bir durumdu. Bundan önce de bu ümmetin içerisinde faiz yiyenler, kumar oynayanlar oldu. Zina yapanlar, hırsızlık yapanlar oldu. Ama tövbe etmesini bildiler. Bu durumlarını kanıksamadılar. Oysa biz, gü-

Camilerimizin boş olması, herkesin kendi tarikatına, cemaatine, partisine din muamelesi yapması, evlenmekten daha fazla boşanma oranlarına sahip olmamız, aile kurumunun televizyonlarda ki adı evlilik kendi rezalet programları ile dinamitleniyor olmasını en alttan en üste kadar herkes görüyor ve biliyor.

nahları kanıksamış ve durumdan şikâyetçi olmadan bir hayat yaşıyoruz. **Hatayı kabul etmeyince tövbesi mümkün olmuyor. İslam'ı sadece paralı askerlerin yaşayabileceği bir din gibi görüyoruz. Halimizin izahı budur.**

Bu Duruma Nasıl Geldik?

Biz bu duruma batı denen tek dişi kalmış canavara karşı izzetimizi yitirdiğimiz günü geldik. Onları taklit etmeye, onların bizden üstün olduğunu düşünmeye başladığımız gün fitili ateşlemiştik. Onların bindikleri arabalara binmenin hayali, onların oturduğu evlerde oturma hayali bizi bu hale getirdi. Kazanıp kaybetmenin dünya üzerinde gerçekleşen bir olgu olduğunu sandığımız gün yolun yarısına gelmiştik zaten.

Bizi şu duruma iki grup getirdi. Biri Allah'ın dini olan İslam'ı batılılara yaranmak için kuşa çevirip herkesi cennete dolduranlar,

diğeri ise yapamadığı hükümleri İslam'ın dışına atıp İslam'ı daraltanlar.

Birinci grup İslam'ı, kırmızıçizgisi olmayan, herkesin değişmeden de sevebileceği bir din haline getirmeye çalıştı. Birileri mutlu olsun diye inkâr edilmeyen bir iman maddesi bırakmadılar dinde. Kader de neymiş diyerek kaderi inkâr ettiler. Kafirler bizi yanlış almasın o yüzden Adem aleyhisselam'a bir baba bulmamız lazım diyerek bir baba arayışına girdiler. Uydurulmamış hadis bırakmadılar. Erkeğe iki, kadına bir hisse veren miras hükümlerini tarihsel diye yorumlamaktan ar etmediler. Allah'ın geleceği bilmediğine kadar bu gevşeklik sonucunda batının razı olacağını düşündüler. Ama ne batı onlardan razı oldu, ne Müslümanlar. Saç tellerinin inceliğine kadar yüzlerce farklılığı (Allah'a kulluk hariç) olan kadın ile erkeği eşitleme çabaları İslam'ın birçok hükmünü inkâr etmeye kadar götürdü bu grubu. **Cici mi cici bir dinimiz oldu artık. Yeter ki batı bize kötü, terörist demesin diye şekli olan ama ölü olan bir kuşa çevirdiler dinimizi.**

İkinci grup ise birinci grubun yaptığını farklı bir metod izleyerek yaptı. Kendisi korkak olduğundan Kur'an'da ki onlarca cihad ayetini bir kenara itmeğe kalktı. Buldukları bir cami köşesi ve gül kokulu tespihlerle (Tespah çekmek mübarek bir iştir) bu dinin hükümlerini camiye daralttılar. Kâinat dini oldu bizim caminin dini. **İslam'ın bir elinde kalem, diğer elinde de sözü dinlensin diye gücün olması gerektiğini inkâra yeltendiler. Kurtuluş istediklerini ama kan, ter ve gözyaşının akmaması gerektiğini de söylediler.** Basit bir YGS sınavı için bile ter akıtmak gerekirken kâinat dini olan İslam için klimalı veya alttan ısıtmalı camilerde tere razı olmadılar.

**Biri kısıtı diğeri genişletti.
Biri bizi sevsinler dedi, diğeri
bize dokunmasınlar da ne
yaparsa yapsınlar dedi.**

Reçetemiz

Kurtuluşumuz, reçetemiz ne İslam'ı daraltan ne İslam'ı genişleten olduğu gibi kabul eden bir nesil yetiştirmektir.

Hiçbir yama ideoloji ile yaşamamaya razı olmayan, kınayanın kınamasından korkmayan, hükümlerini yapamasa bile İslam üzerinde de operasyon da yapmayan bir nesil, bizim reçetemizdir. Bedel ödemeye razı, gözü pek, ne ahmaklar gibi korkak, ne de cahiller gibi cesur olmayan, her şeyi yeri ve zamanında yapan bir nesil, bizim reçetemizdir. Tespih zamanı caminin en kuytu köşesinde Rabbi ile baş başa, iş kuvvete geldiğinde meydanda ki yerini alan genç nesil, bizim reçetemizdir. Ezan okunduğunda cami de, annesi su istediğinde mutfakta ki yerini alan genç nesil, bizim reçetemizdir. Çünkü bu nesil kendini kurtarmadan başkasını kurtaramayacağını bilir. **Çünkü bu nesil benim girmediğim cennete herkes girse bir şey kazanamayacağını bilir. O yüzden önce kendinden başlar. Olmadan öldürmeye çalışmaz.**

Evet, kurtuluş İslam'ı tam anlamış nesillerle olacak ama bu neslin ilke özelliği önce kendisini kurtarmasıdır. Kendi bataklıkta olanın başkasının ellerinden tutması onu da bataklığa çekeceğinin göstergesidir. Ölmek üzere olan bir doktorun hangi hastaya faydası olabilir. Kendi can çektiikten sonra doktor olsan ne olur hasta olsan ne olur. **Kurtuluş isteyenler, sokakları İslam'a teslim etmek isteyenler önce İslam'dan utanmamayı öğrenecek sonra kendinden başlayacak. Sözleri ile amelleri çelişmeyecek büyük konuşup küçük işe talim edenlerle İslam gemisi yürümez.** Bizim inanmadığımızı başkasına inandıramayız. Bizim yapmadığımızı başkasına yaptıramayız. Kendi eline söz geçiremeyenler nasıl olur da başkalarının ellerine hükmetmeye çalışır. Gözünü haramdan alamayanlar nasıl olur da başkalarının gözlerine kepenk çekmek ister. Uçaklarda yapılan o anonsu unutmayacağız. Kaza anında oksijen

maskesini canımızdan çok sevdiğimiz çocuğumuzdan önce kendimize takacağız. **Çünkü kendini kurtaramayanlar, çocuklarını da kurtaramazlar. Kendini kurtaramayanlar, ailelerini de kurtaramazlar.**

Bu yazdıklarımızdan tebliği bir kenara bırakalım, kimseyi İslam'a davet etmeyelim anlaşılmasın bilakis biz başkalarını dine davet ederken onlar için değil kendimiz için bunu yaparız. Yani bu hamlemiz de kendimizi kurtarmak adına olan bir hamledir.

Bir kişiyi öldürmek bütün insanlığı öldürmek gibidir. Bir kişiyi kurtarmak bütün insanlığı kurtarmak gibidir. İnsanlığı kurtarmak isteyenler kendilerini kurtardılar mı bu görevi yerine getirmiş sayılırlar.

Kullanacağımız İlaçlar

1- İmanımızı canlı tutacağız. Haber bültenlerine aldanıp İslam'ın ve Müslümanların yenik olduğunu vehmetmeyeceğiz. Perdeler açıldığında gerçek kazananın biz olacağımıza yakın bir şekilde iman edeceğiz.

2- Akidemizi öğreneceğiz. Fikir dünyamızı İslam şekillendirecek. Birilerinin bayisi gibi davranmayacağız.

3- Gruplaştırmadan bütün Müslümanları bağrımıza basacağız. Onlar bizi itse de, onlar bize gelmese de kardeşlik bağlarını korumak için elimizi uzatmaktan içtinap etmeyeceğiz.

4- Cennete girene kadar salih amele doymayacağız. Her anımızı ibadet edecek şekilde dizayn edeceğiz. Bir bacağımız değil bütün vücudumuzla cennet girene kadar durmadan çalışacağız.

Kur'ân'ın Ticârî Yol Haritası

// Gerçek Müslüman;
kendisine bahşedilen malı nimet ve emânet gören, onu şükür ve kulluk aracı olarak kullanan, helâl ve meşrû dâire içerisinde onu kazanıp harcayan, malıyla da Yüce Rabbin rızâsını ve cenneti kazanmaya çalışan kimsedir.

Kimi beşerî sistemler malı kişinin tekeline vermiş, ‘mal kişinin, istediği gibi kazanır ve istediği gibi harcar’ demiştir. Kimisi de ‘mal devletindir, kişiler devlet için kazanır ve devlet için harcarlar’ diyerek ferdî mülkiyeti tümünden reddetmişlerdir. İslâm’a göreyse mal Allâh’ındır. Onun asıl sâhibi Yüce Yaratıcıdır. Dolayısıyla mü’min, malı Allâh’ın ölçülerine göre kazanır/edinir ve yine aynı ölçülere göre harcar/tüketir.

Mallar, Yüce Rabbimizin bizlere nimetidir. Onlar sâyesinde dünyâ işlerimizi görür, ihtiyaçlarımızı karşılarız. Bunun için insan, mala düşkün/meyilli yaratılmıştır. Bu sebeple de ona, meyledilen anlamına mâl denmiştir. Nimet, sâhibine şükrü ister. Gerçek anlamda şükür ise malın nimet olduğunu farketmek, onun asıl sâhibini

bilmek ve onu asıl sâhibinin ölçüleri doğrultusunda kazanıp harcamakla mümkündür.

Mallar bize Yüce Rabbimizin emânetidir. Zirâ mülkün asıl sâhibi Yüce Allah'tır. O, kullarını sınamak için, birbirlerine işlerini gördürmek için onlara farklı miktarlarda vermiş, kimini zengin kılarak, kimini de yoksul bırakarak sınava tâbî tutmuştur. **Allah rızıkta kiminizi diğerlerine üstün tutmuştur.**¹ Sâhip olduklarımızın bizde emânet olması bize iki şeyi hatırlatır: Emânet her zaman elimizden alınabilir. **Emânet sâhibi, bir gün gelecek bizlere verdiği emânetinden bizleri sorulayacaktır.**

Mal imtihan aracıdır. Biliniz ki mallarınız ve evlatlarınız imtihan aracıdır.² Onlar bize Rabbin Rızâsını ve Cennetini de kazandırabilir; Rabbin gazabına uğramamıza ve cehennemî boylamamıza da sebep olabilir. Yâni mallar ve evlatlar bizim dünyâ âhiret cennetimiz de olabilirler, cehennemimiz de. Kur'ân onların bizim dünyâ ve âhirette cennetimiz olmasını ister ve bunun için bize yol gösterir. Allah şüphesiz, Allah yolunda savaşp öldüren ve öldürülen mü'minlerin canlarını ve mallarını Tevrat, İncil ve Kur'ân'da söz verilmiş bir hak olarak cennete karşılık satın almıştır. Verdiği sözü Allah'tan daha çok tutan kim vardır? Öyleyse, yaptığınız alışverişe sevinin; bu büyük başarıdır.³

Bize ilahî imtihanı kazandıracak olan çocuklarımız, göz aydınlıklarımız ve gönül rahat-

lıklarımız olurlar. Bizi cehenneme sürükleyen çocuklarımız ise gönül yarası, iç sıkıntısı, huzursuzluk ve stres sebebi olurlar. **Sâhip olduğumuz mallarımız da öyle. Onlar helâl yollardan kazanılır ve helâl yollarda harcanırsa bize huzur verir, berekete ermemize sebep olur.** Haram yollarda ve yerlerde elde edilip harcanırsa o zaman da iç sıkıntısına, bereketsizliğe, şer ve belâların üzerimize gelmesine sebep olur. Hz. Süleyman'ların sâhip oldukları dünyâlar dolusu vâriyet onların dünyâda izzet ve devlete nâil olmalarına, âhirette ise Rızâya ermelerine ve cenneti kazanmalarına sebep olurken Kârunların sâhip olduğu mallar onların dünyâda helâk olmalarına, âhirette gazab ve azâba düşer olmalarına neden olmuştur.

Allah yolunda harcanmayan mallar, cehennem ateşiyle sâhiplerinin dağlanmasına sebep olacaktır. Zâten **bir mal helâl yolda harcanmıyorsa, meşrû yollarda ve hayır hasenâta sarf edilmiyorsa bu onun haram yollardan elde edildiğinin bir göstergesidir.** Şimdi şu âyetleri okuyalım:

Ey inananlar! Hahamlar ve rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler. Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı bir azâbı müjdele. Bunlar cehennem ateşinde kızdırıldığı gün alınları, böğürleri ve sırtları onlarla dağlanacak, **"Bu, kendiniz için biriktirdiğinizdir; biriktirdinizi tadın"** denecek.⁴

Ey İnananlar! Mallarınızı aranızda haksızlıkla değil, karşılıklı rızâ ile yapılan ticâretle yiyin, haram ile nefsinizi mahvetmeyin. Allah şüphesiz ki size merhamet eder. Bunu kim aşırı giderek haksızlıkla yaparsa, onu ateşe sokacağız. Bu, Allâh'a kolaydır.¹³

Ticâret Kavramı

Kur'ân'da ticâret kavramı 9 kere geçer. Bunların çoğunda bu kavram⁵ **dünyâdaki karşılıklı rızâ ile yapılan alışverişler ve bu alışverişlerin meşrû' çerçevede olmasını belirleyen temel esaslar için kullanılmıştır.** **Bâzı âyetlerde ise âhiret kazanımı için mânevî anlamda kullanılmıştır.**⁶

Sözelimi şu âyetle dünyâ ticâretinin hayırlı amellere engel olmaması gereği üzerinde durulmuştur: **“Onları ne bir ticâret ne de bir alışveriş Allâh'ı anmaktan, namazı ikaame etmekten alıkoyar..”**⁷

İştirâ Kavramı

Takas etmek, satın almak anlamına gelen iştirâ kökü pek çok âyetle⁸ geçer. Bunların bir kısmı dünyevî alışverişler için kullanılmıştır⁹ ancak çoğunda hidâyet-dalâlet, mağfiret-azâb, îman-küfür, âhiret-dünyâ, Allâh'ın âyetleri-dünyâlık değişimi için kullanılmıştır. Söz konusu âyetlerin birinde şöyle buyrulur: **“Allah, mü'minlerden mallarını ve canlarını cennet karşılığında satın almıştır. Çünkü onlar, Allah yolunda savaşmışlar, ölümler ve öldürülürler..”**¹⁰

Dikkat edilirse âyetle büyük bir ticâretten söz ediliyor. Bir alım satım, hem de kârlı bir alışveriş. Öyle bir alışveriş ki, alıcı durumunda olan Yüce Allah, satıcı durumunda olan ise mü'minler. Aslında sâhip olunanların asıl sâhibi. alıcı durumunda olan Yüce

Allâh'ın bizzat kendisi. Ancak O, kullarına bahşettiği nimetleri onlardan satın almak istiyor. O'nun bu ticâret ilânına gönülden kulak veren mü'minler mallarını ve canlarını satışa çıkarıyorlar. Bunun kazanımı, karşılığı ise cennettir, işte gerçek anlamda kazanç budur.

Bey' Kavramı

Satın alma, alışveriş anlamına gelen bey' kavramı da Kur'ân'da 8 kere¹¹ geçmektedir. Bu âyetlerde kavram, hiçbir alışverişin olmadığı kıyâmet günü bahsedilirken kullanıldığı gibi dünyevî alışverişler için de kullanılmıştır.

Ey îman edenler! Kendisinde artık hiçbir alış-veriş, dostluk ve kayırma bulunmayan gün (kıyâmet) gelmeden önce, size verdiğimiz rızıktan hayır yolunda harcayın. Gerçekle-ri inkâr edenler elbette zâlimlerdir.¹²

Hayat düstûrumuz Kur'ân, malı nasıl kazanıp nasıl harcayacağımıza dâir temel ilkeler koyar. Bunlardan bir kısmı şöyledir:

Ey İnananlar! Mallarınızı aranızda haksızlıkla değil, karşılıklı rızâ ile yapılan ticâretle yiyin, haram ile nefsinizi mahvetmeyin. Allah şüphesiz ki size merhamet eder. Bunu kim aşırı giderek haksızlıkla yaparsa, onu ateşe sokacağız. Bu, Allâh'a kolaydır.¹³

De ki: **“Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, esleriniz, akrabânız, elde ettiğiniz mal-**

De ki: **“Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, akrabânız, elde ettiğiniz mallar, durgun gitmesinden korktuğunuz ticâret, hoşunuza giden evler sizce Allah'tan, peygamberinden ve Allah yolunda savaşmaktan daha sevgili ise, Allâh'ın buyruğu gelene kadar bekleyin. Allah fâsık kimseleri doğru yola erdirmez.”**¹⁴

lar, durgun gitmesinden korktuğunuz ticâret, hoşunuza giden evler sizce Allah'tan, peygamberinden ve Allah yolunda savaşmaktan daha sevgili ise, Allâh'ın buyruğu gelene kadar bekleyin. Allah fâsık kimseleri doğru yola erdirmez.”¹⁴

Allah alışverişi helâl, fâizi haram kıldı.¹⁵

*Ey İnananlar! Birbirinize belirli bir süre için borçlandığınız zaman onu yazınız... Borç büyük veya küçük olsun onu süresiyle berâber yazmaya üşenmeyin; bu, Allah katında en doğru, şâhitlik için en sağlam ve şüphelenmenizden en uzak olanıdır. Ancak aranızdaki alışveriş peşin olursa onu yazmanızda size bir sorumluluk yoktur. Alışveriş yaptığınızda şâhit tutun. Kâtibe de şâhide de zarar verilmeyin; eğer zarar verirsiniz o zaman doğru yoldan çıkmış olursunuz. Allah'tan sakının, Allah size öğretiyor; Allah her şeyi bilir.*¹⁶

Âyetlerden ilk bakışta çıkarabileceğimiz mesajlar özetle şöyledir:

Yüce Allah, karşılıklı rızâ ile alışverişi helâl kılmıştır. Rızâ pazarlığı ile alışveriş helâldir. Terlemeden, emek sarf etmeden kazanma demek olan fâiz ise her türlüyle haramdır.

Yüce Allah, karşılıklı rızâ ile alışverişi helâl kılmıştır. Rızâ pazarlığı ile alışveriş helâldir. Terlemeden, emek sarf etmeden kazanma demek olan fâiz ise her türlüyle haramdır.

Ticâret bir araçtır, asla amaç hâline getirilmemeli ve bizleri Allâh'ı anmaktan, O'nun ölçülerine göre hareket etmekten alıkoymamalıdır.

Kullarına rahmeti sonsuz olan Yüce Rabbimiz, alışveriş usûl ve âdâbını da belirlemiştir. Kitâbında, özellikle insanların ticâret yaparken karşılaşılabilecekleri problemlere dikkat çekerek borçlanma ve borçları yazma usûlünü de açıklamıştır.

Peygamber olmadan önce ticâretle meşgûl olan Peygamberimiz (sav) de helâl ticâret konusunda bizlere temel ölçüler belirlemiştir. O, doğru dürüst ticâret adamının Peygamberler, siddîklar ve şehidlerle berâber olacağını¹⁷ belirtmiştir.

Gerçek Müslüman; kendisine bahşedilen malı nimet ve emânet gören, onu şükür ve kulluk aracı olarak kullanan, helâl ve meşrû dâire içerisinde onu kazanıp harcayan, malıyla da Yüce Rabbin rızâsını ve cenneti kazanmaya çalışan kimsedir.

Dipnotlar:

1. 16 Nahl 71.
2. 8 Enfal 28.
3. 9 Tevbe 111.
4. 9 Tevbe 34-35.
5. Bkz. 2 Bakara 282, 4 Nisa 29, 9 Tevbe 24, 24 Nur 37, 62 Cuma 11.
6. 2 Bakara 16, 35 Fâtır 29, 61 Saf 10-11.
7. 24 Nür 37.
8. Bkz. 2 Bakara 16, 41, 79, 86, 90, 102, 174, 175, 207...
9. 5 Maide 106, 12 Yusuf 20, 21.
10. 9 Tevbe 111.
11. Bkz. 2 Bakara 254, 275; 9 Tevbe 11; 14 İbrahim 31; 24 Nür 37; 62 Cuma 9.
12. 2 Bakara 254.
13. 4 Nisa 29-30.
14. 9 Tevbe 24.
15. 2 Bakara 275.
16. 2 Bakara 282.
17. Tirmizî, Büyü' 4.

Necmi ATİK

Genetik Kodların Eğitim ve Öğretimdeki Rolü

// *Kullarına Rahmân ve Rahîm olan Allahımız, ahsen-i takvim üzere bir hayat sürebilmemiz için helal ve haramları fıtratımıza kodlamış, îmânı bize sevdiren kalbimizde süslemiş ve kıvamımızı bozacak her türlü girişimi bize çirkin göstermiştir.*

Atamız Adem'i (a.s.) topraktan yaratarak kendi ruhundan üfleyen âlemlerin Rabbi olan Allahımız, eğitim ve öğretime verdiği önem ile cennet ortamında Adem'in (a.s.) talim ve terbiyesini bizzat kendisi üstlenmiş ve onu yetiştirmiştir. Herşeyin serbest olduğu Cennet'te, **"Bu ağaca yaklaşmayınız"** emriyle bir ağacın meyvesini yasaklayarak, talim ve terbiyesini imtihana tabi tutmuştur. Cennetteki imtihanı sonucu yeryüzüne indirilen Adem'in (a.s.) öğrenciliği, kendisine peygamberlik verilmesiyle öğretmenliğe yükselterek, insanlığın ilk muallimi olmuş ve bu görevi bin yıl hakkıyla ifâ etmiştir. **Rabbinin terbiyesiyle en güzel şekilde edeplendirilen Adem (a.s.), evlatlarına örnek (üsve) olmuş ve onları da aynı minval üzere yetiştirmiştir. Adem'den (a.s.), Efendimiz'e (s.a.v.) kadar bütün peygamberlerin de ilk vazifesi öğretmenliktir.**

Öğretmenlik, Allah'ımızın vasıflarındandır. Yarat-
tığı herşeyi mükemmel yaratan Rabbimiz, taşa-top-
rağa, bitkiye-ağaca, kurda-kuşa ve en mükemmel kı-
vamda yarattığı insana ihtiyacı olan herşeyi öğretmiş
ve eğitmiştir. **Öyle bir fıtrat öğretim ve eğitimi
ki belki milyonlarca yıldır mükem-
melliğinden hiçbir şey eksilme-
miş ve mevcûdât-mahlûkât
ihtiyacı ve görevi olan her-
şeyi yapabilme meleke-
lerini yitirmemiştir.**

Allah adına vekil
olarak yeryüzünde hali-
fe kılınan insan, Rabbi-
nin mükemmel talim ve
terbiyesine hazır halde ya-
ratılmış, fıtratı buna elverişli
kılınmıştır. Efendimiz (s.a.v.) bu
konuya bir hadis-i şeriflerinde dik-
kat çekerek şöyle buyurmuştur:

**“Her doğan, İslâm fıtratı üzerine doğar.
Sonra, anne-babası onu Hristiyan, Yahudi veya
Mecusi yapar.”**

İlâhî Genetik Kodlar

**Gözün görmesi, kulağın işitmesi, ayağın
yürüyüp, elin tutması fıtrattan olduğu gibi, yu-
murtadan çıkan yavru kuşun uçuşması da fıtratı-
nın gereğidir.** Şayet uçamıyorsa fıtratına müdahale
edilmiş, yeteneklerinin inkişaf etmesi engellenmiştir.

**Borç para aldığımız bir dostumuzun, ia-
desini vadettiğimiz günde alacağını fazlasıyla**

Efendimiz (s.a.v.) bu konuya bir hadis-i şeriflerinde dikkat çekerek şöyle
buyurmuştur:

**“Her doğan, İslâm fıtratı üzerine doğar. Sonra, anne-babası onu Hristiyan,
Yahudi veya Mecusi yapar.”**

**istememesinden rahatsız olmamız, FAİZ'in haram
olduğuna fıtraten şehâdetir.** Ailesinden birinin
kasten öldürülmesine idâm cezasının (KISAS) veril-
meyip kâtilin birkaç yıla mahkûm edilmesini insanın
hazmedememesi de fıtrattandır. İnsanın kıskanma
duygusunun fitrî olması, yakınlarından
birinin, annesinin, ablasının, kız
kardeşinin, teyzesinin vs. ZİNÂ
etmesinden tiksinişi de ya-
ratılışındaki fıtrat özellikle-
rindendir. **İnsanın gıybet
edilmesinden hoşlan-
maması, yalandan, if-
tiradan herkesin nefret
etmesi, yaratan Allahı-
mız tarafından insana
yüklenen fıtrat kodların-
dandır.** Kullarına Rahmân ve
Rahîm olan Allahımız, ahsen-i
takvim üzere bir hayat sürebilme-
miz için helal ve haramları fıtratımıza
kodlamış, îmânı bize sevdirep kalbimizde süsle-
miş ve kıvamımızı bozacak her türlü girişimi bize çir-
kin göstermiştir.

Eğitim ve öğretim vazifesi kendisine verilen ki-
şilerin dünya ve âhîret büyük mükâfatlarla ödüllен-
dirilmeleri, kendilerine Allahımız tarafından yüksek
derecelerin vâdedilmesi, öğrencilerini yaratılış kodla-
rına uygun talim ve terbiye etmelerinden, melekele-
rini, ilâhî rızaya uygun hâlde geliştirmelerine yardım-
cı olmalarından dolayıdır, başka bir sebepten değil.
**“Rabbim beni terbiye etti ve terbiyemi ne gü-
zel yaptı”** buyuran Efendimiz (s.a.v.), yine: **“Allah
beni bir öğretmen (muallim) olarak gönderdi”**
buyurarak, insanlığa peygamber olarak gönderilme-

sini, fitratları doğrultusunda insanları talim ve terbiye etmek diye vasıflandırmıştır. Efendimiz (s.a.v.) aynı hadis-i şerifin Müslim’de geçen diğer rivâyetinde: **“Allah beni ZORLAŞTIRICI, SIKINTI VERİCİ, YANILTICI ve ŞAŞIRTICI olarak göndermedi. Lâkin beni muallim ve kolaylaştırıcı olarak gönderdi”** buyurarak, eğitim ve öğretim kriterlerini belirlerken, zorlaştırmayan kolaylaştıran, sıkıntı vermeyen ferahlatan, yanıltmayan doğru ve dürüst olan, şaşırtmayan anlaşılır ve net olan çerçeveyi de çizmiştir.

Eğitim ve öğretim camiasının, öncelikle öğrencilerinin fitratlarını korumaları asıl vazifeleri olmalıdır. Fitratlarına uygun olmayan ve bir virüs gibi bünyeye sızarak fitratlarını bozacak konuları onlara anlatıp öğretmeleri, kendilerine emanet olarak tevdi edilmiş talebelere ve onları tertemiz bir fitratla yaratan Allah’a ihanetten başka bir şey değildir. **Bu konuya vesile olup ortak olanlar vebâline de ortaklırlar.**

Fitratı bozan, halife olarak yaratılan insanı, üstün değerlerinden uzaklaştıran ve esfel-i sâfilîn derekesine indiren konuları üç ana başlık halinde şöyle özetleyebiliriz:

1. Kulu Allah’ından ayırıp kendine kul yapan insan merkezli Allahsız seküler sistemler
2. İnsanın apaçık bir düşmanı olan şeytanın mal ve çocuklardaki ortaklığına rızâ
3. Helallerle yetinmeyip, Allah’ın haram kıldığı konularda pervâsızlık.

Allah’ımızın: **“Biz cehennem için cinlerden ve insanlardan öyle kimseler yarattık ki onların kalpleri vardır ama bu kalplerle idrâk etmezler, gözleri vardır onlarla görmezler, kulakları vardır onlarla işitmezler. Hasılı onlar hayvanlar gibi, hatta onlardan da şaşkındırlar. İşte asıl gafil olanlar onlardır”** âyet-i kerimesine

muhatap fitratı değiştirilmiş, genleriyle oynanmış dünyanın güç ve iktidar sahibi insan şeytanları, sahipsiz Müslüman toplumları da kendilerine benzetip, Allah merkezli yapıdan uzaklaştırarak, insanlıklarını yok edip kendilerine kul ve köle yapmak için var güçleriyle, ellerindeki tüm imkanlarıyla uzun zamandır üzerimize çullandıkları ortadadır. İlk hedefleri de her zaman ve her yerde olduğu gibi eğitim ve öğretim kadroları ve kurumlarıdır. **Çünkü zihinler değiştiğinde gönüller değişir ve gönüller değiştiğinde ise dünya değişir.**

Eğitimcinin Eğitimi

Eğitimci olmak için eğitilmiş olmak gerekiyor. **“Beni kim eğitti ve eğitirken örnek aldığı kişiler ve değerler ne idi”, acaba benimde fitratımla, genlerimle oynandı mı, yaratılış kodlarım tahribâta uğratıldı mı, helaller ve haramlar noktasındaki algım mı değiştirildi? Bu yüzden mi Allahımızın :“Eğer böyle yapmazsanız (faizi bırakmazsanız) bilin ki Allah’a ve Elçisine savaş açmış olursunuz.” “Ribâ (fâiz) yiyenler (kabirlerinden), ancak kendisini şeytan çarpmış kimsenin, cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar! Bu, şübhesiz onların: “Alış-veriş (de) ancak fâiz gibidir” demeleri vüzündendir. Hâlbuki Allah. alış-verisi helâl,**

Borç para aldığımız bir dostumuzun, iadesini vadettiğimiz günde alacağını fazlasıyla istemesinden rahatsız olmamız, FAİZ’in haram olduğuna fitraten şehâdetir.

fâizi ise haram kıldı!” âyet-i kerîmelerine ve Efendimizin (s.a.v.) **“Helak edici yedi büyük günahdan sakınınız”** buyurarak, fâizi de helak edici yedi büyük günahdan saymasına rağmen, neden hâlâ uydurduğum bir sürü sebep ve mâzerete dayanarak faizle iştiğal ediyorum?

Rabbimizin: **“Yalan söyleyenler, iftira edenler, ancak Allahü teâlânın âyetlerine inanmayanlardır”** buyurup, yine Efendimiz’in (s.a.v.): **“Şaka da olsa yalan söylemeyiniz”** **“Mümin, her hataya düşebilir, ama hainlik yapamaz ve yalan söyleyemez”** îkazlarını bile bile neden renklere ayırdığım pembe, yeşil, kırmızı yalanlar duyuyor, ticaretle uğraşan öğrencilerimden **“Yalansız ticâret olmuyor hocam”** cümlesini işitiyorum?

Yine Rabbimizin: **“Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz/helal olanlarından yiyin”** buyurup, Efendimizin de (s.a.v.) **“ Seferi uzatıp, saç başı dağınık, toz-toprak içinde kalan ve elini semâyâ kaldırıp: “Ey Rabbim, ey Rabbim” diye dua eden bir yolcuğu zikredip, dedi ki: “Bu yolcunun yediği haram, içtiği haram, giydiği haramdır ve haramla beslenmektedir. Peki, böyle bir kimsenin duasına nasıl icabet edilir?”** hadis-i şerifiyle haramdan sakındırdığını bile bile, yediklerim, içtiklerim konusunda neden hassas değilim?

Bu soruları kendimize sorup, âcilen cevaplarını bulmaya, dünya ve âhiretimizi kurtarmak için fitratı-

Rabbimizin: **“Yalan söyleyenler, iftira edenler, ancak Allahü teâlânın âyetlerine inanmayanlardır”** buyurup, yine Efendimiz’in (s.a.v.): **“Şaka da olsa yalan söylemeyiniz”** **“Mümin, her hataya düşebilir, ama hainlik yapamaz ve yalan söyleyemez”** buyurdu.

mızdaki, genetik kodlarımızdaki virüsleri temizlemeye mecburuz.

İyi bir verim alabilmek için, toprağın bitkiye zarar verecek her türlü dâhili ve hârici etkenlerden temizlenmesi ve uzak tutulması şarttır. Bu vazifeyi gereği gibi ifâ etmekte, toprağın kendisine emanet edildiği kişidir. Görev yerine getirilmeden, hastalıklı ve devamlı zararlı müdahalelere maruz kalan bir topraktan kaliteli ürünler elde etmeyi ummak ise sadece bir hayaldir.

Talim ve terbiyenin uzun zamandır insanlara hayat veren rehberleri, dînî ve aklî ilimlerde söz sahibi ilim ehlini yetiştirememesinin sebeplerini saymaya çalışırsak, ilk olarak öğretmeniyle-öğrencisiyle bir toplumun ilâhî kodlarının târümâr edildiği, fitratlarının bozulduğu gerçeğiyle karşı karşıya kalıyoruz.

Peki, fitratları korunup, talim ve terbiyeleriyle toplumun hayat kaynakları olmuş olan Yunus Emreler, Mevlânâlar, Akşemseddinler, Molla Gürânîler, Fatihler, Abdülhamidler, Mehmet Akifler ve Elmalılı’ları ne zaman yetiştireceğiz? sorusuna cevap ararsak;

Hepimizin aklına şu cevap geliyor sanırım: **“Bu kutlu zâtları yetiştiren mübârek öğretmenlere sahip olduğumuzda”**

Bakara Sûresi, 2/35; Arâf Sûresi, 7/19.
Buhârî, cenâiz 92; Ebû Dâvut, sünne 17; Tirmizî, kader 5
Süyûtî, el-Câmiu’s-Sağîr, I, 12
Dârimî, Mukaddime, 32; İbn Mâce, Mukaddime, 17.
Müslim, Talak, 29.
Arâf Sûresi, 7/179.
Bakara Sûresi, 2/279.
Bakara Sûresi, 2/275.
Buhârî, Hudud, 44; Müslim, İman, 145.
Nahl Sûresi, 16/105.

M. Emin KARABACAK

Fedakârlıklar Başarı Getirmezse...

// Anne babalar, ellerinden gelen bütün fedakârlıkları yapmış ve semeresini almak istiyorlar. Çocuklarda sorumluluk bilinci içinde bunun semerelerini vermeleri gerekirken bu konuda en küçük kaygıları da yok. Çünkü çocuklar, anne babalarının sırtlarından inmeye, annebabalarında indirmeye niyetleri yok.

İki derviş yolda giderlerken, bir derenin kenarında karşıya geçmek için bekleyen genç bir kadın görmüşler. Kadın, dervişleri görünce:

Kardeşler, demiş, çok acelem var, ne olur bana yardım edin de karşıya geçeyim. Ben sudan çok korkarım, tek başına geçemem. Dervişlerden biri:

Hay hay bacım, demiş ve kadını sırtına alarak derenin karşısına geçirmiş. Kadın, bu iyi niyetli dervişin zor zamanındaki yardımından öyle memnun olmuş ki, dervişe dua üstüne dua etmiş. Ve dervişler:

Uğurlar ola bacım, diyerek yollarına devam etmişler. Fakat öteki derviş, arkadaşının bu davranışını başka bir biçimde yorumlamış ve bu yaptığını hiç de hoş karşılamamış. Yaklaşık bir kilometre yürüdükten sonra kendini daha fazla tutamayarak âdeta patlamış:

Sen kadını sırtına aldın ve onu karşıya geçirdin ha! Söylesene, böyle bir şeyi nasıl yapabildin? Biz dervişiz; bırak bir kadını sırtlayıp karşıya geçirmek, onlara bakmamız bile yastaktır, bilmiyor musun?

Öteki derviş, arkadaşına dönmüş ve demiş ki: **Evet, ben o çaresiz kadını sırtıma alıp karşıya geçirdim, doğru; ama ben onu orada bıraktım; oysa sen hâlâ oradasın ve onu hayalinde taşıyorsun.**

Günümüz anne babalarının çocuklarla ilişkilerini anlatan güzel bir hikâye olduğunu düşünüyorum. **Anne babalar birinci derviş gibi çocukları belli bir aşamadan sonra sırtlarında indirmeleri gerekirken ikinci derviş gibi hâlâ sırtlarında taşımaktadırlar.** Vaziyete bakılırsa taşımaya da devam edecekler gibi. Bunu TEOG ve LYS tercih danışmanlığında bir kez daha gördük. Çünkü tercih kaygısını çocukların yaşaması gerekirken anne babaların yaşadıklarını gördük.

Bir tercih danışmanlığını daha geride bıraktık. Tercih danışmanlığı sürecinde yaşadıklarımız, anne-baba çocuk ilişkilerinde; **“Taşıma su ile değirmen döndürülmeye”** çalışıldığını gördük.

Anne babalar, ellerinden gelen bütün fedakârlıkları yapmış ve semeresini almak istiyorlar. Çocuklarda sorumluluk bilinci içinde bunun semerelerini vermeleri gerekirken bu konuda en küçük kaygıları da

yok. Çünkü çocuklar, anne babalarının sırtlarından inmeye, anne babalarında indirmeye niyetleri yok.

Anne babaların ifadesiyle; yemeyip yedirilen, giymeyip giydirilen, el bebek gül bebek büyütülen bu çocuklar için okul adına da fedakârlıklar fazlasıyla yapıldı. **Anne babalar, imkânlar ölçüsünde daha iyi okul ve daha iyi üniversite kazanmaları için çocuklarını özel öğretim kurslarına gönderdiler. Durumu iyi olanlar ise özel okullara gönderdiler. Ancak TEOG ve LYS sonuçlarını ellerine aldıklarında durumun hiçte içi açıcı olmadığını gördüler.** Başka bir ifadeyle çocuklarını sırtlarından indirmek yerine taşımaya devam edeceklerini gördüler.

Anne babalar, sınav sonuçlarına göre en iyi tercih nasıl yaptırırım kaygısı içinde iken aynı kaygının çocuklarda olamadığını gördük. Sanki anne babası okuyacak. **Evladım şu okul olur mu? Olmaz! Şu üniversite olur mu? Yok! Şu ildeki üniversiteye giden mi? Uzak! Bir yıl daha hazırlansan olur mu? Bir yıl daha bu stresi çekemem cevabını verirler.** Yani anlayacağınız ne okul, ne üniversite, ne de meslek beğenirler. Burun kıvrımları görünce sende zannedersin ki iyi bir puan çıkardılar. Nerde...

TEOG içinde durum aynı. Tercih yapmaya tek gelen anne babalara çocukların nerde olduğunu sorduğumuzda **“evde hocam”** diyorlar. Neden gelmediğini sorduğumuzda anne babalar çocuklar adına

Anne babaların ifadesiyle; yemeyip yedirilen, giymeyip giydirilen, el bebek gül bebek büyütülen bu çocuklar için okul adına da fedakârlıklar fazlasıyla yapıldı. Anne babalar, imkânlar ölçüsünde daha iyi okul ve daha iyi üniversite kazanmaları için çocuklarını özel öğretim kurslarına gönderdiler.

Durumu iyi olanlar ise özel okullara gönderdiler. Ancak TEOG ve LYS sonuçlarını ellerine aldıklarında durumun hiçte içi açıcı olmadığını gördüler. Başka bir ifadeyle çocuklarını sırtlarından indirmek yerine taşımaya devam edeceklerini gördüler.

değişik mazeretler öne sürmektedirler. Çocukların her şeylerini düşünen anne babalar çocukların tercihlerini dahi çocuklara adına düşünmeleri garip değil mi dediğimizde; **“Hocam o daha çocuk.”** Evet onun bir çocuk olduğu gerçek. Peki bu çocuk ne zaman büyüyecek dediğimizde mantıklı bir cevapları da olmadığını gördük. Tercih için anne babasıyla gelen çocuklar yok mu var; fakat gelenlerin birçoğu da anne babalarının yanında süs perisi gibi durmaktadırlar.

Nerde Hatalar Yaptık?

Biz görmedik onlar görsün, biz çektik onlar çekmesinler, okusunlar adam olsunlar diye daha doğmadan kullanacağı tüm eşyalarını aldık. Daha iyi beslensin diye özel mamalarla besledik. Daha rahat etsin diye konforlu beşik ve yataklara yatırdık. Yürümesini düşe kalka öğrenmek yerine örümceklerle öğrettik. Kendi yerse karnını doyuramaz diye kocaman olmalarına rağmen ellerimizle yedirdik. Dışarda oynarsa

bir yerini incitir diye teknolojinin getirdiği oyuncakları önüne yığdık. Eğer anne olarak çalışıyorsak bakıcının en iyisi tuttuk. Kreşinde en iyisine verdik. **Her şeylerin en iyisi çocuklar adına düşündük ve yaptık. Bunu da en iyi anne baba olduğumuzu ve çocuğumuzun iyiliğini düşünerek yaptık.**

Çocukların okul çağı gelince en iyi okul en iyi öğretmen derdine düştük. Okula gidip gelirken yorulmasın diye servise verdik. Çocuğun ödevlerini derslerini biz düşündük. Gerekirse çocuk adına ödevlerini biz yaptık. Sabahları evin prens ve prensesini kaldırmak için ayağına en az dört beş kez gittik. Gerekirse kahvaltısı ayağına götürdük. Çantasını, beslenmesini, harçlığını okula gitmeden hazırladık. Eğer servisle gidip gelinmiyorsa okul çantasını da biz taşıdık.

Okusunlar büyük adam olsunlar diye yapılan bütün fedakârlıklar, çocukları hazırcılığa alıştırıp sorumluluk duygularını geliştirmeyeceğini unuttuk. Buna rağmen bugün okula giderken üst başını giyemeyen, yatağını, odasının toplayamayan, çantasını taşımaktan aciz olan çocuklardan sorumluluk duygusunu geliştirip büyük adam olması bekledik.

Yine kimse rahatsız etmesin ve daha rahat ders çalışsın diye çocuk odalarını özel donattık. Elleriye bizim dahi kullanamadığımız son teknolojik özelliklere sahip telefon alıp verdik. Dahası telefonuna da bilmem kaç dakika, kaç bin mesaj ve interneti de her ay düzenli olarak yükledik.

Listeyi uzatıp gidebiliriz fakat buna ne benim yazmak için ne de sizin okumak için zamanınız vardır. **Sonuçta bu çocukların sorumluluk sahibi olup adam olsunlar diye ödevlerini düşündük, derslerini düşündük, TEOG’unu düşündük, LYS’sini düşündük. Düşünmekle kalmadık elimizden**

gelenide fazlasıyla yaptık. Yapmasına yaptık da çocukların sorumluluk duygusunu geliştirmek için en küçük bir çabamız da olmadı.

Bugün yatağını toplamasını öğretmediğimiz çocuktan sorumluluk adına TEOG'dan iyi bir okul kazanmasını bekliyoruz. **Bugün markete ekmek almaya gönderemediğimiz çocuktan sorumluluk bilinci içinde LYS sonuçlarına göre iyi bir üniversite kazanmasını bekliyoruz.**

Yemeyip yedirilen, giymeyip giydirilen, el bebek gül bebek büyütülen çocuklar, üniversiteyi de okular aynı fedakârlığı anne babalarından beklemeye devam edeceklerdir. Anne babaları tarafından okumaları için fedakârlık yapılan çocuklar, okuyup adam olmak yerine sorumsuz oldular. Her hizmetleri ayaklarına götürülen bu çocuklar, kendi ayakları üzerinde duran, bağımsız bir kişi olmaları beklenirken bağımlı birer kişi oldular.

Neler Yapılmalı?

Günümüz anne babaların çocukların her şeylerini düşünerek ve arkalarını toplayarak sorumluluk sahibi olacaklarını düşünmektedirler. Oysa sorumluluk aileden yani anne babadan öğrenilmektedir. Anne babanın öğretmediği sorumluluğu hiç kimse ne üstüne alıp öğretir ne de çocuk bunu öğrenir. Onun için el bebek gül bebek büyütülerek ve arkaları toparlanarak büyütülen çocuklardan sorumluluk öğrenmeleri beklenilmemelidir.

- Çocukları eğitirken ve yetiştirirken onlara ne kadar müdahale edilirse büyüdükleri zamanda kendi ayakları üzerinde durmakta o kadar zorluk çekeceklerdir. Büyüdüklerinde kendi kararlarını veremeyen, sorumluluk almaktan korkan, kendine güvenemeyen bağımlı bir kişilik geliştirmemeleri için yaşından küçükmüş gibi davranılıp el bebek gül bebek davranılmamalıdır.

- Çocukların yaşına uygun sorumluluklar verilmelidir. Çocukların yapacaklarını, onlar adına ne düşünülmeli ne de yapmalıdır. Özellikle ödevleri ve derslerini. Çocukların kendi ayakları üzerinde durup kendi kararlarını verebilmeleri içinde yaş ve seviyelerine uygun

Sanki anne babası okuyacak. Evladım şu okul olur mu? Olmaz! Şu üniversite olur mu? Yok! Şu ildeki üniversiteye giden mi? Uzak! Bir yıl daha hazırlansan olur mu? Bir yıl daha bu stresi çekemem cevabını verirler. Yani anlayacağınız ne okul, ne üniversite, ne de meslek beğenirler.

görevler, küçük yaştan itibaren verilerek benlik saygısı yükseltilmelidir. Çünkü sorumluluk aileden öğrenilir. Eğer bugün çocuk ders çalışmayı sevmiyor ve ders çalışmıyorsa sorumluluk bilinci gelişmediğindedir. Onun içinde çocuklara verilecek ilk sorumlulukta yatağını ve odasını toplama görevi olmalıdır.

- Çocukların yaşlarına uygun görevler verilerek cesaretlendirilmeli, çocuğun çabası ve yaptıkları takdir edilerek bazen ödüllendirilmelidir. Çocukları başkaları ile kıyaslamak yerine dün ile bugünü kıyaslanmalıdır. Çocuğun olumsuz davranışları yerine olumlu davranışları görülüp benlik saygısı yükseltilmelidir. Bunların yanında:

- Bağımsız kişilik konusunda çocuğa uygun model olunmalı.

- Çocukların arkasını toplama yerine, kendisinin toplaması öğretilmeli.

- Çocuklara yardım adı altında sorumluluk alanlarına girilmemeli.

- Çocukların kendi kararlarını kendilerinin almaları teşvik edilmeli.

- Çocukların bağımlı kişilik olmalarına sebep olacak, hal ve davranışları pekiştirilmemeli.

- Çocukların okulla ilgili görev ve sorumluluklarına rehberlik dışında yardım edilmemeli.

Salih AYDIN

Hz. Aişe (r.anha)

Allah Resülü Hz. Muhammed (s.a.s.)'e ilk iman eden onun en sadık arkadaşı Hz. Ebu Bekr es-Sıddık'ın kızı ve Hz. Peygamber'in zevcesi. Hicret'ten dokuz veya on sene önce Mekke-i Mükerrede doğdu. Annesi Ümmi Rûmân binti Âmir İbn Umeyr'dir. Hz. Âişe çok küçük yaşta müslüman olmuştur.

Resulullah, ilk zevcesi Hatîcetü'lKübrâ hayatta iken başka bir kadınla evlenmemiştir. Onun vefatından sonra bir süre daha evlenmedi. Resulullah, Hatice (r.anha)'nin ölümüne çok üzüldü. **Osman İbn Maz'un'un hanımı Havle binti Hakim, Resulullah'a gelerek Ebu Bekr es-Sıddık'ın kızı Âişe ile evlenmesini teklif etti. Sonra da Resulullah adına Ebu Bekr'e giderek kızı Âişe'yi istedi.**

Hz. Âişe'nin Resulullah'a nikâhlanması Hicret'ten iki veya üç sene önce oldu. Kaynaklar, bu nikâhlanma sırasında Hz. Âişe'nin yaşının küçük olduğunu kaydetmektedir. Nikâhın kuyulmasından iki yıl kadar zaman geçtikten sonra zifâf vukû bulmuştur. Hz. Âişe'nin o zaman dokuz veya on bir yaşında olduğu rivayet edilmektedir. Bu rivayetleri bazı tarihçiler cerhetmekte ve Âişe validemizin evlendikleri zaman daha büyük olduğunu ileri sürmektedirler. Âişe validemizden rivayet edilen bir hadiste, Hz. Cebrâil Âişe'nin resmini ipek bir hırka içinde Resulullah'a getirmiş ve **"Bu, senin dünya ve ahirette zevcendir."** demiştir. **Hz. Peygamber (s.a.s.)'in bâkire olarak nikâhladıkları tek zevcesi vâlidemiz Hz. Âişe'dir.** Resulullah onu çok severdi. Ona **'Hümeyra'** lâkabını vermiş ve: **"Dininizin yarısını bu Hümeyra'dan alı-**

nız” buyurmuşlardır. Hazret-i Âişe, Medine’de Peygamberimizin muharebelerine katıldı ve diğer sahâbe hanımları gibi harpte yaralıların tedavisiyle bizzat meşgul oldu. **Uhud gazâsında sırtında su ve yiyecek taşıyıp yardım için Peygamber Efendimizin hep yanında kalmıştı.** Hatta, peygamberimizin Uhud’da müşriklerin taşlarıyla yaralanan mübarek yüzlerine, **hasır yakıp, kü-lünü basarak kanlarının durmasını sağlamıştı.** Hz. Âişe bir ara Uhud’da kılıçla cepheye gitmek istemişse de, Resulullah buna müsaade etmemiştir.

Âişe 14-15 yaşlarında iken Benu Mustalik (Müreysi) gazâsına Resulullah’la beraber katıldı. Gazâ dönüşü tuvalet için geri-de kalması yüzünden iftiraya uğradı; savaşa ganimet için katılan münafıklar Hz. Âişe’nin, gecikmesi sebebiyle, kâfilenin ardından yanında Ashabtan Safvan ile birlikte geldiğini görünce bunu kötü sözlerle ve çirkin bir şekilde yorumladılar. Yolda bu dedikodulara bazı müslümanlar da karışınca **Hz. Âişe çok üzüldü; Medine’ye gelince hastalandı, iftira, dedikodu etrafa yayılmıştı. Ateşi yükselerek yatağa düştü.** Bu arada kendisini fazla aramayan Rasûlullah’tan izin isteyerek babası Ebû Bekir’in evine gitti. Orada bir müddet kaldı; sabırla bekledi. Bu arada Rasûlullah diğer hanımlarına ve sahâbeden en yakınlarına Âişe’nin durumunun ne olabileceğini sordu. Hepsini de Hz. Âişe’nin temiz ve suçsuz olduğunu söylediler; **“Peygamberini fenalıklardan koruyan Cenâb-ı Hak, size böyle bir şeyi revâ görmez, sabreyleyin”** dediler.

Aradan bir ay gibi uzun bir zaman geçinceye kadar danışmalarını sabırla sürdüren Resulullah, sonunda Hz. Ebû Bekir’in evine uğradı. Hz. Âişe’yi, anne, babası ve sahâbeden bir hanımla ağırlar buldu: **“Ya Âişe, senin için bana şöyle şöyle söylediler.**

Eğer sen, dedikleri gibi değilsen; Allah’u Teâlâ yakında senin doğruluğunu tasdik eder. Eğer bir günah işlediysen, tövbe ve istiğfar eyle! Allah’u Teâlâ, günahına tövbe edenlerin tövbesini kabul eder.” buyurdular. Resulullah’ın mübarek sesini işitince ağlamayı kesen Hz. Âişe babasına bakıp cevap vermesini istedi. Hz. Ebû Bekir ve Âişe’nin annesi böyle söylentilere ve dedi-kodu yapanlara sadece şaşırdıklarını söylediler. Hz. Âişe ise: **“Allah’u Teâlâ’ya yemin ederim ki kulağınıza gelen lâfların hepsi yalandır, iftiradır, Allah biliyor ki benim bir şeyden haberim yoktur. Yapmadığım bir şeye evet dediğimde kendime iftira etmiş olurum. Sabretmek iyidir. Onların söylediği şey için Allah’u Teâlâ’dan yardım bekliyorum.”** dedi. Günahsız olduğundan, kalbinin temizliği ile ve kendinden emin olarak bekledi .

Bu sırada Hz. Peygamber (s.a.s.)’in yüzünde vahiy alâmetleri belirdi. Hz. Ebû Bekir, Resulullah’ın başının altına bir yastık koyup üzerine çarsaf örtterek beklediler. Vahiy tamamlanınca Resulullah terlemiş yüzünü örtünün altından kaldırarak: **“Müjdeler olsun sana ey Âişe! Allah’u Teâlâ seni temize çıkardı. Senin pak olduğuna şahit oldu.”** deyip

Peygamberimiz (s.a.s.) 632 senesinde hastalanınca son gününü Hz. Âişe validemizin evinde geçirdi. Rebiü’levvel ayının onikinci pazartesi günü öğleden önce mübarek başı, Hz. Âişe validemizin göğsüne yaslanmış olduğu halde vefat etti.

Hayatının son devrelerini müctehid olarak bilhassa kadınlara mahsus hallere dair fikhî hükümlerde fetvalar vererek geçirdi. 676 yılında Medine-i Münevvere’de vefat etti. Cenazesini Ashâbtan Ebû Hureyre (r.a.) kıldırđı. Vasiyyeti üzerine Medine’de el-Bakî’ kabristanına defnedildi.

Kur’an’daki Nûr Suresinden, o an nazil olunan 10 ayeti okudu. Hz. Ebû Bekir hemen kalkıp kızı Âişe’yi başından öptü, **“Kalk, Resulullah’a teşekkür et.”** dedi. Kendisi için ayet incecğini aklından geçirmeyen Âişe şaşkınlık içinde: **“Hayır kalkmam baba vallahi kalkmam. Allah’u Teâlâ’dan başkasına şükretmem. Çünkü Rabbim beni Ayet-i Kerîme ile methetti.”** dedi. Ama, çok sevindi. iftirada bulunanlar zamanla hakîr ve zelîl oldular.

Peygamberimiz (s.a.s.) 632 senesinde hastalanınca son gününü Hz. Âişe validemizin evinde geçirdi. Rebiü’levvel ayının onikinci pazartesi günü öğleden önce mübarek başı, Hz. Âişe validemizin göğsüne yaslanmış olduğu halde vefat etti. **Resulullah’ın vefatından sonra Ashâb-ı Kirâm, Hz. Aişe validemize müminlerin annesi adını vererek, ona büyük hürmet göstermişlerdir. Hz. Âişe de, sahâbe içinde, kırk yıla yakın bir müddet daha yaşamış ve pek çok hadis rivayet etmiştir.**

Hz. Âişe’nin bu son kırk yıllık hayatındaki en önemli olay; Cemel Vak’ası’dır. Hz. Osman’ın karışıklık çıkaran entrikacı asiler tarafından şehid edilmesinden sonra halîfe olan Hz. Ali, katilleri bulmak ve kısas yapmak hususunda günün şartları gereği olarak sabırla hareket etmeyi uygun bulmuştu. Bu yumuşak davranıştan yüz bulan asiler taşkınlıklarını artırarak fenalıklarına devam ettiler.

Durum böyle endişe verici bir hâl alınca Ashâb-ı Kirâm’ın büyüklerinden bir kısmı (Talha, Zübeyr...) Mekke’ye giderek o sırada hac için orada bulunan Hz. Âişe’yi ziyaret edip, olaylara el koymasını ve kendilerine yardımcı olmasını istediler. Hz. Âişe de; acele etmemelerini, sabırla bir köşeye çekilip Hz. Ali’ye yardımcı olmalarını tavsiye etti. Ashâb-ı Kirâm’ın büyükleri de Hz. Âişe’nin tavsiyesine uyarak, askerleriyle Irak ve Basra’ya gitmeyi uygun gördüler. Hz. Âişe’ye

de: **“Ortalık düzelinceye ve halifeye kavuşuncaya kadar bizimle beraber bulun, bize destek ol, çünkü sen müslümanların annesi ve Resulullah’ın muhterem zevcesisin, herkes seni sayar”** dediler. Hz. Âişe de, müslümanların rahat etmesi ve Ashâb-ı Kirâm’ın korunması için onlarla birlikte Basra’ya hareket etti. Bu gidiş asiler, Hz. Ali’ye başka türlü anlattılar. Bu arada Hz. Ali’yi de zorlayarak Basra’ya gitmesini sağladılar. Hz. Ali de Basra’ya gelince Hz. Âişe’ye bir haberci yollayarak, olaylar ve yolculuğu hakkındaki düşüncelerini sordu. Hz. Âişe, fitneyi önlemek ve sulhu sağlamak için Basra’ya geldiğini; öncelikle katillerin yakalanmasını istediklerini halife Hz. Ali’ye bildirdi. Bu görüşü Hz. Ali de uygun bularak sevindi. Memnun olan her iki taraf üç gün sonra birleşmeyi kararlaştırdılar.

Bu barış haberini ve memnunluğu işiten münafıklar birleşmeye engel olmak için, gece karanlık basınca, her iki tarafa da ayrı ayrı askerlerle saldırdılar. Taraflara da: **“Bakın, karşınızdakiler sözünde durmadı”** deyip bu gece baskını ile ortalığı karıştırdılar. Karanlıkta neye uğradıklarını bilemeyen müslümanlar harb etmeye başladılar. Her iki taraf da karşısındakini suçluyordu. İşte bu iki müslüman grup arasında meydana gelen çatışmaya Cemel vak’ası denir.

Bu vak’ada Hz. Âişe’nin ictihadı Hz. Ali’nin ictihadına uymamıştı. Buna rağmen galib olan Hz. Ali, müminlere anneliği Kur’an-ı Kerim ayeti ile sabit olan Hz. Âişe’ye ikram ve izzette bulundu. **“Ali’yi sevmek imandandır.”** hadisini haber veren Hz. Âişe de Hz. Ali’yi çok severdi. Daha sonra Hz. Ali’nin şehâdetine üzüldü ve çok ağladı. Çünkü, sahâbiler birbirlerini çok severlerdi.

Hayatının son devrelerini müctehid olarak bilhassa kadınlara mahsus hallere dair fikhî

hükümlerde fetvalar vererek geçirdi. 676 yılında Medine-i Münevvere’de vefat etti. Cenazesini Ashâbtan Ebû Hureyre (r.a.) kıldırdı. Vasiyyeti üzerine Medine’de el-Bakî’ kabristanına defnedildi. Küçük yaşlarda iken Âişe’nin eğitim ve öğretimiyle bizzat babası Hz. Ebû Bekir (r.a.) ilgilenmiştir. Bütün müminlerin annesi olan **Âişe validemiz daha küçük yaşlarda iken okuma yazma öğrenmiş, zekâsı ve kabiliyeti ile etrafının dikkatini çekmiştir. Öğrendiklerini unutmaz, ezbere tekrar ederdi. Hafızası çok kuvvetli idi. Akıllı, zeki, âlîme, edibe, iffet sahibi bir hanım idi.** Pek çok konuları şiirle anlatan sanatkârca bir ifadeye sahipti. Ashâb, karakter ve hâfızasına güvendikleri ayet-i kerime ile övüldüğünü bildikleri için birçok meseleyi ondan sorar ve öğrenirlerdi.

Hiz. Âişe vâlidemiz babası Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer, Hz. Osman’ın hilâfetleri zamanında Hz. Peygamber’den işittiklerini müslümanlara anlattı. Devamlı oruç tutar ve daima gece namazı kılardı. Hz. Âişe fıkıh ve ictihadda keskin, kuvvetli görüşe sahipti. Fıkıh ilminin kurucularından sayılır. Devrinin üstün âlimlerinden ve Fukahâ-i Seb’adandır.

Hiz. Âişe, güzel ahlâklı, merhamet dolu, cömert ve ibadete düşkün, çok zeki bir sahâbiydi. Hepsinin başında en mümtaz vasfı ise islâm’a ve ilme olan büyük hizmeti idi. Müslüman bilginler arasında yaygın bir rivayete göre **fıkıh ve dinî ilimlerin dörtte birini** Hz. Âişe nakletmiştir.

Ebû Mûsa el-Eş’ârî: **“Bizler, müşkül bir mesele ile karşılaştığımızda gider Hz. Âişe’ye sorardık.”** demiştir.

Abdurrahman b. Avf’ın oğlu Ebû Seleme: **“Resulullah’ın sünnetini Hz. Âişe’den daha iyi bilen; dinde derinleşmiş, Ayet-i Kerime’lere bu derece vâkıf ve sebep-i nüzulleri bilen, ferâiz ilminde mâhir bir kimseyi görmedim.”** demiştir.

Hakkında İmam Zührî: **“Eğer zamanının bütün âlimlerinin ve peygamberimizin diğer zevcelerinin ilmi bir araya toplansa, Hz. Âişe’nin ilmi yine daha ağır basardı”** derdi.

Atâ b. Ebî Rebâh; **“Hz. Âişe, ashâb içinde en çok fıkıh bilen, isabetli rey bakımından en ileri gelen bir kimse idi.”** demiştir.

Tabiinden Mesruk; **“Allah’a yemin ederim ki, Ashâb-ı Kirâm’ın ileri gelenlerden bir çoğu gelir Hz. Âişe’den Ferâiz’e ait sorular sorar ve öğrenirlerdi.”** demiştir.

Hiz. Âişe Peygamberimizden ikibinikiyüzon hadîs rivayet etmiştir. Kendisinden de Ashâb ve Tabiin’den bir çok kimse hadîs nakletmişlerdir. Sahih hadis kitapları Hz. Âişe’nin fetvaları ile doludur. Ahmet b. Hanbel Müsned adlı eserinde de Âişe’nin rivayet ettiği hadislerinden uzun uzun bahseder .

Hiz. Âişe’nin naklettiği hadislerden bazıları:

“Ey Âişe, Allah, kullarına lutf ile muamele edicidir. Her işte yumuşak davranılmasını sever.”

“Her gün yirmi kere ölümü düşünen kimse, şehidlerin derecesini bulur”

“Resul-i Ekrem (s.a.s.) ‘in en ziyade hoşlandığı ibadet, devamlı olanı idi, az olsa bile.”

“Sekir (sarhoşluk) veren her içki haramdır.”

Hazret-i Peygamber (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: **“Cebrâil hiç durmaz komşu hakkına hürmet olunmasını bana tavsiye ederdi. Hatta ben yakında komşuyu mirasçı kılacak sandım.”**

Abdullatif ACAR

Eleştiri Ahlakı

// Eleştirinin ahlâkının bozulduğunun en belirgin ifadesini, fikir ve düşüncelerin taassup derecesinde benimsenmesinde, haklı olsan bile faydası olmayan, doğru bir neticeye ulaştırmayan, sadece nefsin ön plana çıkarılması çabaları ve gayretleri olan münakaşalarda görürsünüz.

İnsan akıl sahibi bir mahlûktur, eşrefi mahlûk olarak yaratılmıştır. Onun değeri ve kıymeti düşünebilmesi ve olayları yorumlayabilmesinde saklıdır. **İnsan akıl ölçülerini aşmadan, sınırlarını geçmeden gücünün yettiği yerde kendini yoktan var eden Rabbini bilir ve ona kulluk ederse bu dünya imtihanını başarıyla geçer. Tam tersinde ise kayıp edenlerden olur.** Yani akıl bulandırılır, nefsin emrine verilir enaniyetin tuzağına düşürülürse bu ekletmek değil cezayı hak etmek olur. İnsanla hayvan arasındaki tek fark akıllı olması değildir elbette ki, aynı zamanda ahlaklı olmasıdır. Ahlak insanın süsü ve güzelliğidir. Aslında bütün ibadetlere baktığımız zaman o ibadetlerin insanı ahlâken olgunlaştırmaya dönük olduğunu görüyoruz. Müslüman sözünde, özünde, tavır ve davranışlarında ahlaklı olmalı; sözüne, üslubuna dikkat ettiği gibi, hal ve hareketlerine de dikkat etmeli, doğru olmayı hedefine koymalı. Ancak bunu yaparken **“Hep ben doğuyum”** inadiyla bencilliğin tuza-

ğına asla düşmemeli, enaniyet egosunu büyütmemeli, onu beslememeli, aksi taktirde hakikate ulaşması doğruyu bulması zorlaşır. **Bencillik, başkalarını eleştirmede, üslûbun bozulmasında, ahlakın aşınmasında en belirgin sebeptir.** Hedef “Ben” i beslemek “Ben”i büyütme olursa, başkalarının eleştirisine kapalı bir dünya kurulursa, göremediğin ancak başkalarının gördükleri ve bildiklerinden asla faydalanamaz, zarar edersin. **Konuştüğün kadar dinlemesini de bilmelisin. Eleştirebildiğin kadar eleştirilmeyi de göze almalısın.** Burada ki önemli olan husus, hiçbir sözü ayırt etmeden, bu ister senin sözün, ister başkalarının sana yönlendirdiği söz olsun, onu neyin mihengine ve ölçüsüne koyarak değerlendirdiğindir. Müslüman olarak ölçün belli, kriterin açıktır. **Doğru, nefsinin hoşuna gitmesine göre değil, Kur’an’a ve sünnete uygunluğuna göre doğrudur.**

Eleştirinin ahlâkının bozulduğunun en belirgin ifadesini, fikir ve düşüncelerin taassup derecesinde benimsenmesinde, haklı olsan bile faydası olmayan, doğru bir neticeye ulaştırmayan, sadece nefsin ön plana çıkarılması çabaları ve gayretleri olan münakaşalarda görürsünüz. **İnsan düşüncelerini sözlerle, kurduğu kelime ve cümlelerle ifade eder. Bu yetenek insana ait özelliklerden en önemlisidir. Konuşma anlaşma vesilesi, doğru bildiklerini başkalarına aktarma aracıdır sadece, münakaşa sebebi değildir.**

Sözler meramların anlatılması, hakikatlerin ifade edilmesi, anlaşmazlıkların çözülmesi olarak Allah’ın bir lütfu olduğu halde bunu münâkaşa ve cedelleşme şekline soktuğunuz zaman, önü alınmaz bir felakete sebebiyet verebilirsiniz. **Dillerle zorbalığı tercih edenler fiilî olarak birbirlerini incitmekten dahi çekinmezler. Sözler bitince, anlaşma bitmiş, belki de kaba kuvvet devreye girmiş olur.** Bugün birbirlerini anlamayan insanların yaptığı münâkaşaların neticesinde nice kırgınlıklara, kul hakkı ihlâllerine, eşler arasında boşanmalara, akrabalar, arkadaşlar, komşular arasında yaralanmalara hatta ölümlere kadar götürdüğüne şahit oluyoruz.

Edebin terk edildiği, üslûbun bozulduğu, konuşma ve anlaşma ahlâk ve kurallarının göz ardı edildiği bir ortamın oluşmasına netice verir münâkaşa ve mücadele. **“Edepten mahrum olan Allah’ın lütfundan mahrum olur”** bir kuraldır. **“Söz vardır kese savaşı söz vardır kestirir başı”** İmam-ı Şafii hazretlerinin buyurduğu gibi: **“Lisan yırtıcı hayvana benzer, onu daima bağlı tutmalıdır. Bağlanmazsa sahibine hücum eder”.** Hz Ali’nin ifadesiyle: **“Dil insanın terazisidir; cehâleti ile hafifler, akli ile ağırlaşır”.** Söz, ahlâk elbisesi giydirilmeden edep tacıyla süslenmeden çıkarılmamalı pazara, o zaman ne alanı olur ne de kimseye faydası dokunur. **Söz mahremdir, namahreme haram, mahreme helaldir.** Söz yeri geldiğinde sarf edilirse doğrudur, yeri gelmeyince israf, belki de haramdır. *Sözün güzeli kırmak için*

İnsan akıl ölçülerini aşmadan, sınırlarını geçmeden gücünün yettiği yerde kendini yoktan var eden Rabbini bilir ve ona kulluk ederse bu dünya imtihanını başarıyla geçer. Tam tersinde ise kayıp edenlerden olur.

değil onarmak için, yıkmak için değil yapmak için, öldürmek için değil inşa etmek için, delalet için değil hidayet için, alevlendirmek için değil söndürmek için, daraltmak için değil genişletmek için, söz nefsin tellallığını yapmak değil, hak ve hakikatin tebliği için bir araçtır.

Münâkaşaya girmek, bu kadar önemli insanî bir özellik olan sözlerin afete dönüşmesidir. Cedelleşme- de hakkın rızası yoktur. Cedelleşen taraflarda da iyi niyet söz konusu değildir, velev ki bu hak olan bir şeyin müzakeresi şeklinde olsun. Böyle bir durumda iki kişinin cedelleşmesi, sözlerin farklı niyetlere yönelmesi, Allah'ın rızasından uzaklaşmanın başlaması anlamına geldiğinden şeytan bunu fırsat bilip, o iki kişinin arasına girerek belki ilk başlarda iyi niyetle başlayan bu konuşmayı felakete dönüştürebilir. Burada iyiniyetli mümine yakışan **"Allah'ın razı olmadığı şeyden bende razı olamam, onun hoşlanmadığı, belli bir menfaate ulaştırı- ran ortamdan bende hoşnut olamam"** diyerek o münâkaşayı bırakarak, o tehlikeli gidişe dur demeli.

Peygamberimiz bu hususta buyuruyorlar ki: **"Mücadeleyi terk ediniz. Zira mücadelenin hikmeti anlaşılmasa fitnesinden de emin olunmaz"** (Taberani,Ebu Derdadan)

Susulacak yerde susmak, konuşulacak yerde konuşmak, bağırılacak yerde boğazın patlayacak kadar bağırması ölçü. Ancak önemli olan nerede ne yapmanın gerektiğini bilmektir. Şunu da unutmamak gerekir: her doğruyu her yerde söylemekte doğru değildir.

Çünkü böyle bir durum sözdeki faydayı yok eder, etki gücünü azaltır. Söylenen hakikatin yerine varmasını engeller. Öyleyse karşımdaki muhatap anlama niyetinde değil, devamlı mücadele edip üstün gelme arzusu taşıyorsa o zaman o sözü, o sohbeti bitirmem gerekir diye düşünmeli. Ancak benim nefsim dokundu, benim ilmimi alt etti gibi bir mülâhazaya girersen de sonu nereye varacağı belli olmayan bir yola girmiş olursun.

Bu yolun büyüklüğünün farkında olan, hassas bir o kadar azimle hayatlarını devam ettiren din büyükleri günahın küçüğünden büyüğünden ziyade kime karşı işlendiğini dikkate almışlar. Fitne ve fesattan emin olmadıkları konuşmalar- dansa susmayı tercih etmişlerdir. Söz sözün kardeşidir,

bulunduğun ortam başka günahların harmanıdır kim bilir. Konuştuğunda faydasını göremeyeceğın ancak, zararı kesin olan, eleştiri ve münakaşalardan uzak durmalı. Davud-i Tai bu niyetle uzlete çekildiğinde İmam-ı Azam kendisine: **"Niçin dışarı çıkmıyorsun"** diye sorar. Davud-i Tai: **"Kendimi mücadele ve celdelden koruyorum"** cevabını verir. İmam-ı Azam: **"Toplantılara gel, münazara ve konuşmaları dinle ve cevap verme"** dediğinde de, Davud-i Tai İmam-ı Azamın dediğini yapar ve şöyle der: **"İmamın dediğini yaptım, ondan çetin ve zor hiçbir mücadele görmedim, bir şehir içerisinde bir mezhebin inatçısı, mutaassıbı olmak gibi bir felaket yoktur. Makam ve şöhret isteyenler mezhepler (cedeli) dinden bilirler. Kendi saldırganlıklarını ve tekebbürlerini bunun icabı österirler. Bunları dinden bildikleri için bun-**

Müslüman sözünde, özünde, tavır ve davranışlarında ahlaklı olmalı; sözüne, üslubuna dikkat ettiği gibi, hal ve hareketlerine de dikkat etmeli, doğru olmayı hedefine koymalı.

ları isteme arzusu, hırs haline gelir ve o kadar kuvvetlenir ki, sabredilmeyecek bir hal alır. Zira onda nefsin bir çok çeşit şeref ve lezzeti vardır“ buyurarak bugünde yaşadığımız gibi, münâkaşaların temelini mezhebi taassupların oluşturduğunu, her insanın kendi bakış açısıyla doğru zannettiği bir yanlışın kolay kolay düzelemeyeceğini, böyle bir münâkaşada nefsin ve enaniyetin baş rolde oynadığını ifade etmiştir.

Peygamberimiz (S.A.V.) bir hadis-i şerifinde şöyle buyuruyorlar: **“Allah hidayet verdikten sonra cedeledalen bir kavim, delalet sapmıştır demektir”** (Tirmizi)

Başka bir hadisi şerifinde de: **“Kimki haklı olduğu halde mücadeleyi terk ederse onun için cennetin en yüce yerinde ev bina edilir. Haksız olduğu yerde mücadeleyi terk eden kimse ise onun için cennetin orta yerinde bir ev bina edilir”** (İhya 3,252) buyurmuşlardır.

Münâkaşada haklı da, haksız da suçlu durumdadır. Ancak nefsin adeta insanları yönlendirdiği, şeytanın telkinlerinin güç bulduğu, akılların dumura uğradığı, mantığın devre dışı kaldığı, hakkın ifadesi kılıfıyla benliğin kendine yer bulma telaşına girdiği, doğrunun isbat edilmesi görüntüsüyle nefsin isbat edilmesi söz konusu olduğundan ve böyle bir durumu sonlandırmak büyük gayret ve fedakarlık gerektirdiğinden yüce Resul mükafat vaad ediyor.

“Hep ben doğruyum” inadıyla bencilliğin tuzağına asla düşmemeli, enaniyet egosunu büyütmemeli, onu beslememeli, aksi taktirde hakikate ulaşması doğruyu bulması zorlaşır. **Bencillik**, başkalarını eleştirmede, üslûbun bozulmasında, ahlakın aşınmasında en belirgin sebeptir.

Tabii ki haklının ve haksızın bu bu mücadeledeki zorlukları bazı yönleriyle birbirinden farklıdır. Haklı, **“Ben haklıyım”** der mücadelesine devam ederse haksız duruma düşeceği gibi, haksız da: **“Tamam”** der mücadeleden çekilirse haklı duruma gelebilir. Burada önemli olan iyi niyetin devam ettirilmesi, münâkaşadan vazgeçilmesi, sonra da erdemli ve onurlu bir mümin olarak dudaklardan belki şu tövbe sözcüklerinin dökülmesidir: **“Ey Rabbim ben yine nefsime uydum, bir anda olsa nefsimi ön plana çıkardım, üstün gelmeyi arzu ederek sözlerimi israfa dönüştürdüm, sen beni affeyle”**.

Münâkaşa, sözlerle mücadelede cehâletin basitliğinin bir göstergesidir. **İlmiyle Âmil olmayan, o ilmin olgunluğunu hayatında göstermeyen insanlar da aslında bilgi yüklü câhillerdir. Çünkü ilim insanın hayatı okuması, kendini bilmesi ve Rabbine yakın olmasıdır.** Rabbe yakınlık onun rızasının dışında hiçbir şeye razı olmamaktır. Eğer o ilim münâkaşa aracı edilir ve üstünlük sebebi biliniirse, o ilmin hamallığından başka insanın eline geçen hiçbir şey olmaz.

Bazen susması gereken yerde susmasını bilemeyen nerede konuşması gerektiğini de bilemez. Dolayısıyla da münâkaşanın insana fayda sağlamayacağını anlamayan bir insan aslında çok şey bilmiyor demektir.

Ebu Derda diyor ki: **“Siz konuşmayı nasıl öğreniyorsanız, gerektiğinde konuşmamayı da öğrenin. Zira gerektiği zaman susmak büyük bir ilimdir.”**

Müslüman olarak ölçün belli, kriterin açıktır. **Doğru, nefsinin hoşuna gitmesine göre değil, Kur'an'a ve sünnete uygunluğuna göre doğrudur.**

Söylemekten çok dinlemeye istekli ol.

Seni ilgilendirmeyen konularda boş yere çene yorma.

Seni küçük düşürecek derecede güldürücü olma

Ve gereksiz işler peşine yürüme".(El - kenz,2/159)

Bugün nice akademik kariyer yapmış, çeşitli unvanlar almış, belki bir çok gurubun lideri durumundaki aydın diye geçinen insanlar görürsünüz ki televizyon programlarında çeşitli iletişim ortamlarında adeta ben üstünüm naraları atıyorlar. Sözlerle, münakaşayla nasıl üstün gelmenin hesabını yapıyor, seslerini yükselterek belki bir birlerinin üzerlerine dahi yürüyorlar. Bunu ilmî bir sunum olarak da aktarıyorlar maalesef. İslam, nefsin kuvvet bulduğu, böyle bir davranışa girmekten bizleri şiddetle men ediyor. Münakaşayı iman hakikatına erememiş, kemâlâtını yakalayamamış insanların vasıfları arasında zikrediyor.

Peygamberimiz (S.A.V.) buyuruyorlar ki: **"Haklı da olsa kul cedeli bırakmadıkça iman hakikatını kemâle erdiremez."**(İbn-i Ebi Dünya)

Malik İbn-i Enes şöyle demişti: **"Tartışmak dinden değildir. Din büyüklerinin hepsi bunu yasaklamışlardır. Fakat muhatapları bidat ehli bir kimse ise onu doğruya davet için inat, husumet ve uzatma olmaksızın, Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şerif delil göstererek konuşmalarıdır. Fayda vermeyince ise kendi hâline bırakmışlardır"**

Evet, insan bazen doğru bildiğini karşısındakine o kadar zorlatır ki, bunun onda olumsuz etki bırakacağını düşünemez dahi. Zira gayeye ulaşmanın, insanların kalplerine girmenin çok ısrarca anlatmaktan değil, yerinde ve zamanında anlatmaktan geçtiğinin olmazsa olmaz üslûbun edep ve ahlakından olduğunu unutmamalı. **Hakkın haklı olması başkalarının karşısında güçlü olması, ulu orta bağırma, çağırma, çığırma olmaz, yerli yerinde olmak bazen susmayı, bazense kısaca geçiştirmeyi, bazen ise detaylı ifadede bulunmayı gerekli kılar.** Hak ve hakikatın özünde bulunan gerçekler avama ait bir dille, câhilâne davranışla feda edilmez. Bu doğru olmanın, hakkı tebliğ etmenin mahiyetine zıttır. Burada doğruyu ifade edenin samimiyeti bile sorgulanır duruma gelir. *Allah için bağırıyorum diye Allah'a muhalefet söz konusu olur.*

Nir mütefekkir şöyle demiştir: **"Münakaşadan sakının, zira münakaşa anı, alimin dahi cahillik ettiği vakittir. O vakitte şeytan alimin doğru yoldan sapmasını arzular"**

Allah bizleri istikametten ayırmasın (Amin). Selam ve dua ile...

Av. Bahaddin ELÇİ

İslam, Laiklik Ve Nikah

// Tarihimizde padişahların yayınladıkları kanunnameler taziri gerektiren suçlar hakkındadır. (Fatih, Kanuni) Fiil yasaklanmış ancak müeyyide belirtilmemişse, bunu tespit siyasete bırakılmıştır. Kuran ve sünnete aykırı olmamak üzere tazir cezaları belirlenir.

Hükümetin, Nüfus Hizmetleri Kanunu'nda değişiklikle müftülere de evlendirme yetkisi ve görevi verilmesine ilişkin kanun tasarısı gündemde tartışılıyor...

TBMM'nde görevdeyken (1991-1995) aynı amaçlı teklifimiz, laikliğe aykırı görülerek işleme bile konulmamıştı.

Biz de, bu konunun iyice anlaşılabilmesi için bazı bilgilerimizi ve görüşlerimizi paylaşmak istedik. Doğru bilgilendirilmeden doğru karar ve hüküm olur mu? Özellikle İslam Hukuku ve laik hukuk açısından mukayeseli, öznetli bilgi ve görüşler vurgulanacak... **Zihinlerimiz, kalplerimiz, ümmetimiz, milletimiz laiklik aracılığıyla parçalandı. Dinimiz öyle parçalanıp, tahrif edildi ki, daha dinin tanımlanmasında bile bir araya gelemeyenler nasıl uzlaşabilirler?** Parçalanmış, bölünmüş, kovulmuş, şimdi de reforme edilmeye çalışılan İslam. Öncelikle seçtiğimiz bir-

kaç tanımı paylaşalım. İslam, hayatın tüm yönlerini kapsayan ilahi nizam... Laiklik de demokrasiyle birlikte vahyi reddeden beşeri düzen ve anlayışlar. Biri Allah'ın rızası ve iradesi,/düzeni/egemenliği. Ötekiler de insanların vahyi reddeden egemenlikleri/ düzenleri. Din; yol, düzen, hayat tarzı olarak tanımlanıyor. (itikat, ahlak, muamelat, ukubat, ibadet hükümleriyle) **“Rububiyetle ubudiyet arasındaki hakimiyet/egemenlik/itaat”** ilişkisidir”

İbadet/kulluk kavramı da hayatımızın tüm ilişkilerini kapsadığı halde daraltılarak bugünkü parçalı algı oluşturulmuştur. Gerçekte tüm işlerimiz sünnete uygun olursa hepsi ibadet olur.

Bilindiği üzere yeryüzünde geçici olarak bulunuyoruz. Yolcuyuz, misafiriz... Rabbimizden geldik, O'na döneceğiz... Ve sınavdayız... Ahirette sorgulanacağız...

Ruhlar aleminde Rabbimize “kulluk” sözü vermişiz. (Araf, 172). O'nun Rububiyetine, bizim de kulluğumuza şahitler olarak **“bela”** (evet) demişiz. O'nun egemenliğine teslim olmuş Müslümanlarız. Tevhid de bu demek.. Kullara kulluk yok, Allah'a kulluk var.

“Cinleri de insanları da dünyada sadece “Allah’a kulluk” yapılsın; yaratıklarına (peygamber, insan,cin ,melek, şeytan, tağut, nefsi emmare, eşya, dünya...) kulluk edilmesin...” Kulluk (itaat)ta O’ndan başkasına, O’nunla birlikte başkalarına, O’nun gibi başkalarına da yapılmasın, kulluk sadece O’na hasredilsin. İstenen bu. Sadece O’na ve sadece O’nun için kulluk yapılsın...(Zariyat,56)

Yine **“kulluk”** emanetini biz kendi irademizle üstlenmişiz. Sonucta insan va Rahman’a veva sevtana

kulluk ediyor. Tevhidin/ İslam'ın/ Tarik-i müstakim'in dışındaki yollar sapkınlık şeytan ayartması, şaşırtmasıyla oluyor. Nitekim, ihlaslılar hariç, kullar üzerinde şeytanın nüfuzu var...

Allah'a hakkıyla kulluk, O'nun emir ve yasaklarına, helal ve haramlarına, hükümlerine, tavsiyelerine, öğütlerine uygun bir hayat yaşamayla O'nun rehber, örnek ve önder olarak gönderdiği elçisine(s.a.v) uymak suretiyle mümkün olabiliyor.

Ve insan yeryüzünde O'nun **“halifesi”, “Eş-ref-i Mahlukat”, “Ahsen-i takvim”** olarak yaratıldı. O'nun hükümleriyle insanları yöneterek ihtiyaç duyulan adalet/barış ve saadet sağlanabilecek. İbn-i Haldun: **“Gerçekte imamet dini korumada ve dünyayı din ile idare etmede şariat sahibine vekalet etmektir. Dünya işlerinin hepsi, Allah katında ahiret maslahatına yöneliktir.”** sözleriyle bu gerçeği vurguluyor.

Hem dünyada hem de ahirette güzel bir hayat sürdürülebilecek... Ve İslam'sız adalet de mutluluk da güzel bir hayat da mümkün olmayacak... **“İman edip salih amel işleyen erkek ve kadınlara dünyada da güzel bir hayat var...” (Ra'd, 29)**

Yine **“İman edip, salih amel işleyen kavimlere yeryüzünde iktidar vadi var(Nur, 55)”**

Allahu Teala(cc) tüm yüce isim ve sıfatların sahibi, eksik ve noksanlıklardan münezzeh bir Melik, bir Rab, bir İlah'tır. Kulları üzerinde hükmetmek emir ve yasak, helal-haram koyma hak ve yetkisi sadece O'nun.

Nasıl ki Zatında eşi, benzeri, yardımcısı, dengi... yoksa, bunun gibi isimlerinde, sıfatlarında, hükümlerinde de öylece eşsiz, benzersiz. yüce ve üstündür.

Zihinlerimiz, kalplerimiz, ümmetimiz, milletimiz laiklik aracılığıyla parçalandı. Dinimiz öyle parçalanıp, tahrif edildi ki, daha dinin tanımlanmasında bile bir araya gelemeyenler nasıl uzlaşabilirler?

Ve O(cc) her şeyi yaratan, ayakta tutan, yöneten, her an her şeye hükmedendir. **En yüce sözler, hükümler O'nundur. O hakimler hakimidir. En güzel hükmedendir.**

Kulluk ilişkileri bizim bir devlete uyruk olma/ vatandaşlık ilişkilerimize benziyor. Bir tarafta emir/ hükümlerlik hak ve yetkisi, öbür tarafta da itaat etmek konumundaki vatandaşlar... Bir hukuki ve siyasi bağlantı, sözleşme (iradi veya gayri iradi). Kulluk ve vatandaşlık birbirine benziyor. Bir bütün. Parçalanamaz, bölünemez. Hayatımız da, kulluğumuz da vatandaşlığımız da bölünme kabul etmiyor. **Bu anlamda kullukla vatandaşlık -iyi bir kul, iyi bir vatandaş olmak- arasındayız... Allah'a kulluğumuzla devlete vatandaşlığımız çatıştığı, çeliştiği zaman vay halimize!**

Bir tarafta Allah'ın emri/iradesi/rızası, öbür tarafta da laik devletin iradesi(insan iradesi) Allah'a kulluk veya kullarına kulluk tercihi... **Allah'ın nizamı mı üstündür, yoksa kullarıninki mi? Diye sorulmaz. Biricik hak, doğru ve geçerli din(İslam) mükemmeldir, ekmeldir.** En büyük nimet ve nizam olarak tamamlanmıştır. Eksiltme de, ekleme de yapılamaz. **Ve O din parçalanamaz. Bir kısmı alınıp, bir kısmı atılamaz. (Hangi hakla? O, yanılmazdır, şaşırılmazdır, eksiksiz, kusursuz, yanlışsız, hikmetli ve adaletli hükümler vazeder...)** Ve din(İslam) her zaman her yerde, herkes için kıyamete kadar geçerlidir. **"Dinde zorlama yok."** (Bakara, 256) **"Dileyen inanır, dileyen inkar eder."** (Kehf, 29))

İslam dininin hepsi menfaattir. Hükümleri ya zararları önler ya da menfaat sağlar. Tüm hükümler insanların yararları için konmuştur. Din, can, akıl, nesil, mal...gibi temel hak ve değerler sağlanacak ve korunacaktır. **Dinin/itikadın korunması için cihad; hayatın korunması için kısas; aklın korunması için içki yasağı; neslin/iffetin/ailenin korunma-**

si için evlilik meşru kılınmış; zina, zina iftirası, lutilik, kürtaj vb. yasaklanmıştır.

Malın korunması için de hırsızlık, faiz, yağma, haksız kazanç, ihtikar vb. ticaretle her türlü hileler yasaklanmış, alış-veriş, ticari ortaklıklar meşru kılınmış.

Neslin devamı, iffetin korunması, ailede de mutluluğun sağlanması için nikah(evlilik) meşru kılınmıştır. Zina ve zina iftirası(kazf) hadd suçlarından sayılmıştır. Bu eylemlerin müeyyidesi de tespit edilmiştir. Hastalıklar, ahlaksızlıklar, nesil(nesep)karmaşası, aile yıkılmaları, evlenmekten uzaklaşma gibi sorunlar yaşanabilir. Bu cezalar toplumun yararı(-maslahatı)için konmuştur. Eylemin failinin de yararınadır, onları temizler, arındırır, belki ahirette aynı günahattan affedilebilir.

Aslında cezalar, Allah'ın kullarına rahmetidir. Kulların iyiliği için vaz'edilmiştir. Ceza, fiilden önce önleyici, sonra da caydırıcı ve menedicidir. Babanın evladını terbiyesi, hekimin hastasını tedavisi gibi suç işleyen de cezalandırılması ona iyiliktir, aslında...Zina suçu hadd cezasını gerektiriyor. Hadd cezasını kimse affedemez. **Tazir suçlarında devletin af yetkisi var; kısas, hadd, diyet cezalarında devletin bir takdir(tahfif,teşdit)yetkisi yok.** Cezalarda amaç toplumun ıslahı, korunması, düzenin korunması, zararların önlenmesi, yararların sağlanmasıdır.

Tarihimizde padişahların yayınladıkları kanunnameler taziri gerektiren suçlar hakkındadır. (Fatih, Kanuni) Fiil yasaklanmış ancak müeyyide belirtilmemişse, bunu tespit siyasete bırakılmıştır. Kuran ve sünnete aykırı olmak üzere tazir cezaları belirlenir.

Aynı fiil suç sayılsa da, hem İslam hukukunda hem laik hukuk sistemlerinde tanımında, kapsamında ve cezalarında farklılıklar vardır. Zina eyleminin

Hem dünyada hem de ahirette güzel bir hayat sürdürülebilecek... Ve İslam'sız adalet de mutluluk da güzel bir hayat da mümkün olmayacak... “İman edip salih amel işleyen erkek ve kadınlara dünyada da güzel bir hayat var...” (Ra'd, 29)

tanımı İslam hukukunda başka, laik hukukta başkadır. **“Nikah dışı cinsel ilişki”** şeklindeki tanıma karşılık, laik hukukta bir tarafın evli olması şartı aranabiliyor. Ve evli olmayanlar arasındaki cinsel ilişki zina sayılmıyor. Ayrıca artık suç olmaktan da çıkartılabiliyor. Bizde de son değişiklikten önce zina suçu yalnızca evli olmak şartına bağlıydı. Ve de **“dini nikahlı”** ikinci eşle birliktelik de zina sayılıyordu. (Takibi şikayete bağlı suç) **Yeni ceza yasasında artık suç da değil, evli eşin bir üçüncü şahısla ilişkisi öteki eşe boşanma davası açma hakkını veriyor, o kadar...**

Kısaca Allah'ın haram kıldığı zina, helal kılınmış oldu!?

“Zina ve riba(faiz)yayıldığında toplumun azaba müstehak olduğu tehdidinde bulunuyor, Efndimiz(S.A.V)...

Sigortalarımız atıyor!...İşte aileler tehdit altında. Yıllık altı yüz bin evlenme işlemine karşılık, yüz otuz binden çok boşanma gerçekleşiyor(2015). **Ve ma-**

kas gittikçe daralıyor... Evlenme yaşı gittikçe yükseliyor, aileler küçülüyor. Fuhuş devlet güvencesinde...

Tesettür emri ayaklar altında. Tesettürlüler de bile laubalilikler artıyor, iffetsizlik meydan okuyor. Ramazanda bile Lut kavmini yere geçiren eylemler/gösteriler yapabildiler. **Yani, Allah'ın haram kıldığı fiiller AB kriterlerine göre hak ve hürriyetlerden sayılabiliyor. Ve biz bu kapıda bekliyoruz?!**

Batılı birçok ülkede aynı cinsten olanlar artık **“evlenebiliyorlar”**. Lut gölü ortada... **İbret alanlar nerede? Genelde aile hukukuna ilişkin hükümleri Rabbimiz bizzat tayin ve tespit buyurmuş.** İslam hukuku ve laik hukuk farklarına örnekler:

Miras paylarında(hukukunda) da benzerlikler yok. Farklılıklar çok. Sadece İslam hukukunda öteki mirasçılarla birlikte pay var(ebeveyne) başka hiçbir sistemde bu yok. **Çocukların miras payları da farklı. İsrailde bir erkek bir çok kadınla evlenebiliyor. Erkek çocuk varken kız mirasçı olamıyor. İngiltere'de de benzeri durum var. İngiltere kraliçesi Anglikan kilisesinin de başı...** İslam hukukunda “evlatlık” kurumu yoktur. Laik hukukta var olup hem de mirasçı olabilmekte, evlenme yasağı kapsamında sayılmaktadır. İslam'da süt ilişkisi(kardeşlik) de evlenme engellerindendir. Laik sistemde bu husus aranmaz, sorulmaz. İslam'da mirasçıya vasiyet yoktur. 1/3 vasiyet caiz. **İslam hukukunda ikinci evlilik mübah. Laik sistemde yasak. Ama evlilik dışı ilişkiler serbest. Batı'da nesebi sahih olmayan çocuk oranı %50'lerden fazla.** İslam hukukunda ailenin reisi erkektir. Nafaka, askerlik, cihad, ailenin geçiminden sorumludur. Laik hukukta “eşler velayeti, aile birliğini” birlikte temsil ederler.

İslam hukukunda Müslüman erkek-ehl-i kitap kadınla evlenebilir. Ama Müslüman kadın gayri müslim erkeklerle evlenemez. Laik hukukta bu mümkün... İslam hukukunda işi elverişli olup evlenmediğinde zinaya düşme tehlikesinde olana evlenmek farzdır. Laik hukukta böyle bir sorun yoktur. Ülkemizde de laik sistem olduğu için evlenme işlemi Allah'ın rızasına, Efendimizin(sav) sünnetine uygun yapılamadıktan sonra nikah yetkisi Diyanet işleri başkanına verilse ne değişir? Nikah kimin adına kıyılıyor? Zaten resmi nikah laikliğin koruyucu yasalarından olup, anayasanın 174. Maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddedeki konular çok ilginçtir. Kimse korkusundan söz bile edemiyor ama onlar hukuk tarihinin garabet müzesinden çıkartılmayı bekliyor. Ve bize bu laikliği hediye edenler de dünyanın en katı teokratik/dini devleti İsrail'in büyük İsrail projesine çalışanlar değil mi? **Laiklik dinimizi ümmetimizi, devletimizi parçalayan bir araç olduğu halde, dini nikahın bölücülüğe ve laikliğe aykırılığı iddia edilebiliyor.**

Laik devlet tüm inançlara aynı mesafedeyse niçin ülkemizdeki Hristiyanlar kilisede Yahudilerde havrada(sinagogda) evlenebiliyorlar da nüfusun %99'una kendi dinlerine göre evlenme hakkı verilmiyor? **Hani, laiklik din ve vicdan özgürlüğünün güvencesiydi?**

Hem (dini) Osmanlı devletinin, hem de (laik) TC devletinin ülkemizdeki gayrimüslim vatandaşlara tanıdığı din ve vicdan hürriyeti Müslümanlardan niçin esirgenir?

Zımmilere(gayrimüslimlere) hukuki ve kazai muhtariyet -nikah, boşanma, miras, vakıf dinlerini öğrenme, öğretme eğitim hürriyeti verilmiştir.

Kilisede, havrada geçerli olan neden camide geçersiz oluyor? Kiliseye, havraya evet, camiye hayır mı?! %99'ların hak ve hürriyetleri nerede? Cumartesi ve Pazar niçin resmi tatil? Cumartesi Yahudilerin, Pazar da hırsitiyanların ibadet günleri değil mi? Bizdeyse Cuma namazı sorunu yaşanabiliyor. **Demek ki laiklik yalnızca İslam'a ve Müslümanlara karşı üretilmiş, dayatılmış bir silah, bir araç...**

Ve din(İslam) her zaman her yerde, herkes için kıyamete kadar geçerlidir.
"Dinde zorlama yok." (Bakara, 256)
"Dileyen inanır, dileyen inkar eder."
(Kehf, 29))

Laik devlet, tüm dinlere karşı eşit mesafede duran devletti hani? Laik devlet din ve vicdan özgürlüğünün gereği ve güvencesiydi?! 80 yıllık zulüm(tehdit, yıldırma, işkence, dayak, gözdağı) devam ediyor. Avrupa'da kiliseyle krallar arasında uzlaşma nedeni olan laiklik bizde, İslamla devlet arasında çatışma nedeni oldu. Laiklik hıristiyanları özgürleştirirken, biz Müslümanları da esir aldı. Bizi laiklik sopasıyla terbiye ediyorlar... Kim? Kimler? Kriptolar, devşirmeler, İslam düşmanları... Sayın Yusuf Kaplan'ın konuyla ilgili **"ezber bozan"** beyanları: **"Ortadoğu'yu, İslam dünyasını laiklikle köleleştirdiler. Laik rejimler yalnızca İslam dünyasında ihdas edildi. İnsanlığı laiklik değil, İslam kurtarıp özgürleştirecek. Laiklik, bu ülkenin ve İslam dünyasının boynuna geçirilmiş bir tasmadır, bir deli gömleğidir. Bu deli gömleğini çıkardığımız zaman kurtulabiliriz. "Bu bir aydın/düşünür haykırışı değil mi? Namuslu, soylu ve köklü bir itiraz...**

İsrail, İngiltere, İtalya, Yunanistan devletlerinin dinleri var da bizim devletimiz niçin laik? Bu ülkeler tüm emperyalist ülkeler bizde, öteki Müslüman ülkelerinde laikliğin korunmasını istiyor, destekliyorlar. Özetle deniyor ki İslam'a uygun düzenleme işlem olmasın da neye uygun olursa olsun. Yeter ki İslami olmasın. Hem demokratik hem de anti demokratik yöntemlerle/darbelerle de olsa laikliğin sürdürülmesi ve korunması için tüm kurum ve kuruluşlarımız nöbette ve tetiktedirler...

Tasarı için de **"Din, samimiyettir"** diyelim. Vesselam...

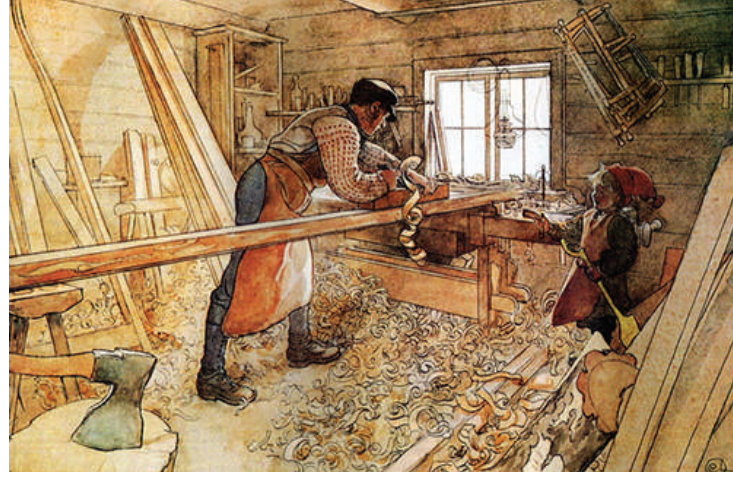

Yaşlı Marangozun Hikâyesi

Yaşlı bir marangoz, eşi ve ailesi ile birlikte daha özgür bir yaşam sürmek için işveren müteahhidine emekliliğini istediğini iletir. Müteahhit iyi marangozunun emekliye ayrılmasına üzülür. Kendine bir iyilik olarak, son bir ev daha yapmasını rica eder. Marangoz istemeyerek kabul eder ve işe girer, ne var ki gönlü bir an önce emekli olma niyetindedir.

Bir an önce bitirmek için baştan savma bir işçilik yapar ve kalitesiz malzeme kullanır. Kendini adanmış olduğu mesleğine böyle son vermek ne talihsizlikti! İşini bitirdiğinde, müteahhit, evi incelemek için gelir. Dış kapının anahtarını marangoza uzatır.

– Bu ev senin, şimdiye kadar verdiğin emeklerden dolayı benden sana hediye.

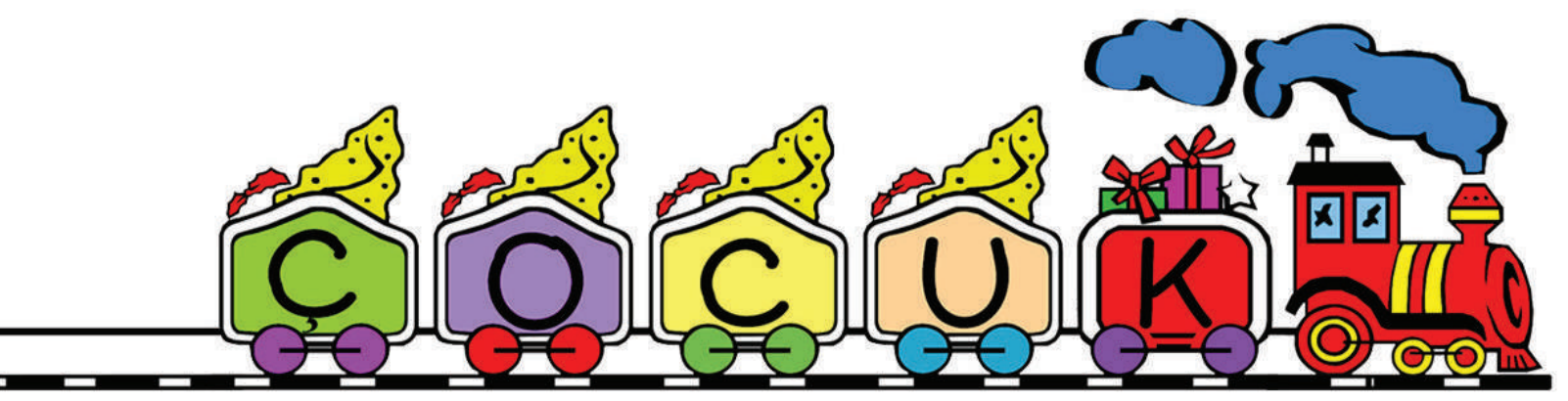
Marangoz şaşırır kalır. Keşke yaptığı evin kendi evi olacağını bilseydi! O zaman böyle baştan savma yapar mıydı?

Hikayeyi gerçek hayata uyarladığımızda marangoz sizsiniz, yaptığınız evlerde hayatınız. Her gün bir çivi çakar, bir tahta koyar ya da bir duvar dikersiniz. Hayatınızı kendiniz şekillendirirsiniz. Bugün yaptığınız davranış ve seçimler, yarın yaşayacağınız evi kurar. Yapmanız gerekirken yapmadığınız eksik bıraktığınız, ihmal ettiğiniz her iş ve davranışlar yarın sizin için pişmanlık olacaktır. Bu bilinçle başladığınız her gün sizin için daha verimli, her iş daha başarılı olacaktır.

Müminin Bayramı

Enes b. Malik Müminin beş bayramı olduğunu söylemiştir:

1. **Müminin günah işlemekten geçirdiği her gün ona bayramdır.**
2. **Kişinin, kelime-i şهادeti söyleyerek, şeytanın aldatmalarından korunarak iman ile dünyaya veda edeceği gün onun bayramıdır.**
3. **Sırat köprüsünü geçtiği, kıyametin tehlikelerinden emniyette olduğu gün onun bayramıdır.**
4. **Cehenneme girmeyeceğine emin olduğu ve artık cennette ayak bastığı gün onun bayramıdır.**
5. **Cennette Allah'ın (c.c) cemaline bakılacağı gün kulun bayramıdır.**

Yemesi Kolay Olsun

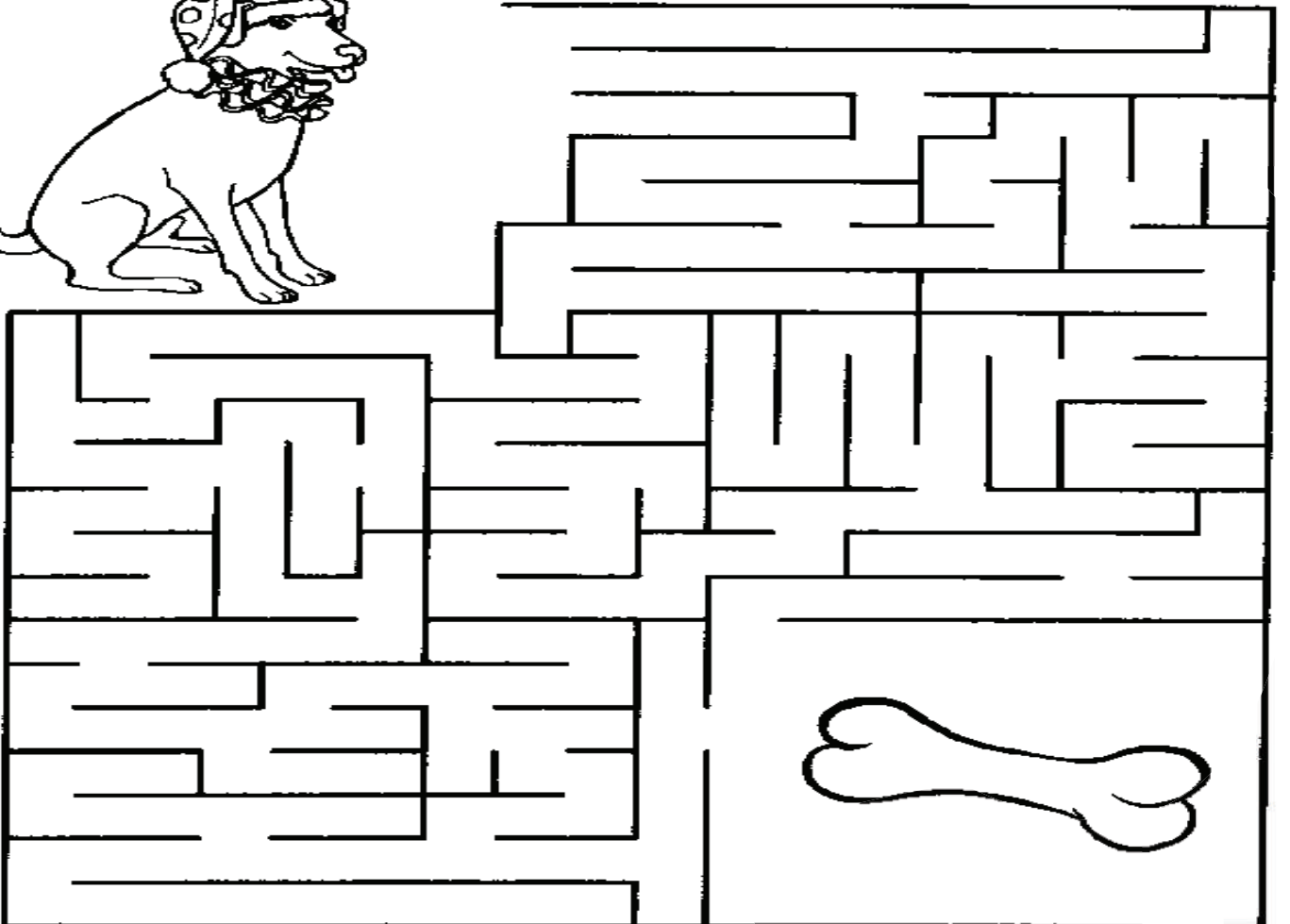
Timur'un defterdarları hesapta bir yanlışlık yapar.
Bunun üzerine Timur çok kızar ve o defterdara kağıtları yedirir, işten de kovar.
Yerine Nasreddin Hoca'yı alır. Nasreddin Hoca, hesapları yufka üzerine yapmaya başlar.
Timur, durumu görünce haliyle sebebini sorar.
Cevap da tam Hoca'dan beklenildiği gibidir:
-Yemesi kolay olsun diye, Hünkaram!

BULMACALAR

1. Yeşil zeytin siyah zeytine ne demiş?
2. En çok mendil kullanan böcek hangisidir?
3. Yürüyen asfalta ne denir?
4. Damlaya damlaya ne olur?
5. Bir elin nesi var?

Cevaplar: 1. Güneş de çok fazla kalmışsın 2. Sümüklü Böcek 3. Koşu bandı 4. İsrâf 5. Tabi ki parmakları

Köpeğimiz Haydut, yiyeceği kemiğe ulaşamıyor. O'na yolu gösterir misiniz?

Virdlerdeki Fazilet ve Müjdeler

Muâz b. Cebel (radiyallahu anh) anlatıyor: Bir gün Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) elimden tuttu ve, “**Yâ Muâz!**” dedi. Ben, “Buyur ya Rasûlallah” dedim. “**Seni çok seviyorum**” buyurdu. “Vallahi bende sizi çok seviyorum” diye karşılık verdim. Sonra Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem), “**Sana her namazın peşinden okuyabileceğin bir şey öğreteyim mi**” dedi. “Evet” dedim. Bunun üzerine Nebî (sallallahu aleyhi vesellem),

اَللّٰهُمَّ اَعِنِّيْ عَلٰى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

“Ey Allah’ım! seni zikretmem, sana şükretmem ve sana layıkıyla ibadet etmemde bana yardım et” de, buyurdu.” (Hadis için bkz.: Buhârî, el-Edebü’l-Müfred, nr. 690; Ebû Davud, Vitir, 26; Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 5/244, 247.)